

ការសិក្សាអំពីការចាត់ចែងថវិកា ស្បៀងនៅសំរាប់អ្នកបណ្តុះបណ្តាល

អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ

កម្ពុជា ២០០៨

មាតិកា

សេចក្តីផ្តើមអំណាចគុណ.....	៥
សេចក្តីផ្តើម.....	៧
គោលបំណង និងកាលវិភាគ.....	៩
ទម្រង់វាយតម្លៃប្រចាំថ្ងៃ.....	១១
មេរៀនទី ១: ការណែនាំអំពីកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល និងសិក្សាភាគ	១៣
មេរៀនទី ២: ការបង្កើតគោលបំណងបង្រៀន	១៥
ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ១: គោលបំណងបង្រៀន.....	១៨
មេរៀនទី ៣: ការគ្រប់គ្រងប្រាក់កាសរបស់អ្នក	១៩
ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ២: កាបូបប្រាក់ ” ត្រួសារ ” ”និងកាបូបប្រាក់អាជីវកម្ម ”.....	២៣
ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ៣: ប្រភពមកកាន់កាប់.....	២៤
មេរៀនទី ៤: ការប្រើប្រាស់ថវិកាផ្ទាល់ខ្លួន និងថវិកាកម្ម ដើម្បីធ្វើអាជីវកម្ម	២៥
ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ៤: ការសម្តែងរឿង ” អាជីវកម្មទឹកស្អាតរបស់នារីនិងបុរស ”.....	៣០
ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ៥: ប្រើប្រាស់ថវិកាកម្ម ឬថវិការបស់អ្នក ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់អាជីវកម្ម.....	៣២
ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ៦: បំណុលផ្ទុក និងបំណុលអាក្រក់.....	៣៣
ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ៧: ពិភាក្សាអំពីការប្រើប្រាស់ថវិកាផ្ទាល់ខ្លួន និងថវិកាកម្ម ដើម្បីធ្វើ អាជីវកម្ម.....	៣៤
មេរៀនទី ៥: គ្រោះថ្នាក់នៃការជាប់បំណុលច្រើន និងការខកខានមិនបានសង	៣៥
ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ៨: រឿងអ្នកខ្ចីប្រាក់បីនាក់.....	៤១
ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ៩: ក្រដាសកាតសម្រាប់ការសម្តែងរឿង.....	៤២
ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ១០: ផលវិបាកនៃការមិនបានសងបំណុល.....	៤៣
មេរៀនទី ៦: ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធសេវាសន្សំប្រាក់	៤៥
ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ១១: គុណសម្បត្តិនិងគុណវិបត្តិនៃប្រភេទសេវាសន្សំប្រាក់ផ្សេងៗ.....	៥០
ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ១២: ប្រភេទបញ្ញើប្រាក់នៅធនាគារ.....	៥២
ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ១៣: ការផ្គត់ផ្គង់គោលបំណងសន្សំប្រាក់ជាមួយប្រភេទបញ្ញើប្រាក់.....	៥៣

ចំនួនការបណ្តុះបណ្តាលទី ១៤: ការពិភាក្សាអំពីការជ្រើសរើសសេវាធ្វើប្រាក់.....	៥៤
មេរៀនទី ៧: ការរៀបចំគំរោងវិភាគសម្រាប់គ្រួសារ.....	៥៥
ចំនួនការបណ្តុះបណ្តាលទី ១៥: បំពាក់ធាតុដើម្បីរៀបចំគំរោងវិភាគ.....	៥៩
ចំនួនការបណ្តុះបណ្តាលទី ១៦: គំរោងវិភាគគ្រួសាររបស់ខ្ញុំ.....	៦០
ចំនួនការបណ្តុះបណ្តាលទី ១៧: តារាងប្រាក់ចំណូលនិងចំណាយច្រើនប្រភេទ: ការប៉ាន់ប្រមាណប្រចាំខែ.....	៦១
ចំនួនការបណ្តុះបណ្តាលទី ១៨: គំរោងវិភាគគ្រួសារខ្ញុំ.....	៦២
មេរៀនទី ៨: ការអនុវត្តនៅតាមគំរោងវិភាគរបស់អ្នក.....	៦៣
ចំនួនការបណ្តុះបណ្តាលទី១៩: រឿងស្ត្រីពីរនាក់ទីតាំងអនុវត្តគ្រួសារស្របតាមរង្វង់វិភាគរបស់គេ.....	៦៧
ចំនួនការបណ្តុះបណ្តាលទី២០: វិធីសាស្ត្របំប្លែងការប៉ាន់ប្រមាណ.....	៦៨
មេរៀនទី ៩: ការរៀបចំផែនការសន្សំប្រាក់.....	៦៩
ចំនួនបណ្តុះបណ្តាលទី ២១: ផែនការសន្សំប្រាក់របស់ខ្ញុំ.....	៧១
ខ្លឹមសារមេរៀន.....	៧៣
ក, សមភាពយេនឌ័រ.....	៧៣
ខ, គំរោងវិភាគ.....	៧៤
គ, ការសន្សំប្រាក់: អ្នកអាចធ្វើបាន!.....	៨១
ឃ, ការគ្រប់គ្រងបំណុល: ដោះស្រាយដោយយកចិត្តទុកដាក់.....	៨៧

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

ឯកសារស្តីអំពីការចាត់ចែងថវិការបស់ក្រុមហ៊ុននេះ គឺបានមកពីឯកសារនានាដែលបានរៀបរៀងដោយគម្រោងការអប់រំកិច្ចការហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ជួយជនក្រីក្រ ដែលបានឧបត្ថម្ភដោយ **Microfinance Opportunities, Citigroup and Freedom for Hunger** ។ ឯកសារទាំងនោះ ត្រូវបានកែសម្រួលសម្រាប់ការប្រើប្រាស់នៅកម្ពុជាដោយ អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ គំរោងលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍន៍មុខរបរបស់ស្ត្រី និងសមភាពយេនឌ័រ (ILO WEDGE) និងគំរោងមានរយៈពេលកំណត់ ដើម្បីលុបបំបាត់ទំនង់ធ្ងន់នៃពលកម្មកុមារ (ILO IPEC TBP - SP) ។

សេចក្តីផ្តើម

អសន្តិសុខផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច និងការជាប់បំណុលគឺជាបញ្ហាចម្បងពីរ ដែលបណ្តាលឱ្យមានពលកម្មកុមារនៅកម្ពុជា ។ គ្រួសារទាំងឡាយដែលពុះពារពីមួយថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាជីវភាព ជារឿយៗត្រូវ បានបង្ខំឱ្យ កូនៗរបស់ពួកគេឈប់រៀន ហើយមកជួយការងារ ដើម្បីបំពេញបន្ថែមលើប្រាក់ចំណូលគ្រួសារ ។ កុមារទាំងឡាយ ដែលចំណាយវ័យកុមារភាពរបស់ខ្លួន ទៅធ្វើការនៅតំបន់ចំការកៅស៊ូ ឡឥដ្ឋ ឬធ្វើការនៅរោងចក្រផលិតអំបិល ធ្វើជាអ្នកនេសាទ ឬជាអ្នកលីសែង តែងតែបាត់បង់ឱកាស ដើម្បីកសាងអនាគតក្តីស្វាងរបស់ខ្លួន ។

ការបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការចាត់ចែងថវិកានេះ ត្រូវបានចងក្រងឡើង ដើម្បីផ្តល់ជំនាញមូលដ្ឋាននានា ដែល ទាក់ទិននឹងការរកប្រាក់ចំណូល ការចំណាយ ការគ្រោងថវិកា ការសន្សំនិងការខ្ចីបុល ដល់គ្រួសារពលកម្មកុមារ ។ ការបណ្តុះបណ្តាលនេះ គឺផ្តោតជាសំខាន់ទៅលើស្ត្រីនៅកម្ពុជា ដែលធម្មតាជាអ្នកចាត់ចែងថវិកាគ្រួសារ ។ គេសង្ឃឹម ថា ស្ត្រីទាំងនោះនឹងក្លាយជាអ្នកធ្វើសេចក្តីសម្រេច ដែលមានការយល់ដឹង និងមានអំណាចជាច្រើនលើកិច្ចការ ហិរញ្ញវត្ថុ អាចបង្កើតផែនការហិរញ្ញវត្ថុ និងអាចសម្រេចផែនការនោះបាន។ ការណ៍នេះនឹងជួយលើកកម្ពស់ លក្ខខណ្ឌជីវិតរបស់ពួកគេ អាចបញ្ជូនកូនៗឱ្យទៅរៀន និងរីករាយជាមួយនឹងជីវិតរស់នៅរបស់ពួកគេ ។

ការបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការចាត់ចែងថវិកានេះ មានគោលដៅដើម្បីលើកកម្ពស់ឥរិយាបថវិជ្ជមាន ឆ្ពោះទៅ រកការបង្កើនការសន្សំប្រាក់ បង្កើនការប្រុងប្រយ័ត្ននៅពេលចំណាយ ព្រមទាំងការខ្ចីបុលដោយមានមូលហេតុ សមស្រប ។ ការបណ្តុះបណ្តាលត្រូវបានចងក្រងឡើង ដោយប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្របណ្តុះបណ្តាល ដែលមានការចូលរួម ។ នេះមានន័យថាសិក្ខាកាមទាំងឡាយ នឹងចូលរួមក្នុងការពិភាក្សាជាក្រុមតូចៗ ចែករំលែកបទពិសោធន៍វិជ្ជមាន និងអវិជ្ជមានរបស់ពួកគេ ព្រមទាំងស្វែងរកការរៀនសូត្រថ្មីៗ តាមរយៈការសម្តែងរឿង ករណីសិក្សា ។

កំណត់ចំណាំរបស់ខ្លឹមសារប្រធានបទនៅចុងបញ្ចប់នៃឯកសារនេះ នឹងផ្តល់ចំណេះដឹងមូលដ្ឋានដល់អ្នក បណ្តុះបណ្តាលទាំងឡាយពីគោលគំនិត ដែលនឹងត្រូវយកទៅពិភាក្សា នៅក្នុងបណ្តុះបណ្តាលនេះ ។

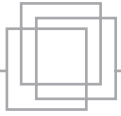
គោលបំណង និងកាលវិភាគ

គោលបំណងវគ្គបណ្តុះបណ្តាល

- ជួយក្រុមគោលដៅ ដើម្បីធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្តឱ្យបានកាន់តែប្រសើរអំពីការចំណាយ ការសន្សំ និងការវិនិយោគ ។
- ជួយក្រុមគោលដៅ ឱ្យសម្រេចបាននូវគោលបំណងហិរញ្ញវត្ថុ ដោយមិនចាំបាច់ប្រើពលកម្មកុមារ ។
- លើកកម្ពស់សមត្ថភាពរបស់ស្ត្រី ក្នុងការធ្វើសេចក្តីសំរេចលើកិច្ចការសេដ្ឋកិច្ចនៅក្នុងគ្រួសារ ។

តារាងរៀន : កាលវិភាគសម្រាប់វគ្គបណ្តុះបណ្តាល

ម៉ោង	មេរៀន	អ្នកសម្របសម្រួល
ថ្ងៃទី ១		
០៨:០០ - ០៨:៤៥	មេរៀនទី ១: ការណែនាំអំពីកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល និងសិក្ខាកាម	
០៨:៤៥ - ០៩:៤៥	មេរៀនទី ២: ការបង្កើតគោលបំណង និងកំណត់ចំនួនថវិកាដែលត្រូវការ ដើម្បីសម្រេចគោលបំណងនោះ	
០៩:៤៥ - ១០:០០	សម្រាក	
១០:០០ - ១១:០០	មេរៀនទី ២: (បន្ត)	
១១:០០ - ១២:០០	មេរៀនទី ៣: ការគ្រប់គ្រងប្រាក់កាសរបស់អ្នក	
១២:០០ - ១៤:០០	ការសម្រាកពិសារអាហារថ្ងៃត្រង់	
១៤:០០ - ១៥:០០	មេរៀនទី ៣: (បន្ត)	
១៥:០០ - ១៥:១៥	សម្រាក	
១៥:១៥ - ១៧:០០	មេរៀនទី ៤: ប្រើប្រាស់ថវិកាផ្ទាល់ខ្លួននិងថវិកាម្ចីសំរាប់ធ្វើអាជីវកម្ម	

ថ្ងៃទី ២		
០៨:០០ - ០៨:១៥	ការរំលឹកមេរៀន	
០៨:១៥ - ០៩:៤៥	មេរៀនទី ៥: គ្រោះថ្នាក់នៃការជាប់បំណុលធ្ងន់ធ្ងរ និងការខកខានមិនបានសង	
០៩:៤៥ - ១០:០០	សម្រាក	
១០:០០ - ១១:០០	មេរៀនទី ៥: (បន្ត)	
១១:០០ - ១២:០០	មេរៀនទី ៦: ការប្រៀបធៀបសេវាសន្សំប្រាក់	
១២:០០ - ១៤:០០	សម្រាក	
១៤:០០ - ១៥:៣០	មេរៀនទី ៦: (បន្ត)	
១៥:៣០ - ១៥:៤៥	សម្រាក	
១៥:៤៥ - ១៧:០០	មេរៀនទី ៧: ការរៀបចំគំរោងថវិកា	
ថ្ងៃទី ៣		
០៨:០០ - ០៨:១៥	ការរំលឹកមេរៀន	
០៨:១៥ - ០៩:៤៥	មេរៀនទី ៧: (បន្ត)	
០៩:៤៥ - ១០:០០	សម្រាក	
១០:០០ - ១២:០០	មេរៀនទី ៨: ការអនុវត្តទៅតាមគំរោងថវិការបស់អ្នក	
១២:០០ - ១៤:០០	សម្រាកពិសារអាហារថ្ងៃត្រង់	
១៤:០០ - ១៥:៣០	មេរៀនទី ៩: ការរៀបចំផែនការសន្សំប្រាក់	
១៥:៣០ - ១៥:៤៥	សម្រាក	
១៥:៤៥ - ១៧:០០	<ul style="list-style-type: none"> - ការរំលឹកមេរៀនទាំងអស់ឡើងវិញ - ការវាយតម្លៃ និងបិទវគ្គបណ្តុះបណ្តាល 	

ទម្រង់វាយតម្លៃប្រចាំថ្ងៃ

ទម្រង់វាយតម្លៃប្រចាំថ្ងៃនេះ ត្រូវតែកែសម្រួលទៅតាមកាលវិភាគបណ្តុះបណ្តាល

” ការសិក្សាអំពីការចាត់ចែងថវិកា ” ទម្រង់វាយតម្លៃប្រចាំថ្ងៃ

កាលបរិច្ឆេទ : .....

ជាទូទៅ តើអ្នកដាក់ពិន្ទុឱ្យមេរៀននៅថ្ងៃនេះយ៉ាងដូចម្តេច ?

😊😊	😊	😐	😞	😞😞

មេរៀន ” ការបង្កើតគោលបំណងហិរញ្ញវត្ថុ ”

សូមគូសសញ្ញា (✓) នៅកន្លែងណា ដែល	ប្រពៃណាស់				ខ្សោយណាស់
ជាការដាក់ពិន្ទុត្រឹមត្រូវ :	😊😊	😊	😐	😞	😞😞
ខ្លឹមសារមេរៀន					
វិធីសាស្ត្របណ្តុះបណ្តាល					
អ្នកបណ្តុះបណ្តាល					

តើអ្នកមានការភាន់ច្រឡំអ្វីខ្លះ នៅក្នុងមេរៀននេះ ? ប្រសិនបើមាន សូមពន្យល់

.....
 .....
 ..... ។

តើអ្នកមានយោបល់យ៉ាងណា ដើម្បីធ្វើឱ្យមេរៀននេះប្រសើរជាងមុន ?

.....
 .....
 ..... ។

មេរៀន "ការគ្រប់គ្រងប្រាក់កាសរបស់អ្នក"

សូមគូសសញ្ញា (✓) នៅកន្លែងណា ដែលជាការដាក់ពិន្ទុ ត្រឹមត្រូវ :	ប្រពៃណាស់				ខ្សោយណាស់
	😊😊	😊	😐	☹	☹☹
ខ្លឹមសារមេរៀន					
វិធីសាស្ត្របណ្តុះបណ្តាល					
អ្នកបណ្តុះបណ្តាល					

តើអ្នកមានការកាន់ច្រឡំអ្វីខ្លះ នៅក្នុងមេរៀននេះ ? ប្រសិនបើមាន សូមពន្យល់

..... ។

តើអ្នកមានយោបល់យ៉ាងណាដើម្បីធ្វើឱ្យមេរៀននេះប្រសើរជាងមុន ?

..... ។

មេរៀន "ការប្រើប្រាស់ថវិការបស់អ្នក ឬប្រាក់កម្ចី សំរាប់ធ្វើអាជីវកម្ម"

សូមគូសសញ្ញា (✓) នៅកន្លែងណា ដែលជា ការដាក់ពិន្ទុត្រឹមត្រូវ :	ប្រពៃណាស់				ខ្សោយណាស់
	😊😊	😊	😐	☹	☹☹
ខ្លឹមសារមេរៀន					
វិធីសាស្ត្របណ្តុះបណ្តាល					
អ្នកបណ្តុះបណ្តាលរបស់គ្រូ					

តើអ្នកមានការកាន់ច្រឡំអ្វីខ្លះ នៅក្នុងមេរៀននេះ ? ប្រសិនបើមាន សូមពន្យល់

..... ។

តើអ្នកមានយោបល់យ៉ាងណាដើម្បីធ្វើឱ្យមេរៀននេះប្រសើរជាងមុន ?

..... ។

មេរៀនទី ១ : ការណែនាំអំពីកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល និងសិក្ខាកាម

កំណត់ចំណាំរបស់គ្រូបណ្តុះបណ្តាល

គោលបំណង

នៅចុងបញ្ចប់មេរៀន សិក្ខាកាមនឹង :

- អាចពន្យល់បានពីគោលបំណងនានា និងការរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាល
- យល់បានពីអ្វីដែលជាការរំពឹងទុកពីពួកគេ

ប្លង់វគ្គសិក្សា (៤០ តាទី)

ជំហានទី ១ - ២០ តាទី

ស្វាគមន៍ដល់សិក្ខាកាមទាំងអស់ ព្រមទាំងដល់វាគ្មិនទាំងឡាយ ។ អនុញ្ញាតឱ្យសិក្ខាកាមទាំងអស់ធ្វើការណែនាំខ្លួនតាមវិធីដូចខាងក្រោមនេះ :

ស្នើឱ្យសិក្ខាកាមធ្វើការសម្ភាសន៍ខ្លីមួយ ជាមួយសិក្ខាកាមម្នាក់ទៀត ដែលអង្គុយនៅបន្ទាប់គ្នា ដោយសាកសួរពីឈ្មោះរបស់គេ អាស័យដ្ឋានស្នាក់នៅ បទពិសោធន៍ក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីក្រុមជួយខ្លួនឯង ឬពីប្រធានបទផ្សេងៗទៀត ក៏ដូចជាការរំពឹងទុកនានារបស់គេពីសិក្ខាសាលានេះ ។

ឱ្យសិក្ខាកាមឡើងបង្ហាញលទ្ធផលសម្ភាសន៍ដល់ក្រុមធំ (ចូរផ្តល់ពេលវេលាមួយនាទីសម្រាប់ការបង្ហាញ របស់សិក្ខាកាមម្នាក់) ។

ជំហានទី ២ - ១០ តាទី

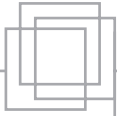
ចូរបង្កើតវិន័យសិក្សាដូចតទៅនេះ :

ចូរលើកឡើងពីវិន័យសិក្សាខ្លះៗ (ដូចជាពេលវេលា ការគោរពគ្នាទៅវិញទៅមក ការយកចិត្តទុកដាក់ស្តាប់នៅពេលសិក្ខាកាមផ្សេងទៀតកំពុងនិយាយ) ។ ចូរស្នើឱ្យក្រុមបន្ថែមចំណុចដែលគួរធ្វើ និងចំណុចផ្សេងៗទៀតដែលមិនគួរធ្វើទៅក្នុងវិន័យសិក្សានោះ ។ ស្នើឱ្យសិក្ខាកាមពីរនាក់សរសេរចំណុចទាំងនេះនៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំរួចបិទវានៅលើជញ្ជាំងសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅអំឡុងពេលនៃវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនេះ ។ សិក្ខាកាមអាចផ្តល់ជាមតិសម្រាប់ការដាក់ពិន័យផ្សេងៗ (ដូចជា ការផាកពិន័យ ការរាំ ឬការច្រៀង) ។ សូមពន្យល់បញ្ជាក់ ពីការរៀបចំផ្សេងៗនៅអំឡុងពេលនៃវគ្គសិក្សានេះ ។

ជំហានទី ៣ - ១០ នាទី

ចូរពន្យល់ពីកម្មវិធី និងគោលបំណងនានារបស់វគ្គសិក្សា ។ ចូរសង្កត់បញ្ជាក់ពីសារសំខាន់នៃការចូលរួមជាសកម្ម និងការរៀនសូត្រពីគ្នាទៅវិញទៅមក ។

មេរៀនទី ២ : ការបង្កើតគោលបំណងហិរញ្ញវត្ថុ និងកំណត់ចំនួនថវិកា ដែលត្រូវការដើម្បីសំរេចគោលដៅនោះ

កំណត់ចំណាំរបស់គ្រូបណ្តុះបណ្តាល

គោលបំណង

នៅចុងបញ្ចប់នៃមេរៀននេះ សិក្ខាកាមនឹងបាន :

- ពិនិត្យមើលមូលហេតុផ្សេងៗ ដែលដាក់សម្ពាធទៅលើហិរញ្ញវត្ថុគ្រួសារ
- បង្កើតគោលបំណងហិរញ្ញវត្ថុ ព្រមទាំងពន្យល់ពីវិធីផ្សេងៗ ដើម្បីឈានទៅសំរេចគោលបំណងទាំង នោះ
- យល់ដឹងពីអត្ថន័យនៃផែនការហិរញ្ញវត្ថុ និងវិធីណាខ្លះ ដែលអាចជួយឱ្យសម្រេចបាននូវសុខុមាលភាពហិរញ្ញវត្ថុ

ប្លង់វគ្គសិក្សា (១១៥ នាទី)

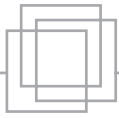
ជំហានទី ១ - ៣០ នាទី

បង្កើតគោលបំណងហិរញ្ញវត្ថុ រួចចាត់វាជាអាទិភាព ។ ស្នើឱ្យសិក្ខាកាមរកដៃគូម្នាក់ ហើយពិភាក្សា លើសំណួរ “**តើអ្នកមានគោលបំណងអ្វីខ្លះ បើប្រសិនបើស្រស់ច្រវែងមួយ ?**” បន្ទាប់ពីរយៈពេល ៥- ១០ នាទីក្រោយមក ចូរស្នើឱ្យដៃគូនីមួយៗចែករំលែកគោលបំណងរបស់គេទៅក្រុមធំ ។ ពួកគេទំនងជាមានគោលបំណងច្រើនដូចជា ការបញ្ជូនកូនៗទៅសាលារៀន ការជួសជុលគេហដ្ឋាន មានប្រាក់ចំណូលច្រើនជាងមុន មានបំណុលតិចជាងមុន មានអាជីវកម្មធំជាងមុន និងគ្មានជម្ងឺ នៅក្នុងគ្រួសារជាដើម ។

សិក្ខាកាមអាចមានគោលបំណងហិរញ្ញវត្ថុច្រើនយ៉ាង ដែលត្រូវការធនធានហិរញ្ញវត្ថុនានា ។ សាកសួរ **តើអ្នកអាចសម្រេចគោលបំណងទាំងអស់នោះ នៅក្នុងពេលតែមួយដែរឬទេ ?** ពួកគេនឹងឆ្លើយថា “មិនអាចទេ” ។ ដូច្នេះ ចូរស្នើឱ្យពួកគេចាត់អាទិភាពទៅលើគោលបំណងណាមួយ ដែលគេចង់សម្រេចបានមុនគេ ហើយគោលបំណងណាមួយ ដែលគេចង់សម្រេចនៅពេលបន្ទាប់ ។ តើស្ត្រីមានគោលបំណងហិរញ្ញវត្ថុច្រើនជាង បុរសដែរឬ ? ប្រសិនបើមែន តើគេត្រូវធ្វើដូចម្តេច ដើម្បីសម្រេចគោលបំណងនៅក្នុងគ្រួសាររបស់ពួកគេ ?

ជំហានទី ២ - ៤០ នាទី

ស្នើឱ្យសិក្ខាកាមទាំងអស់បិទភ្នែករបស់គេចំនួន ៣ នាទី ដើម្បីធ្វើការស្រមៃគិត (សុបិន) អំពីជីវិតគេនៅពេលអនាគតពិតប្រាកដមួយ ។ **ប្រសិនបើអ្នកអាចសម្រេចបាននូវគោលបំណងហិរញ្ញវត្ថុទាំងអស់ តើ**

អត្រាចំណូលមានសភាពយ៉ាងណា ? បន្ទាប់មក ចូរស្នើឱ្យពួកគេបើកភ្នែកជាធម្មតាវិញ ហើយគូររូបភាពមួយ បង្ហាញពីការស្រមៃគិតនៅក្នុងរយៈពេល ២ នាទី ។ ពួកគេអាចប្រើប្រាស់និមិត្តសញ្ញា ដើម្បីធ្វើជាតំណាង ឱ្យគំនិតទាំងឡាយរបស់គេបាន ។

នៅពេលពួកគេបានបញ្ចប់ការគូររូបភាពហើយនោះ ចូរស្នើឱ្យពួកគេពិពណ៌នារូបគំនូររបស់ពួកគេ ។ ចូរកត់ត្រាពាក្យពេជ្រន័យសំខាន់ៗ (ឧ. គ្មានបំណុល គ្មានជម្ងឺដង្កាត់ កូនៗបានទៅសាលារៀន ។ល។) នៅលើ ការខ្សែន ។ បិទផ្ទាំងរូបភាពទាំងឡាយរបស់ពួកគេនៅលើជញ្ជាំង ។

បន្ទាប់មក ចូរសាកសួរពួកគេជាបន្តទៀត **តើអ្នកអាចធ្វើអ្វីខ្លះ ដើម្បីធ្វើឱ្យពួកគេប្រថាប់ថា អ្នកមានធនធាន ហិរញ្ញវត្ថុគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីធ្វើឱ្យសុចរិតរបស់អ្នកក្លាយជាការពិតបាន ?**

ចូរសង្ខេបចម្លើយទាំងឡាយរបស់សិក្ខាកាម ។ ចូរធ្វើឱ្យប្រាកដថា ចំណុចទាំងឡាយដូចខាងក្រោមនេះ ត្រូវមាននៅក្នុងសេចក្តីសង្ខេបរបស់អ្នក ។

ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលបំណងនានារបស់អ្នកសម្រាប់ពេលអនាគត អ្នកចាំបាច់ត្រូវ :

- គណនាចំនួនប្រាក់កាស ដែលអ្នកអាចរកបាន និងចំនួនប្រាក់ ដែលអ្នកត្រូវចាយចំពោះក្នុងគ្រួសារ
- ធ្វើការកំណត់ចំនួនប្រាក់ សម្រាប់គោលបំណងទាំងឡាយរបស់អ្នក
- ធ្វើការសម្រេចចិត្តទៅលើចំនួនប្រាក់ប៉ុន្មានដែលត្រូវសន្សំទុក ប្រាក់ប៉ុន្មានដែលត្រូវយកទៅសង បំណុល និងប្រាក់ប៉ុន្មានទៀត ដែលត្រូវយកទៅវិនិយោគក្នុងកិច្ចការអាជីវកម្មរបស់អ្នក
- សម្រេចលើការកំណត់ពេលវេលាសម្រាប់អនុវត្តកិច្ចការទាំងនេះ

នេះហើយគឺជា **ការធ្វើផែនការហិរញ្ញវត្ថុ** ។

ស្នើឱ្យសិក្ខាកាមទាំងអស់កត់ត្រាគោលបំណងរបស់គេទៅក្នុងសៀវភៅ ពីព្រោះថាគោលបំណងទាំង នោះនឹងត្រូវយកមកពិនិត្យមើលម្តងទៀត នៅក្នុងមេរៀនជាបន្តបន្ទាប់ ។

ជំហានទី ៣ - ២០ នាទី

ស្នើឱ្យសិក្ខាកាមធ្វើការពិភាក្សាជាមួយដៃគូ អំពីសារសំខាន់នៃការធ្វើផែនការហិរញ្ញវត្ថុ ។ ចូរសង្ខេបគំនិត របស់គេ ហើយធ្វើឱ្យប្រាកដប្រជាថា ចំណុចទាំងឡាយដូចខាងក្រោមនេះ នឹងមាននៅក្នុងសេចក្តីសង្ខេបនោះ ។

ការធ្វើផែនការហិរញ្ញវត្ថុ :

- ជួយអ្នកក្នុងការសម្រេចទៅលើអាទិភាពនៃការចំណាយរបស់អ្នក សម្រាប់ពេលអនាគត
- ផ្តល់ឱ្យអ្នកមានទម្លាប់ល្អក្នុងការចំណាយ និងការសន្សំប្រាក់
- ជួយអ្នកឱ្យជៀសវាងបានពីកង្វះខាតប្រាក់កាស ដែលអាចកើតមានឡើង
- ជួយឱ្យអ្នកគេចផុតពីសម្ពាធហិរញ្ញវត្ថុ

ជំហានទី ៤ - ២០ វិនាទី

ចូរពន្យល់ថា ជំនឿនានាអំពីប្រាក់កាស គឺមានមូលដ្ឋានដោយផ្អែកលើអ្វី ដែលយើងបានឃើញបានស្តាប់ឮ និងបទពិសោធន៍ពីអតីតកាល ។ យើងមានឥរិយាបថរបស់យើងដោយសារជំនឿទាំងនេះឯង ។ ប៉ុន្តែជំនឿអំពីប្រាក់កាសជាទូទៅ គឺមិនមែនសុទ្ធតែត្រឹមត្រូវទាំងអស់ទេ ហើយវាទាញយើងឱ្យថយក្រោយបាន។ ឧទាហរណ៍យើងភាគច្រើនតែងជឿថា យើងមិនអាចគ្រប់គ្រងប្រាក់កាសបានប្រសើរឡើយ ដោយយើងមិនពូកែខាងគណិតវិទ្យា ។

សាកសួរសិក្ខាកាម ថាតើគេយល់ស្របជាមួយនឹងប្រយោគដូចខាងក្រោមនេះ ដែរឬទេ ហើយពិភាក្សាប្រយោគនេះម្តងមួយៗ ។ តើមានគំនិតអ្វីផ្សេងៗទៀតដែលទាក់ទងអំពីប្រាក់កាស ហើយមានលក្ខណៈទូទៅនៅក្នុងភូមិរបស់គេ ដែរឬទេ ?

ពិត ឬ មិនពិត

- ការគ្រប់គ្រងប្រាក់កាស គឺមានភាពស្មុគស្មាញណាស់
- អ្នកត្រូវតែពូកែខាងគណិតវិទ្យា ដើម្បីឱ្យអ្នកអាចគ្រប់គ្រងប្រាក់កាសបានល្អ
- មិត្តភក្តិទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំនឹងចាកចោលខ្ញុំ នៅពេលខ្ញុំរកប្រាក់បានច្រើនជាងពួកគេ
- វាត្រូវប្រើប្រាក់កាសជាច្រើនដើម្បីចាប់ផ្តើមអាជីវកម្ម
- បំណុលរបស់ខ្ញុំធ្ងន់ធ្ងរណាស់ ដែលគ្មានអ្វីយកមកដោះស្រាយបានទេ
- ខ្ញុំជឿជាក់លើស្វាមីរបស់ខ្ញុំ ដើម្បីផ្តល់ជម្រើសល្អៗសម្រាប់ខ្ញុំ
- ជនក្រីក្រមិនអាចសន្សំប្រាក់បានទេ

ជំហានទី ៥ - ៥ វិនាទី

ស្នើឱ្យសិក្ខាកាមទាំងអស់រលឹកឡើងវិញនូវអ្វីដែលពួកគេបានរៀន និងអ្វីដែលគេបានគ្រោងនឹងអនុវត្តជាក់ស្តែង ។ ចំណុចសំខាន់ៗនៅក្នុងមេរៀននេះមាន :

- ការបង្កើតគោលបំណងហិរញ្ញវត្ថុ
- ការចាត់អាទិភាពគោលបំណងហិរញ្ញវត្ថុ
- វិធីនានាដើម្បីសម្រេចគោលបំណងរបស់ពួកគេ
- សារសំខាន់នៃការធ្វើផែនការហិរញ្ញវត្ថុ

ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ១ : គោលបំណងហិរញ្ញវត្ថុ

មេរៀនទី ៣ : ការគ្រប់គ្រងប្រាក់កាសរបស់អ្នក

កំណត់ចំណាំរបស់គ្រូបណ្តុះបណ្តាល

គោលបំណង

នៅចុងបញ្ចប់មេរៀននេះ សិក្ខាកាមទាំងអស់នឹងបាន :

- កត់ត្រា ព្រមទាំងធ្វើចំណាត់ជាក្រុម នូវចំណាយផ្សេងៗនៅក្នុងគ្រួសារ
- កំណត់ និងធ្វើចំណាត់ជាក្រុម នូវប្រភពចំណូលផ្សេងៗនៅក្នុងគ្រួសារ
- ពន្យល់ពីវិធីនានា ដើម្បីគ្រប់គ្រងចំណាយ និងចំណូលមិនប្រក្រតី

ប្លង់វគ្គសិក្សា (១៨០នាទី)

បំពេញទី ១ - ៣០នាទី

សាកសួរសិក្ខាកាមទាំងអស់ : **តើអ្នកត្រូវការប្រាក់កាសយកទៅធ្វើអ្វីខ្លះ ?** ចែកគ្រូដាសកាតពណ៌ ឱ្យពួកគេ ដើម្បីសរសេរគំនិតរបស់គេ (ប្រសិនបើគេអាចសរសេរបាន) ។ ប្រសិនបើពួកគេមិនអាចសរសេរបានទេ ចូរស្នើឱ្យ ពួកគេគូរនិមិត្តសញ្ញានានា ដើម្បីធ្វើជាតំណាងឱ្យគំនិតរបស់គេ ។ នៅពេលពួកគេ បានបញ្ចប់កិច្ចការ នេះហើយ ស្នើឱ្យពួកគេចែករំលែកគំនិតរបស់គេ ហើយបិទកាតដែលបានកត់ត្រាគំនិតទាំងឡាយនោះនៅលើក្រដាសផ្ទាំង ធំមួយ ។

ប្រសិនបើពួកគេមិនបានលើកឡើងពីចំណាយសំរាប់ភាពបន្ទាន់នានាទេនោះ ចូរស្នើឱ្យពួកគេកត់ត្រា បន្ថែមពី ការចំណាយនៅពេលមានភាពបន្ទាន់នានាទាំងនោះ ។ **តើគ្រួសាររបស់អ្នកអាចប្រឈមមុខនឹងភាពបន្ទាន់អ្វីខ្លះ ?**

ចូរពន្យល់ថាវាមានសារៈសំខាន់ក្នុងការបែងចែកឱ្យដាច់រវាងប្រាក់កាស ដែលអ្នកត្រូវការសម្រាប់អាជីវកម្ម របស់អ្នក (ការសងប្រាក់កម្ចី ការទិញគ្រឿងឧបករណ៍ សម្ភារៈផ្សេងៗ) និងប្រាក់កាសសម្រាប់ចំណាយ ក្នុងគ្រួសាររបស់អ្នក (ថ្លៃសាលា ចំណាយបន្ទាន់ និងស្បៀងអាហារជាដើម ។ល។) ។ បន្ទាប់មកចូរស្នើ ឱ្យសិក្ខាកាមម្នាក់ឬពីរនាក់ ឡើងមករៀបក្រដាសកាតជាជំពូកចំណាយក្នុងអាជីវកម្ម និងចំណាយក្នុងគ្រួសារ ។ ឧទាហរណ៍ :

គ្រួសាររបស់ខ្ញុំ :

- ចំណាយចាំបាច់នានា
- ព្រឹត្តិការណ៍ដែលបានគ្រោងទុក
- ថ្លៃសាលា
- ចំណាយបន្ទាន់ផ្សេងៗ

អាជីវកម្មរបស់ខ្ញុំ :

- ការសងបំណុល
- គ្រឿងបរិក្ខារអាជីវកម្ម
- ថ្លៃជួលអាគារ ឬឧបករណ៍

ជំហានទី ២ - ២០ នាទី

ចូរសង្កេតមើលចំណាយទាំងនេះម្តងទៀត ។ **តើមានប្រភេទចំណាយអ្វីខ្លះ ដែលអ្នកត្រូវចាយយូរៗម្តង ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងពីការចំណាយរៀងរាល់ថ្ងៃ ឬរៀងរាល់សប្តាហ៍ ?** ចូរដាក់សញ្ញាបញ្ជាក់ ឬសញ្ញាផ្កាយនៅត្រង់មុខ ចំណាយណា ដែលសិក្ខាកាមកំណត់ថា ជាការចំណាយយូរៗម្តង ឬចំណាយមិនប្រក្រតី ។

ស្នើឱ្យសិក្ខាកាមធ្វើការជាដៃគូ ហើយពិភាក្សាលើសំណួរ : **តើអ្នកធ្វើផែនការយ៉ាងណា សម្រាប់ការចំណាយ ទាំងឡាយដែលកើតឡើងយូរៗម្តង រួមទាំងការចំណាយសម្រាប់ពេលមានភាពបន្ទាន់ផងដែរ ?**

ចូរសង្ខេបចម្លើយនានារបស់ពួកគេ ហើយពន្យល់ថា :

ការធ្វើផែនការសម្រាប់ចំណាយនានា ដែលកើតឡើងមិនប្រក្រតី មានសារៈសំខាន់ដើម្បីឱ្យការគ្រប់ គ្រងប្រាក់កាសបានល្អ ។ អ្នកបានលើកឡើងនូវវិធីជាច្រើនដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះ ដោយរាប់បញ្ចូលទាំង ការសន្សំប្រាក់ និងការផ្អាកការចំណាយនានា រហូតទាល់តែមានប្រាក់កាសគ្រប់គ្រាន់ ។

ជំហានទី ៣ - ៣០ នាទី

សួរសិក្ខាកាម : **តើអ្នកប្រឈមមុខនឹងការលំបាកអ្វីខ្លះ នៅពេលអ្នកព្យាយាមសន្សំប្រាក់ ?** កត់ត្រាការ លំបាកទាំងនោះ ដែលសិក្ខាកាមបានជួបប្រទះ ។

បែងចែកសិក្ខាកាមជាក្រុមតូចៗ ដែលមានសមាជិកបីនាក់ក្នុងមួយក្រុម រួចស្នើឱ្យក្រុមនីមួយៗជ្រើស រើសយកការលំបាក ឬឧបសគ្គមួយ ហើយស្វែងរកដំណោះស្រាយរបស់វា ។ ផ្តល់ពេលវេលាដល់ក្រុមនីមួយៗ ចំនួន ២ នាទីសម្រាប់ការឡើងបង្ហាញ ។

សង្ខេបគំនិតទាំងឡាយនោះ ហើយដាក់បញ្ចូលបន្ថែមចំណុចដូចខាងក្រោមនេះ :

- ធ្វើការសម្រេចលើចំនួនទឹកប្រាក់ប៉ុន្មាន ដែលអ្នកអាចរក្សាទុកក្នុង១ថ្ងៃឬ១ខែ សំរាប់អនុវត្តទៅ តាមផែនការនោះ ។
- ជាការប្រសើររក្សាទុកប្រាក់កាសនៅកន្លែងមានសុវត្ថិភាពមួយ ។ បើអ្នករក្សាទុកនៅទីកន្លែងដទៃ ក្រៅពី ក្នុងផ្ទះ ដូច្នេះអ្នកមិនអាចដកយកវាមកប្រើប្រាស់ ដោយងាយស្រួលបានឡើយ ។
- កំណត់កាលវិភាគជាក់លាក់មួយ ដើម្បីសងបំណុលដែលមានការប្រាក់ខ្ពស់មុនគេ ។

ជំហានទី ៤ - ២៥ នាទី

ពិភាក្សាសំណួរដូចខាងក្រោមនេះ :

- តើថវិកាចំណូលរបស់អ្នកបានមកពីប្រភពណាខ្លះ ?
- តើនរណាបានចំណូលនេះបានច្រើនជាងគេ - ខ្លួនអ្នក ឬប្តីរបស់អ្នក ? ហេតុអ្វី ?
- តើប្រភពចំណូលណាមួយដែលមិនញឹកញាប់ ឬមិនប្រក្រតី ? ហេតុអ្វី ?
- នៅពេលអ្នកទទួលបានប្រាក់ចំណូលជាចំនួនធំម្តងម្កាល តើអ្នកធ្វើផែនការយ៉ាងណា ដើម្បីប្រើប្រាស់វាយកទៅទូទាត់ចំណាយនានាសម្រាប់ពេលពេញមួយឆ្នាំនោះ ?

សង្ខេបចម្លើយនានារបស់សិក្ខាកាមដោយពន្យល់ទៅដល់ក្រុមថា :

វាជាការប្រពៃណាស់នៅពេលទទួលបានចំណូលច្រើននៅពេលណាមួយ ។ វាជាការសំខាន់ក្នុងការពិចារណាករិយានានាសម្រាប់ប្រើប្រាស់ប្រាក់កាសនេះដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ក្នុងការសងបំណុល និងធ្វើឱ្យប្រាកដប្រជាថា អ្នកអាចដោះស្រាយភាពចាំបាច់ទាំងឡាយបាន ហើយសន្សំទុកមួយចំនួន ដើម្បីទូទាត់ចំណាយនានា ដែលនឹងអាចកើតឡើងនៅក្នុងពេលអនាគត ។

ជំហានទី ៥ - ១៥ នាទី

សួរសិក្ខាកាម : **តើអ្នកគ្រប់គ្រងថវិកាចំណូល និងថវិកាចំណាយយ៉ាងម្តេចម្តេច ?** លើកទឹកចិត្តសិក្ខាកាមឱ្យចែករំលែកបទពិសោធន៍ទាំងឡាយ ។ តើបុរស ឬស្ត្រីដែលជាអ្នកគ្រប់គ្រងថវិកាចំណូល និងចំណាយបានប្រសើរជាង ? ហេតុអ្វី ?

ពិភាក្សាលើតុលាសម្បត្តិ និងបញ្ហានានានៃការកត់ត្រាសំបុរសាច់ប្រាក់ ហើយកំណត់រកវិធីទាំងឡាយដើម្បីទប់ទល់នឹងឧបសគ្គ ដែលសិក្ខាកាមបានជួបប្រទះ ។

ខ្លឹមសារគន្លឹះសម្រាប់គ្រូបណ្តុះបណ្តាល :

គុណសម្បត្តិ ឬផលប្រយោជន៍ នៃការកត់ត្រាបញ្ជី :

- អ្នកដឹងពីចំនួនប្រាក់ប៉ុន្មានដែលហូរចូលមក និងប្រាក់ប៉ុន្មានដែលហូរចេញទៅ
- អ្នកអាចពិនិត្យមើលការចំណាយនានារបស់អ្នកជាទៀងទាត់បាន
- អ្នកអាចគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់របស់អ្នកបានប្រសើរ (ធ្វើផែនការសម្រាប់ពេលខាងមុខ និងគ្រោងថវិកា)
- អ្នកអាចត្រួតពិនិត្យមើល ថាតើមានបាត់បង់សាច់ប្រាក់ ឬចោរលួច

ទាំងអស់នេះ **អ្នកអាចធ្វើបាន** ។ ចំណុចសំខាន់គឺថា មានវិធីសាមញ្ញជាច្រើនដើម្បីកត់ត្រាប្រតិបត្តិការសាច់ប្រាក់របស់អ្នក ដោយមិនចាំបាច់ទាល់តែជាគណនេយ្យករទេ !

ជំហានទី ៦ - ១០ នាទី

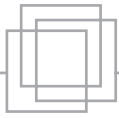
សួរសិក្ខាកាម :

- តើអ្នកបានរៀនសូត្រអ្វីខ្លះពីមេរៀននេះ ?
- តើអ្នកចាប់អារម្មណ៍លើចំណុចណាខ្លះ ដែលមានផលប្រយោជន៍សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងកិច្ចការហិរញ្ញវត្ថុរបស់អ្នក ?
- តើអ្នកនឹងយកចំណុចអ្វីខ្លះ ទៅអនុវត្តជាក់ស្តែង ?

ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ២: ការប្រើប្រាស់ " ឯកជនឬក្រុមសារ " និងការប្រើប្រាស់ " អាជីវកម្ម "

ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ៣: ប្រភពថវិកាចំណូល

មេរៀនទី ៤ : ការប្រើប្រាស់ថវិកាផ្ទាល់ខ្លួន និង ថវិកាកម្ចី សំរាប់ធ្វើអាជីវកម្ម

កំណត់ចំណាំរបស់គ្រូបណ្តុះបណ្តាល

គោលបំណង

នៅចុងបញ្ចប់នៃមេរៀននេះ សិក្ខាកាមទាំងអស់នឹងបាន :

- កំណត់រកមូលហេតុជាចម្បងនានានៃការខ្ចីប្រាក់
- កំណត់រកវិធីនានាដើម្បីពង្រីកអាជីវកម្មដោយប្រសិទ្ធភាព
- កំណត់រកគុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិនៃការប្រើប្រាស់ថវិកាផ្ទាល់ខ្លួន និងថវិកាកម្ចីសំរាប់ធ្វើអាជីវកម្ម
- បែងចែកពីគ្នារវាងប្រាក់កម្ចីល្អ និងប្រាក់កម្ចីមិនល្អ

រូបវន្តសិក្សា (១២០ វិនាទី)

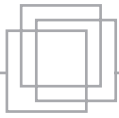
វគ្គទី ១ - ២៥ វិនាទី

សួរបំផុសគំនិតទៅលើ **តើមានមូលហេតុអ្វីខ្លះ ដែលជំរុញឱ្យមនុស្សខ្ចីប្រាក់** ? នៅពេលបញ្ចប់ការបំផុសគំនិតនេះ ស្នើឱ្យសិក្ខាកាមទាំងអស់សង្កេតមើលចម្លើយទាំងឡាយរបស់ពួកគេ ហើយបន្ទាប់មកពិភាក្សា : **តើគំនិតនិងចម្លើយដែលស្របច្បាស់នោះ អាចត្រូវរៀបចំទៅជាមប្រភេទអ្វីខ្លះ** ? ចូរស្នើឱ្យសិក្ខាកាមជួយរៀបចំគំនិតរបស់ពួកគេ ទៅជាមប្រភេទខុសៗគ្នា ដូចដែលបានផ្តល់មតិពីសិក្ខាកាម ។

ខ្លឹមសារគន្លឹះសម្រាប់គ្រូបណ្តុះបណ្តាល :

មានមូលហេតុបីយ៉ាងដែលបណ្តាលឱ្យមានអ្នកខ្ចីប្រាក់ :

១. ដើម្បីធ្វើវិនិយោគ (ក្នុងអាជីវកម្ម : ការទិញវត្ថុធាតុដើម គ្រឿងឧបករណ៍ ដីធ្លី ។ល។)
២. ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងព្រឹត្តិការណ៍ដែលមិនបានគ្រោងទុកមុន ឬភាពបន្ទាន់ (ការអញ្ជើញទៅចូលរួមពិធីមង្គលការ ឬបុណ្យប្រពៃណី និងសកម្មសង្គមផ្សេងៗ ការឈឺថ្កាត់ ចោរលួច ឬការបាត់បង់)
៣. ដើម្បីដោះស្រាយសេចក្តីត្រូវការចាំបាច់ក្នុងគ្រួសារ ទិញវត្ថុដែលនៅពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ពួកគេមិនមានប្រាក់គ្រប់ចំនួន ។

* ប៉ុន្តែ យើងបានពិភាក្សានៅក្នុងមេរៀនខាងដើមថា ប្រសិនបើអ្នកមានការសន្សំគ្រប់គ្រាន់អ្នកមិនចាំបាច់ ត្រូវការប្រាក់កម្ចីសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ និងសម្រាប់ភាពបន្ទាន់ផ្សេងៗទាំងនោះឡើយ ។

ឥឡូវនេះចូរពិភាក្សា : **តើប្រាក់កម្ចីណាមួយ ដែលអាចបង្កើតចំណូលបាន ? ហេតុអ្វី ?**

ខ្លឹមសារគន្លឹះសម្រាប់គ្រូបណ្តុះបណ្តាល :

- ប្រាក់កម្ចីសម្រាប់វិនិយោគក្នុងអាជីវកម្ម អាចរកចំណូលសម្រាប់អ្នកខ្លី ។
  - ប្រាក់កម្ចីសម្រាប់ការប្រើប្រាស់លើវិបត្តិផ្សេងៗ និងសម្រាប់សេចក្តីត្រូវការក្នុងគ្រួសារ មិនបាននាំមកនូវ ចំណូលថ្មីៗទៀតឡើយ ហើយត្រូវតែសងវិញដោយសាច់ប្រាក់ដែលបានមកពីប្រភពផ្សេង ។
- ចូរព្យាយាម ជៀសវាងការខ្ចីសម្រាប់បំរើគោលបំណងទាំងនេះ ។

ពិភាក្សា : **តើមានធនធានហិរញ្ញវត្ថុអ្វីខ្លះ ដែលអាចរកទាំងឡាយអាចប្រើប្រាស់ នៅពេលពួកគេចង់ពង្រីកអាជីវកម្ម របស់ខ្លួន?** កត់ត្រារាល់ធនធានហិរញ្ញវត្ថុទាំងអស់ដែលសិក្ខាកាមបានឆ្លើយ ។ បន្ទាប់មកសួរបន្តទៀត: **តើចម្លើយ ដែលស្របបំផុតនោះ អាចចាត់ជាប្រភេទ (ទ្រព្យរបស់ម្ចាស់ភាគហ៊ុន និងប្រាក់កម្ចី) បានដែរឬទេ ?** ស្នើឱ្យ សិក្ខាកាមម្នាក់ឬពីរនាក់ ឡើងមករៀបចំចម្លើយ ទាំងនោះជា២ក្រុម ” ទ្រព្យរបស់អាជីវករ ” និង ” ទ្រព្យកម្ចី ” ។ ឧទាហរណ៍ :

ទ្រព្យរបស់អាជីវករ :

- ប្រាក់សន្សំផ្ទាល់ខ្លួន
- ចំណូលពីអាជីវកម្ម
- ចំណូលពីការលក់ទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងៗ

កម្ចី :

- កម្ចីពីស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុនានា
- កម្ចីពីមិត្តភក្តិ ឬបងប្អូន
- កម្ចីពីឈ្មួញផ្តល់ប្រាក់ឱ្យខ្លី

ចូរពន្យល់ថា ការលក់ទ្រព្យសម្បត្តិអាចជាយុទ្ធសាស្ត្រល្អ ឬជាយុទ្ធសាស្ត្រមិនល្អ ដោយអាស្រ័យទៅលើ ប្រភេទទ្រព្យសម្បត្តិដែលគេចង់លក់នោះ ។ ឧទាហរណ៍ ការលក់គ្រឿងអលង្កការនឹងមិនប៉ះពាល់ដល់ប្រាក់ចំណូល គ្រួសារក្នុងពេលអនាគតទេ ។ តែការលក់ដីធ្លីឬសត្វចិញ្ចឹម អាចប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់ការចិញ្ចឹមជីវិតរបស់ គ្រួសារ ។

ជំហានទី ២ - ៣៥ នាទី

ស្នើឱ្យសិក្ខាកាមពីរនាក់សម្តែងរឿងខ្លីមួយ ។ សាច់រឿងនេះ គឺនិយាយអំពីអាជីវករស្ត្រីពីរនាក់ ដែលជា បងប្អូនបង្កើត ហើយប្រកបកិច្ចការអាជីវកម្មដូចគ្នា (ការផលិតនិងលក់ទឹកសណ្តែកនៅក្នុងភូមិដោយឡែកពីគ្នា) ។ នៅអំឡុងពេលការសម្តែងនេះ បងប្អូនម្នាក់ៗ សាកសួរដោយចង់ដឹងពីវិធីផ្សេងៗ ដែលបងប្អូនគេផ្គត់ផ្គង់ថវិកា ដល់អាជីវកម្មរបស់គេ ។

ក្រោយពីការសម្តែងនេះមក ចូរសាកសួរសិក្ខាកាម :

- តើ **នារី** និង **ចន្ទា** បានពង្រីកអាជីវកម្មរបស់នាងយ៉ាងដូចម្តេច ?
- តើស្ត្រីអាជីវករមួយណា ដែលទំនងជាជោគជ័យច្រើនជាង ? ហេតុអ្វី ?
- តើស្ត្រីអាជីវករមួយណា ដែលមានការប្រថុយប្រថានខ្ពស់ជាង ?
- តើអ្នកមានយោបល់អ្វីខ្លះ ដើម្បីផ្តល់ជូនដល់ស្ត្រីអាជីវករទាំងពីរនាក់នេះ ?
- ប្រសិនបើអ្នកជា **នារី** ឬ **ចន្ទា** តើអ្នកនឹងធ្វើអ្វីខ្លះឱ្យខុសពីនាង ?

ខ្លឹមសារគន្លឹះសម្រាប់គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន :

នៅក្នុងរយៈពេលខ្លី អាជីវកម្មរបស់ **ចន្ទា** នឹងរីកចម្រើនលឿនជាងពីព្រោះនាងមានប្រាក់កាសដើម្បីដាក់វិនិយោគថែមទៀតទៅក្នុងអាជីវកម្មនោះ ។ **នារី** វិនិយោគប្រាក់កាសតិចតួចជាងហ៊ានៗ ហើយអាជីវកម្មរបស់នាងមានការវិវឌ្ឍឡើងដោយសន្សឹមៗ ។ នៅពេលខាងមុខទៀត អាជីវកម្មរបស់នាង **នារី** គឺទំនងជាស្ថិតស្ថេរ និងមានសុវត្ថិភាពច្រើនថែមទៀត ដោយសារនាងមិនត្រូវសងប្រាក់កម្ចីដែលមានប្រាក់ការខ្ពស់ ហើយអាចសន្សំប្រាក់ទុកសម្រាប់ការចំណាយនានាក្នុងពេលបន្ទាន់ និងវិនិយោគក្នុងពេលអនាគត ។

នាង **ចន្ទា** ទទួលយកភាពប្រថុយប្រថានច្រើន ។ នាងមានប្រាក់កម្ចីចំនួនពីរ ក្នុងពេលតែមួយ ដោយមានការសន្សំតិចតួចបំផុតសម្រាប់ការការពារហានិភ័យនោះ ។

ជំហានទី ៣ - ៤០ នាទី

ប្រាប់សិក្ខាកាមទាំងអស់គ្នាថា ពួកគេនឹងពិភាក្សាអំពីគុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិនានានៃការប្រើប្រាស់ថវិកាកម្ចី និងការប្រើប្រាស់ប្រាក់កាសផ្ទាល់ខ្លួន ក្នុងការធ្វើអាជីវកម្ម ។ បែងចែកសិក្ខាកាមទាំងអស់ ជាពីរក្រុម មួយក្រុមពិភាក្សាអំពីគុណសម្បត្តិនៃការប្រើប្រាស់ប្រាក់កាសផ្ទាល់ខ្លួន និងគុណវិបត្តិ នៃការប្រើប្រាស់ថវិកាកម្ចី ។ មួយក្រុមទៀត ពិភាក្សាអំពីគុណសម្បត្តិនៃការប្រើប្រាស់ថវិកាកម្ចី និងគុណវិបត្តិនៃការប្រើប្រាស់ ប្រាក់កាសផ្ទាល់របស់ខ្លួន ។ ពួកគេនឹងជជែកគ្នា ដោយក្រុមមួយព្យាយាមបញ្ចុះបញ្ចូលក្រុមមួយផ្សេងទៀតថា ការប្រើប្រាស់ថវិកាកម្ចី មានភាពប្រសើរជាងការប្រើប្រាស់ប្រាក់កាសផ្ទាល់ខ្លួន ។ រីឯក្រុមមួយ ផ្សេងទៀតព្យាយាមអះអាងថា ការប្រើប្រាស់ប្រាក់កាសផ្ទាល់របស់ខ្លួន គឺប្រសើរជាងការប្រើប្រាស់ថវិកាកម្ចី ច្រើនណាស់ ។

ផ្តល់ពេលវេលាដល់ក្រុមទាំងពីរ ដើម្បីត្រៀមលក្ខណៈឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់មុនពេលធ្វើការ ជជែកពិភាក្សាគ្នា (debate) ។

សង្ខេបលទ្ធផលនៃការជជែកពិភាក្សា ដោយនិយាយថា ទាំងការប្រើប្រាស់ថវិកាផ្ទាល់ខ្លួន និងថវិកាកម្ចី គឺមានគុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិរៀងៗខ្លួន (សូមមើលជំនួយបណ្តុះបណ្តាលទី ៥) ។

ជំហានទី ៤ - ១៥ តាម

ពិភាក្សា : **តើប្រាក់កម្ចីទាំងអស់សុទ្ធតែល្អឬ? ហេតុអ្វីបានជាប្រាក់កម្ចីខ្លះមានផលអាក្រក់សម្រាប់អ្នកខ្លះ? ហេតុអ្វីបានជាប្រាក់កម្ចីខ្លះទៀតមានផលវិជ្ជមានសម្រាប់អ្នកខ្លះ?** ស្នើសុំក្លាកាមឱ្យពន្យល់ និងលើកឡើង ពីបទពិសោធន៍ ជីវិតជាក់ស្តែង ដែលទាក់ទិននឹងប្រាក់កម្ចី ហើយផ្តល់ផលអាក្រក់ និងប្រាក់កម្ចីដែលមានផលប្រយោជន៍ ។

ចូរសង្ខេបថា មានប្រាក់កម្ចីល្អ និងប្រាក់កម្ចីមិនល្អ ដូច្នេះ **តើអ្នកចាំបាច់ត្រូវបែងចែកប្រាក់កម្ចី?**

ខ្លឹមសារគន្លឹះសម្រាប់គ្រូបណ្តុះបណ្តាល :

យើងបានឃើញថា ការខ្ចីប្រាក់នេះគឺអាចជាបទពិសោធន៍ដ៏វិជ្ជមានមួយ ។ ប្រាក់កម្ចីអាចជួយឱ្យអ្នក ចាប់ផ្តើម ឬពង្រីកអាជីវកម្មណាមួយបាន ។ វាអាចជួយអ្នកដោះស្រាយនឹងភាពបន្ទាន់ណាមួយ ដែលកើត មានឡើងនៅក្នុងគ្រួសាររបស់អ្នក ។ វាអាចជួយអ្នកឱ្យលើកកម្ពស់ជីវិតខ្លួននៃការរស់នៅភ្លាមៗបាន ។ ប៉ុន្តែ ការខ្ចីប្រាក់គឺតែងតែមានហានិភ័យ បញ្ហាដោយយើងមិនអាចសងប្រាក់ជំពាក់វិញបាន ។ ប្រសិនបើវាធ្វើ ឱ្យអ្នកចំណាយប្រាក់ជាច្រើន ឬបង្ខំឱ្យអ្នកធ្លាក់ទៅក្នុងបំណុលកាន់តែជ្រៅទៅៗ (មិនអាចសងវិញបំណុលបាន) វាគឺជាប្រាក់កម្ចីដ៏អាក្រក់មួយ ។

ចំណុចដែលត្រូវយល់ដឹងមុនពេលខ្ចីប្រាក់ :

- ចំនួនប្រាក់កម្ចីសរុប ដែលត្រូវសង ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងប្រាក់ដើម ប្រាក់ការ និងថ្លៃផ្សេងៗទៀត
- ប្រភពផ្សេងៗនៃប្រាក់ចំណូល និងប្រាក់សន្សំ ដែលអ្នកអាចយកទៅទូទាត់សំណងទាំងនោះ
- ទ្រព្យសម្បត្តិដែលអ្នកទិញដោយប្រាក់កម្ចី
នឹងអាចបន្តប្រើប្រាស់បានដើម្បីអាចយកទៅទូទាត់ប្រាក់កម្ចី
និងបន្តការរកប្រាក់ចំណូលសម្រាប់អ្នក
- តម្លៃផលិតផលដែលបានពីប្រាក់កម្ចី គឺត្រូវមានកម្រិតខ្ពស់ល្មម ដើម្បីយកទៅទូទាត់ប្រាក់កម្ចី និងរកប្រាក់ចំណេញបាន ។

ជំហានទី ៥ - ៥ តាម

រំលឹកឡើងវិញលើអ្វីដែលយើងបានពិភាក្សា និងរកឃើញនៅក្នុងមេរៀននេះ ។

- តើអ្នកបានរៀនសូត្រអ្វីខ្លះពីមេរៀននេះ ?
- តើអ្នករកឃើញអ្វីខ្លះដែលជាការចាប់អារម្មណ៍ និងមានផលប្រយោជន៍សម្រាប់ការគ្រប់គ្រង

ហិរញ្ញវត្ថុរបស់អ្នក ?

- តើអ្នកនឹងយកចំណុចអ្វីខ្លះ ទៅអនុវត្តជាក់ស្តែង ?

សង្ខេបចំណុចសំខាន់ៗ :

- មូលហេតុចម្បងៗដែលបណ្តាលឱ្យមានអ្នកខ្ចីប្រាក់
- ធនធានហិរញ្ញវត្ថុនានាដើម្បីពង្រីកអាជីវកម្មរបស់អ្នក
- ការប្រើប្រាស់ថវិកាផ្ទាល់ខ្លួន និងការប្រើប្រាស់ថវិកាកម្ចី ដើម្បីធ្វើអាជីវកម្ម
- ប្រាក់កម្ចីល្អ និងប្រាក់កម្ចីអាក្រក់

ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ៤: ការសម្តែងរឿង ” អាជីវកម្មទឹកសណ្តែករបស់នារី និងបង្គោល ”

អ្នកឈ្មោះ **នារី** ជាអ្នកប្រកបអាជីវកម្មទឹកសណ្តែក ។ ថ្ងៃនេះ អ្នកនឹងទៅសួរសុខទុក្ខប្អូនស្រីរបស់អ្នក គឺនាង**ចន្ទា** ដែលជាអ្នកប្រកបអាជីវកម្មទឹកសណ្តែកដែរ ។ នៅពេលជួបនាង ចូរសាកសួរប្អូនស្រីរបស់អ្នក ឱ្យបានច្រើនអំពីវិធីនានា ដែលនាងបានរៀបចំថវិកា ដើម្បីពង្រីកអាជីវកម្មរបស់នាង ។

ប្អូនស្រីរបស់អ្នកក៏ចង់ដឹងអំពីវិធីនានា ដែលអ្នករៀបចំថវិកាពង្រីកអាជីវកម្មរបស់អ្នកដែរ ។ ខាងក្រោមនេះ គឺជាដំណើរការដែលអ្នកប្រកបកិច្ចការ និងបានពង្រីកអាជីវកម្មរបស់អ្នក ។

អ្នកមានអាជីវកម្មទឹកសណ្តែកមួយ ដែលអ្នកបានចាប់ផ្តើមដំបូងជាមួយសាច់ប្រាក់ចំនួន ២០ ០០០ រៀល បានមកពីប្រាក់សន្សំរបស់អ្នក ១០ ០០០រៀល និង ១០ ០០០ រៀលទៀតស្វាមីរបស់អ្នកផ្តល់ឱ្យ ។ ថ្វីបើអាជីវកម្មនេះមានលក្ខណៈតូចតាចក្តី តែអ្នកមានផែនការពង្រីកវាជាជំហានៗ ។ អ្នកបានដកប្រាក់ចំនួន៥០០ រៀល ដើម្បីសន្សំទុកក្នុងធនាគារភូមិរបស់អ្នករៀងរាល់សប្តាហ៍ សម្រាប់កិច្ចការអាជីវកម្មរបស់អ្នក ។ តាមវិធីនេះ អ្នកអាចសន្សំប្រាក់បានគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ទិញសំភារៈអ្វីមួយ ដែលអ្នកត្រូវការដើម្បីជួយឱ្យអាជីវកម្មរបស់អ្នករីកចម្រើនឡើងនៅក្នុងរយៈពេលពី ៣ ទៅ ៤ ខែ ។ អ្នកបានចាប់ផ្តើមទិញសណ្តែក និងស្ករស្កក ទុកជាច្រើន ។ បន្ទាប់មកអ្នកបានទិញដបផ្លាស្ទិកជាច្រើន ដូច្នេះអ្នកអាចលក់ទឹកសណ្តែកកាន់តែច្រើនទៅឱ្យអតិថិជនទាំងឡាយណា ដែលចង់ទិញទឹកសណ្តែកយកទៅផ្ទះ ។ នៅពេលដែលប្រាក់ចំណូល របស់អ្នកកើនឡើង អ្នកអាចសន្សំច្រើនថែមទៀត ហើយធ្វើផែនការវិនិយោគធំឡើងៗ នៅក្នុងអាជីវកម្មរបស់អ្នក ។

អ្នកឈ្មោះ **ចន្ទា** ជាអ្នកប្រកបអាជីវកម្មទឹកសណ្តែក ។ បងស្រីរបស់អ្នក **នារី** ក៏ជាអ្នកប្រកបអាជីវកម្មទឹកសណ្តែកដែរ ។ ថ្ងៃនេះនាង នារី នឹងមកសួរសុខទុក្ខអ្នក ។ អ្នកមានចិត្តចង់ដឹងពីវិធីនានា ដែលបងស្រីរបស់អ្នកមានថវិកាសំរាប់ពង្រីកអាជីវកម្មរបស់គាត់ ។ ដូច្នេះអ្នកត្រូវសួរបងស្រីរបស់អ្នកឱ្យបានច្រើន អំពីវិធីនានាដែលគាត់ពង្រីកអាជីវកម្មរបស់គាត់ ។

បងស្រីរបស់អ្នកក៏ចង់ដឹងពីអ្នកផងដែរអំពីវិធីនានា ដែលអ្នករៀបចំថវិកាសំរាប់ពង្រីកអាជីវកម្មរបស់អ្នក ។ ខាងក្រោមនេះ គឺជាដំណើរការដែលអ្នកបានប្រកប និងពង្រីកការងារអាជីវកម្មរបស់អ្នក ។

អ្នកមានអាជីវកម្មទឹកសណ្តែកមួយ ដែលអ្នកបានចាប់ផ្តើមដំបូងជាមួយសាច់ប្រាក់ចំនួន ១០ ០០០ រៀល ដែលជាប្រាក់របស់អ្នកផ្ទាល់ និង ២០ ០០០ រៀលដែលជាកម្ចីពីធនាគារភូមិមួយ ។ ដោយមានប្រាក់កម្ចីនោះ អ្នកមានប្រាក់គ្រប់ចំនួន ដើម្បីទិញទូត្រជាក់មួយគ្រឿងសំរាប់ទុកទឹកសណ្តែកឱ្យបានយូរ ហើយអាចលក់ទឹកសណ្តែកត្រជាក់បាន ។ អ្នកអាចបង់ថ្លៃចំណាយទាំងឡាយប្រចាំសប្តាហ៍ ទាន់ពេលវេលាដោយរាប់បញ្ចូលទាំងការសងប្រាក់កម្ចី ប៉ុន្តែអ្នកអាចសន្សំបានច្រើនបំផុតត្រឹមតែ ២០០០ រៀលប៉ុណ្ណោះក្នុងមួយសប្តាហ៍ ។ នៅពេលមានតួលក់ក្នុងផ្សារមួយ ត្រូវបានដាក់ឱ្យជួល អ្នកយល់បានឃើញថាវាជាឱកាសដ៏ល្អ សម្រាប់អាជីវកម្មរបស់អ្នក ។ អ្នកបានគណនាឃើញថា ការលក់របស់អ្នកនឹងកើនឡើងទៀតផង ។ អ្នកបានខ្ចីប្រាក់ ៤០០ ០០០ រៀល ពីប្អូនថ្លៃរបស់អ្នក ពីព្រោះអ្នកត្រូវការជួលតូបភ្លាមៗ ឬខ្លាចបាត់បង់ឱកាសជួលវា ។

ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ៥: ប្រើប្រាស់ថវិកាកម្ចី ឬថវិការបស់អ្នក ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់អាជីវកម្ម

	ការប្រើថវិកាកម្ចី	ប្រើថវិកាប្រាក់របស់អ្នក
គុណសម្បត្តិ	<ul style="list-style-type: none"> - អ្នកអាចមានលទ្ធភាពទទួលបានប្រាក់គ្រប់ចំនួន ដែលច្រើនជាងប្រាក់សន្សំ ។ - អ្នកទទួលបានប្រាក់បានលឿន នៅពេលអ្នកត្រូវការវាសម្រាប់ភាពបន្ទាន់នានា ។ 	<ul style="list-style-type: none"> - អ្នកជៀសផុតពីការចំណាយផ្សេងៗសំរាប់ខ្លីប្រាក់ ។ - អ្នកមានសេរីភាពប្រើប្រាស់ប្រាក់របស់អ្នកតាមដែលចិត្តចង់ ។ - អ្នកមានការប្រឈមមុខនឹងហានិភ័យតិចតួច នៅពេលអ្នកផ្គត់ផ្គង់ថវិកាដល់អាជីវកម្មបន្ថែមបន្តិចម្តងៗ ដែលពឹងផ្អែកលើលទ្ធភាពដែលអ្នកអាចវិនិយោគ - អ្នកជៀសផុតពីកាតព្វកិច្ចនៃការសងប្រាក់កម្ចីនៅពេលអនាគត ។
គុណវិបត្តិ	<ul style="list-style-type: none"> - អ្នកត្រូវបង់ថ្លៃចំណាយផ្សេងៗសំរាប់ការខ្ចីនេះ (ប្រាក់ការ ថ្លៃរដ្ឋបាល និងពេលវេលាស្នើសុំខ្ចី) ។ - អ្នកទទួលខុសត្រូវចំពោះការសងប្រាក់កម្ចីរបស់អ្នកឱ្យទាន់ពេលវេលា និងប្រឈមមុខនឹងការផាកពិន័យចំពោះការសងយឺតយ៉ាវ ។ - អ្នកត្រូវបំពេញទៅតាមតម្រូវការនានារបស់សមាជិកភាពក្នុងក្រុម (ចូលរួមប្រជុំទាន់ពេល ។ល។) ប្រសិនបើប្រាក់កម្ចីនោះត្រូវធ្វើឡើងទៅតាមរយៈក្រុម 	<ul style="list-style-type: none"> - អ្នកខ្វះលទ្ធភាពដើម្បីទទួលបានដើមទុនដែលត្រូវការ ។ - អាជីវកម្មរបស់អ្នករីកចម្រើនយឺត - លទ្ធភាពឆ្លើយតបទៅនឹងឱកាសនានាមានកំរិត

ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ៦: បំណុលល្អ និងបំណុលអាក្រក់

ការប្រើប្រាស់ បំណុល	បំណុលល្អ	បំណុលអាក្រក់
ទិញសំភារៈ សម្រាប់អាជីវកម្ម	ទ្រព្យឬសំភារៈដែលបានទិញមានអាយុកាល ប្រើប្រាស់យូរអង្វែងសម្រាប់ទូទាត់ទៅឱ្យ ម្ចាស់បំណុល ។ ចំណូលដែលរកបានពីទ្រព្យ នោះ គឺខ្ពស់ជាងចំណាយទៅលើប្រាក់កម្ចី ។	បំណុលគឺនៅតែជាប់ជំពាក់ ក្រោយពីទ្រព្យ នោះត្រូវអស់អាយុកាលប្រើប្រាស់ ហើយ ខូចខាត ឬប្រាក់ចំណូលពីទ្រព្យសម្បត្តិ នោះ មានចំនួនតិចតួចជាងថ្លៃប្រាក់កម្ចី ។
ដើមទុនបង្វិល	ប្រាក់កម្ចីអាចឱ្យអ្នកចាប់យកឱកាសអាជីវ កម្មណាមួយ ដែលអាចរកកម្រៃគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីសងប្រាក់កម្ចីវិញ និងមានប្រាក់មួយ ចំនួននៅសេសសល់ ។ ប្រាក់កម្ចី ដែលជួយ ឱ្យអ្នកអាចសន្សំជាទុន ឬជាសារពើភ័ណ្ឌ ផ្សេងៗ ដូច្នេះវាជួយបង្កើនប្រាក់ចំណូលពី ការលក់ផលិតផលសម្រេច ។	<ul style="list-style-type: none"> - អ្នកមិនអាចរកប្រាក់ចំណូលគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីសងប្រាក់កម្ចី ។ - អ្នកមានប្រភពផ្គត់ផ្គង់ថវិកាផ្សេងៗទៀត ដែលមិនសូវយកតម្លៃថ្លៃ ។ - អ្នកមិនអាចទទួលបានប្រាក់កម្ចីទាន់ ពេលដើម្បីទាញយកផលប្រយោជន៍ឱ្យ បានពេញលេញពីឱកាសជាក់លាក់ណាមួយ ។
តម្រូវការចាំបាច់ ក្នុងគ្រួសារ		បំណុលគឺនៅតែជាប់ជំពាក់ ក្រោយពីប្រាក់ កម្ចីត្រូវបានប្រើប្រាស់រួចហើយ ។ ប្រាក់កម្ចី មិនបានបង្កើតប្រាក់ចំណូល ដើម្បីយកទៅ ទូទាត់បំណុលឡើយ ។
កម្ចីសម្រាប់ភាព បន្ទាន់	ប្រាក់កម្ចីជួយអ្នកដោះស្រាយបញ្ហាភ្លាមៗ ដោយមិនបង្កឱ្យមានការលំបាកហួសហេតុ ។	រយៈពេលសំរាប់សងប្រាក់កម្ចីមានកំណត់ ច្បាស់លាស់ មិនអាចបត់បែនទៅតាម សមត្ថភាពសងរបស់អ្នក ។

**ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ៧ : ការពិភាក្សាអំពីការប្រើប្រាស់ថវិកាផ្ទាល់ខ្លួន និងថវិកាកម្ចី
ដើម្បីធ្វើអាជីវកម្ម**

មេរៀនទី ៥ : គ្រោះថ្នាក់នៃការជាប់បំណុលធ្ងន់ធ្ងរ និងការខកខានមិនបានសង

កំណត់ចំណាំរបស់គ្រូបណ្តុះបណ្តាល

គោលបំណង

នៅចុងបញ្ចប់មេរៀននេះ សិក្ខាកាមទាំងអស់នឹងបាន :

- ពិភាក្សាគ្នាថា ហេតុអ្វីបានជាការខកខានមិនបានសងបំណុល អាចជាដំបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរមួយ
- កំណត់រកមូលហេតុផ្សេងៗ ដែលធ្វើឱ្យអ្នកជំពាក់មិនអាចសងបំណុលខ្លួនបាន
- កំណត់រកជំហាននានា ដើម្បីជៀសវាងបញ្ហាមិនអាចសងបំណុល

ប្លង់វគ្គសិក្សា (១៣០ នាទី)

ជំហានទី ១ - ២០ នាទី

ពិភាក្សា : តើមានមូលហេតុអ្វីខ្លះ ដែលបណ្តាលឱ្យមានអ្នកខ្លះមិនអាចសងបំណុលបាន ? ឬ តើមានមូលហេតុអ្វីខ្លះ ដែលអ្នកគិតថាអាចបណ្តាលឱ្យអ្នកខ្លីប្រាក់ មិនអាចសងបំណុលវិញបាន ? កត់ត្រាចម្លើយ រហូតទាល់តែសិក្ខាកាមបានបញ្ចេញអស់គំនិត ។

ខ្លឹមសារគន្លឹះសម្រាប់គ្រូបណ្តុះបណ្តាល :

មូលហេតុដែលអាចកើតឡើង មានដូចជា :

- អាជីវកម្មរបស់គាត់កំពុងជួបបញ្ហា
- គាត់ប្រើប្រាស់ប្រាក់កម្ចីសម្រាប់ជាដើមទុនបង្វិល ទៅលើមុខចំណាយផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គាត់
- គាត់ត្រូវឱ្យប្រាក់ទៅគ្រួសារសំរាប់ចូលរួមសកម្មភាពសង្គម
- គាត់បាត់បង់ប្រាក់ដោយសារចោរលួច
- គាត់មានជម្ងឺ ដែលមិនអាចឱ្យគាត់ទៅប្រកបអាជីវកម្មបាន
- គ្រោះធម្មជាតិ
- យកប្រាក់កម្ចីទៅទិញស្បែកក្រៅ និងសំលៀកបំពាក់ឱ្យកូន
- យកប្រាក់កម្ចីទៅឱ្យគ្រួសារមួយទៀតដែលជួបបញ្ហា
- សកម្មភាពអាជីវកម្មមានលក្ខណៈប្រថុយប្រថានពេក ដូចជាការលក់ជឿទៅឱ្យអតិថិជន
- ខកខានមិនបានកត់ត្រាទុកនូវរាល់ការសងប្រាក់កម្ចីទាំងអស់
- ខកខានមិនបានដកប្រាក់សន្សំសម្រាប់ការសងប្រាក់កម្ចីនៅក្នុងរយៈពេលទៀងទាត់

ជំហានទី ២ - ១០ នាទី

ឥឡូវនេះ ចូរយើងក្រឡេកមើលហេតុផលនានាដូចដែលបានលើកឡើងកន្លងមក ហើយសម្រេចថា តើមានហេតុផលណាមួយ ដែលបណ្តាលមកពីអ្នកខ្ចីប្រាក់ធ្វើសេចក្តីសម្រេចមិនបានល្អ និងហេតុផលណាមួយដែលបណ្តាលមក ពីសំណាងមិនល្អ ដែលមិនអាចជៀសវាងបាន ។ ណែនាំសិក្ខាកាមឱ្យដាក់សញ្ញាសំគាល់លើការធ្វើសេចក្តីសម្រេចមិនល្អ ដោយរូបរង្វង់មុខពេប និងលើសំណាងមិនល្អ ដោយសញ្ញាអក្សរ X ។

នៅក្នុងករណីដែលមិនយល់ស្របគ្នា ចូរលើកទឹកចិត្តឱ្យសិក្ខាកាមពន្យល់ទស្សនៈរបស់គេ ។

ជំហានទី ៣ - ៣០ នាទី

ការប្រឡងប្រជែង : បែងចែកសិក្ខាកាមជា ៤ ឬ ៥ ក្រុម ។ ប្រាប់ពួកគេថា ពួកគេនឹងបានឮ បញ្ហាមួយចំនួន ព្រមជាមួយដំណោះស្រាយដែលបានផ្តល់ឱ្យ (ចម្លើយមានជម្រើសច្រើន) ទៅនឹងបញ្ហាទាំងនោះ ។ ចូរធ្វើការសម្រេចចិត្តនៅក្នុងចំណោមសមាជិកក្រុមរបស់អ្នក ថាតើដំណោះស្រាយណាមួយដែលមានភាពត្រឹមត្រូវបំផុត ។ ក្រោយពេលដែលក្រុមរបស់អ្នកបានសម្រេចចិត្តជ្រើសយកជម្រើសត្រឹមត្រូវរួច ហើយចូរលើកដៃឱ្យបានលឿន ។ ក្រុមមួយណាដែលលើកដៃមុនគេ នឹងមានឱកាសឆ្លើយសំណួរមុនគេ ។ ប្រសិនបើក្រុមនេះបានជ្រើសរើសចម្លើយត្រឹមត្រូវ ពួកគេនឹងទទួលបាន ១ ពិន្ទុ ។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើក្រុមនេះ បានផ្តល់ចម្លើយមិនត្រឹមត្រូវទេនោះ ក្រុមទីពីរនឹងមានឱកាសសាកល្បងឆ្លើយសំណួរវិញម្តង ។ ចូរពិភាក្សា ចម្លើយជាមួយក្រុម ។

គូបណ្តុះបណ្តាល គួរតប្បីគួរតារាងដូចខាងក្រោមនេះ :

ក្រុម	បញ្ហា ១	បញ្ហា ២	បញ្ហា ៣	បញ្ហា ៤
១				
២				
៣				
៤				

ចំណោះស្រាយបញ្ហាទី ១

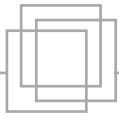
បញ្ហា : សុធារីខ្ចីប្រាក់ចំនួន ៤០០ ០០០រៀល ដើម្បីយកទៅទិញទូរស័ព្ទដាក់ ដែលត្រូវគេប្រើម្តងហើយ (ជម្រុះ) មួយគ្រឿងសម្រាប់អាជីវកម្មទឹកសណ្តែករបស់នាង ដែលមានតម្លៃ ២០០ ០០០រៀល ។ ផែនការពី ដំបូងរបស់នាង គឺនឹងប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំនួន ២០០ ០០០រៀល ដែលនៅសល់នេះ ដើម្បីយកទៅទិញសំណុំ ជាចំនួនច្រើនសម្រាប់ ការជួញដូរ ហើយរកប្រាក់ចំណូលឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីសងប្រាក់កម្ចីនៅដំណាក់កាលទីមួយក្នុងចំណោម ដំណាក់កាលទាំងបី ។ ក៏ប៉ុន្តែមិត្តភក្តិរបស់នាង គឺនាង សុខា បានបញ្ចុះបញ្ចូលសុំខ្ចីបន្ត នូវសាច់ប្រាក់ ២០០ ០០០ រៀលនេះ ដែលនាងសន្យាថា នឹងសងវិញគ្រប់ចំនួននៅមុនពេលការសងប្រាក់កម្ចី លើកទីមួយរបស់ សុធារី ។ សុខាបានគេចខ្លួនបាត់ស្រមោលជាមួយនឹងប្រាក់ខ្ចីនោះ ។ តើនាងសុធារី អាចធ្វើអ្វីខ្លះ ដើម្បីឱ្យបានប្រសើរជាងនេះ ?

- ជម្រើសទី ១ : តម្រូវឱ្យមិត្តភក្តិមានដាក់ទ្រព្យបញ្ចាំដែលមានតម្លៃច្រើនជាង នៅពេលផ្តល់ប្រាក់នោះឱ្យខ្ចី (ឧ. ខ្សែកមាស) ។
- ជម្រើសទី ២ : បដិសេធនឹងសំណើសុំខ្ចីរបស់មិត្តភក្តិ ហើយស្វ័យប្រវត្តិការខឹងសម្បាររបស់នាង ។ ✓
- ជម្រើសទី ៣ : ឱ្យខ្ចីត្រឹមតែចំនួនពាក់កណ្តាលនៃចំនួន ២០០ ០០០រៀល ហើយដាក់វិនិយោគចំនួន ១០០ ០០០ រៀល ដែលនៅសល់ ដើម្បីរកប្រាក់ចំណូលដែលនាងត្រូវការយកទៅសងប្រាក់កម្ចី ។

ចំណោះស្រាយបញ្ហាទី ២

បញ្ហា : ធីតា ខ្ចីប្រាក់ចំនួន ៤០០០០រៀល ដើម្បីយកទៅទិញគ្រាប់ពូជនិងជីសម្រាប់ច្បារដំណាំរបស់នាង ។ ដំណាំបានដុះយ៉ាងល្អ ហើយនាងបានរករាយជាខ្លាំង ព្រោះសង្ឃឹមថានឹងរកប្រាក់កម្រៃបានច្រើន ពីការលក់ដំណាំនោះ ។ នាងទិញសំលៀកបំពាក់ថ្មីមួយកំប្លោងសម្រាប់ខ្លួនឯង និងបាល់ថ្មីមួយសម្រាប់កូនប្រុសរបស់នាង ។ ប៉ុន្តែនៅចុងខែ ខណៈដែលនាងត្រូវសងប្រាក់កម្ចីវិញនោះ នាងមាននៅសល់ប្រាក់តែចំនួនពាក់កណ្តាលនៃចំនួនប្រាក់ដែលត្រូវ សងប៉ុណ្ណោះ ។ តើនាងអាចធ្វើអ្វីខ្លះ ដើម្បីឱ្យបានប្រសើរជាងនេះ ?

- ជម្រើសទី ១ : បានរៀបចំប្រាក់ទុកសម្រាប់សងប្រាក់កម្ចីរបស់នាងជាមុនសិន មុនពេលទិញរង្វាន់ផ្សេងៗ ។ ✓
- ជម្រើសទី ២ : ទិញជារង្វាន់ទាំងនោះ ហើយខ្ចីប្រាក់ចំនួនពាក់កណ្តាលទៀតពីម្ចាស់ស្រីរបស់នាង ។
- ជម្រើសទី ៣ : ខ្ចីប្រាក់ច្រើនជាងនេះនៅពេលចាប់ផ្តើមដំបូង ដូច្នេះនាងអាចដំណើរការអាជីវកម្ម និងអាចទិញរង្វាន់ ទាំងនោះបាន ។

ចំណោះស្រាយបញ្ហាទី ៣

បញ្ហា: **ណារិទ្ធ** បានទទួលប្រាក់កម្ចីពីធនាគារភូមិរបស់គាត់ ដើម្បីយកទៅបើកហាងតូចមួយ ។ អាជីវកម្មរបស់គាត់មានលក្ខណៈតូចតាច ប៉ុន្តែមានលំនឹង ហើយគាត់តែងតែបានសងប្រាក់កម្ចីរបស់គាត់ទាន់ពេលវេលា ។ តែនៅពេលមួយ កូនប្រុសរបស់គាត់បានរងរបួសស្នាមដោយឧប្បត្តិហេតុ គាត់បានខ្ចីប្រាក់សម្រាប់ដោះស្រាយ ភាពបន្ទាន់នេះ ពីធនាគារភូមិរបស់គាត់ដើម្បីទូទាត់ចំណាយថ្លៃព្យាបាល ។ បន្ទាប់មក គាត់បានបិទហាងរបស់គាត់ ដើម្បីនៅផ្ទះមើលថែទាំជម្ងឺកូនប្រុសគាត់ ម្ល៉េះហើយមិនអាចសងប្រាក់កម្ចីទាំងពីរលើកនោះបានទេ ។

- ជម្រើសទី ១ :** បានរកពីងនរណាម្នាក់ ឱ្យនៅមើលថែទាំជម្ងឺកូនប្រុសរបស់គាត់ ដូច្នេះគាត់អាចនៅបន្តបើកហាងរបស់គាត់ទៀតបាន ។
- ជម្រើសទី ២ :** បានលក់ទ្រព្យផ្សេងៗដែលមានតម្លៃ (ឧ. គ្រឿងអលង្ការ ទូរទស្សន៍) ដើម្បីទូទាត់ចំណាយថ្លៃព្យាបាល ជំនួសឱ្យការទៅខ្ចីប្រាក់បន្ថែមទៀត ។ ✓
- ជម្រើសទី ៣ :** បង្កើតតម្លៃលក់ទ្រព្យដទៃទៅលើទំនិញនានានៅក្នុងហាងរបស់គាត់ ដើម្បីរកចំនួនប្រាក់ដែលត្រូវការសម្រាប់យកទៅទូទាត់ថ្លៃព្យាបាល ។

ចំណោះស្រាយបញ្ហាទី ៤

បញ្ហា : ស្រីនីឆ្នាក់ខ្លួនឈឺ ហើយត្រូវឈប់សំរាកនៅផ្ទះអស់រយៈពេលពីរ បីសប្តាហ៍ ។ នាងបានទទួលប្រាក់កម្ចីតូចមួយពីស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីទូទាត់សម្រាប់ថ្លៃវេជ្ជបណ្ឌិត និងថ្លៃព្យាបាល ។ ដោយសារតែនាងមិនអាចធ្វើការបាននៅក្នុងរោងចក្រឡឥដ្ឋនៅអំឡុងពេលនោះ នាងអាចរកប្រាក់បានតិចតួចប៉ុណ្ណោះ ហើយមិនអាចសងប្រាក់កម្ចីរបស់នាងបានទេ ។ នៅពេលដែលនាងអាចធ្វើការឡើងវិញម្តងទៀត នាងត្រូវជំពាក់បំណុលជាច្រើនដោយសារថ្លៃបង់ពិន័យ ។ នាងកំពុងស្ថិតនៅក្នុងភាពអស់សង្ឃឹម ហើយបារម្ភថា ត្រូវតែឱ្យកូនៗរបស់នាងជួយធ្វើការជាមួយនាង នៅក្នុងរោងចក្រឡឥដ្ឋដែរ ។

- ជម្រើសទី ១ :** ពិភាក្សាជាមួយសមាជិកគ្រួសារដើម្បីរកមើលថា តើគេអាចរកប្រាក់ពីប្រភពណាមកទៅសងប្រាក់កម្ចី ដើម្បីជៀសវាងការបង់ប្រាក់ការពិន័យ នៅអំឡុងពេលដែលនាងសម្រាកព្យាបាលជម្ងឺ ។
- ជម្រើសទី ២ :** សន្សំប្រាក់បន្តិចបន្តួចនៅក្នុងសប្តាហ៍នីមួយៗ ឬប្រចាំថ្ងៃ ដែលជាចំនួនលើស ឬក្រៅពីចំនួនដែលនាងត្រូវការដើម្បីទុកសងប្រាក់កម្ចី ប្រយោជន៍ទុកការពារខ្លួនឯងផ្ទាល់នៅពេលជួបប្រទះស្ថានភាពដូច្នេះ ។ ✓
- ជម្រើសទី ៣ :** ខ្ចីប្រាក់បន្ថែមទៀត ដើម្បីយកទៅទូទាត់ប្រាក់កម្ចីលើកទីមួយ ។

ជំហានទី ៤-៣០ នាទី

ប្រាប់សិក្ខាកាមទាំងអស់គ្នាថា ពួកគេនឹងទស្សនាការសម្តែងរឿងខ្លីមួយ (សូមមើលជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី៨) ។ ប៉ុន្តែមុននឹងចាប់ផ្តើម សាកសួរពួកគេ ថាតើពួកគេស្គាល់ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុណាមួយ ឬឈ្មួញឱ្យប្រាក់ខ្ចីណាម្នាក់ ហើយដាក់ឈ្មោះរបស់អ្នកផ្តល់ប្រាក់កម្ចីទាំងឡាយនោះ នៅក្នុងសាច់រឿង (អក្សរពណ៌ខ្មៅ) ជាមួយនឹងឈ្មោះអ្នកផ្តល់ប្រាក់កម្ចីដែលពួកគេបានស្គាល់ ។ បន្ទាប់មក ចូរជ្រើសរើសសិក្ខាកាមបីនាក់ដើម្បីឡើងសម្តែងរឿងនេះ ។

បន្ទាប់ពីការសម្តែង ចូរផ្តល់អំណរគុណដល់តួអង្គសម្តែងទាំងអស់ រួចពិភាក្សាលើសំណួរដូចតទៅ :

- តើ ស៊ីថា កំពុងធ្វើអ្វីខ្លះ ? (ខ្ចីប្រាក់ពីប្រភពបីផ្សេងៗគ្នា)
- ហេតុអ្វីក៏នាងព្យាយាមខ្ចីប្រាក់ពីមនុស្សច្រើនគ្នាយ៉ាងនេះ ? (នាងកំពុងខ្ចីពីម្នាក់ ដើម្បីយកទៅសងបំណុលម្នាក់ផ្សេងទៀត)
- តើនាងស៊ីថា គិតយ៉ាងដូចម្តេចទៅលើអ្នកផ្តល់ប្រាក់កម្ចីផ្សេងៗគ្នាទាំងនោះ ដែលនាងសង្ឃឹមថា នឹងបានប្រាក់ខ្ចីពីពួកគេ ? (នាងគិតថានាងអាចខ្ចីពីពួកគេម្នាក់ៗបានដោយងាយស្រួល ហើយគ្មានអ្នកឱ្យខ្ចីណាម្នាក់យកចិត្តទុកដាក់ចង់ដឹងនោះទេ ប្រសិនបើនាងទៅខ្ចីអ្នកផ្សេងទៀត ក្នុងពេលតែមួយ)
- តើស្វាមីរបស់នាង ស៊ីថា កំពុងតែជ្រោមជ្រែងនាងដែរឬទេ ? គាត់មិនបានរក្សាពាក្យសន្យារបស់គាត់ (ហើយទំនងជាមិនទទួលការខុសត្រូវទៀតផង)
- តើអ្នកគិតថា នឹងមានអ្វីខ្លះកើតឡើងដល់នាងស៊ីថា ? ជាយថាហេតុ នាងនឹងមិនអាចសងប្រាក់កម្ចីមួយ ឬពីរក្នុងបណ្តាប្រាក់កម្ចីទាំងអស់បានទេ ។ ក្រុមរបស់នាង អាចស្នើឱ្យនាងចាកចេញពីក្រុមឬក៏ទៅផ្ទះរបស់នាង ដើម្បីប្រមូលយកទ្រព្យបញ្ចាំសម្រាប់ប្រាក់កម្ចី ដែលនាងមិនអាចសងបាន ។ នាងនឹងក្លាយខ្លួនជាអ្នកខ្ចីប្រាក់ដែលមានកិត្តិយសមិនល្អ ហើយនាងនឹងបាត់បង់សមត្ថភាពខ្ចីនៅពេលខាងមុខទៀត ។

ជំហានទី ៥ - ៣០ នាទី

ការកំណត់រកផលវិបាកនានា ដែលបណ្តាលមកពីការខកខានមិនបានសងប្រាក់កម្ចី

តើអ្នកស្គាល់ឥរិយាបថ ដែលធនឧកខានមិនសងប្រាក់កម្ចីណាមួយដែរឬទេ ? តើមានអ្វីកើតឡើងចំពោះរូបគេ ?

ចូរយើងងាកទៅមិត្តភក្តិរបស់យើង គឺនាង **ស៊ីថា** ម្តងទៀត ។ យើងសន្មត់ថាគាត់ជួបប្រទះបញ្ហាជាច្រើនដោយសារតែបំណុលជាច្រើន ដែលនាងមិនបានសង ។ ឥឡូវនេះ ចូរយើងសម្លឹងរកមើល ថាតើមានអ្វីខ្លះដែលអាចកើតឡើងដល់**ស៊ីថា** ដែលជាលទ្ធផលនៃការមិនបានសងប្រាក់កម្ចីរបស់នាង ។ ក្រុមនីមួយៗនឹងទទួលបានក្រដាសកាតមួយ ។ អ្នកត្រូវរៀបចំគំនូរដែលបង្ហាញពីផលវិបាកផ្សេងៗ ហើយក្រុមអ្នកប្រើកាយវិការដើម្បីបង្ហាញនូវផលវិបាកទាំងនោះ ។ សិក្ខាកាមដទៃទៀតនឹងរង់ចាំសង្កេតមើល និងធ្វើសេចក្តីសម្រេចទៅលើផលវិបាក ដែលក្រុមអ្នកបង្ហាញ ។

ក្របខណ្ឌសម្រាប់ការសម្តែងរឿង

អ្នកគឺជាសមាជិកក្រុម ដែលបានឱ្យនាងស៊ីថា ខ្ចីប្រាក់ ។ អ្នកកំពុងព្យាយាមសម្រេចត្រូវធ្វើអ្វីខ្លះ ចំពោះការខកខានមិនបានសងប្រាក់កម្ចីរបស់ស៊ីថា ។

អ្នកគឺជាសមាជិកគ្រួសាររបស់នាង ស៊ីថា (បងស្រី បងប្អូនសាច់ថ្លៃ ម្តាយមីង ។ល។) ដែលទាំងអស់គ្នាបានឱ្យ ប្រាក់នាងខ្ចី តែនាងមិនដែលបានសងវិញសោះ ។

អ្នកគឺជាម្ចាស់ហាង ដែលកំពុងពិភាក្សាគ្នាអំពីការផ្តល់ប្រាក់កម្ចីដល់អតិថិជន : តើអតិថិជនប្រភេទណាខ្លះដែលអ្នកឱ្យប្រាក់ខ្ចី និងប្រភេទណាខ្លះដែលអ្នកមិនឱ្យប្រាក់ខ្ចី ។

ស្នើឱ្យសិក្ខាកាមឡើងបង្ហាញលទ្ធផលរបស់គេ ។ ក្រោយពីការបង្ហាញនីមួយៗ ចូរសួរ : **នៅក្នុងឆាកនេះ តើមានអ្វីខ្លះជាផលវិបាកចំពោះស៊ីថា ?**

បន្ទាប់ពីបានបង្ហាញអស់ហើយ ចូរនិយាយថា: ការខកខានមិនបានសងប្រាក់កម្ចី មានផលវិបាកអវិជ្ជមានជាច្រើន ។ **តើមានវិធីណាខ្លះ ដើម្បីជៀសវាងការខកខានមិនបានសងប្រាក់កម្ចីនៅត្រាចំបូងនោះ ដែរឬទេ ?**

សង្ខេបគំនិតនានារបស់សិក្ខាកាម ។ ចូរពន្យល់ចំណុចដូចខាងក្រោមនេះ ប្រសិនបើសិក្ខាកាមមិនបានលើកឡើង ។

- ខ្ចីប្រាក់ត្រឹមចំនួនណាដែលអ្នកអាចសងវិញបាន ។
- ប្រសិនបើអ្នកខកខានមិនបានសង ចូរបង្ហាញភាពស្មោះត្រង់ជាមួយអ្នកផ្តល់ប្រាក់ឱ្យខ្ចី អំពីបញ្ហាផ្សេងៗរបស់អ្នក ។
- ទទួលជំនួយពីអ្នកផ្តល់ប្រាក់កម្ចី មិត្តភក្តិ និងក្រុមគ្រួសារ នូវវិធីនានា ដើម្បីសងប្រាក់កម្ចីរបស់អ្នក ។
- កាត់បន្ថយចំណាយផ្សេងៗមួយចំនួន ដើម្បីជួយក្នុងការសងបំណុលរបស់អ្នក ។
- ចូរពិចារណាអំពីសកម្មភាពអាជីវកម្មរបស់អ្នក ។ តើត្រូវធ្វើយ៉ាងណា ដើម្បីឱ្យមានភាពប្រសើរឡើង ដើម្បីបង្កើនការលក់ផលិតផល និងសេវាកម្មទាំងឡាយ ?

ជំហានទី ៦ - ១០ នាទី

តើអ្វីទៅជាបណ្តាំពីរយ៉ាង ដែលអ្នកនឹងប្រាប់ក្រុមគ្រួសាររបស់អ្នកអំពីប្រាក់កម្ចី ឬការខកខានមិន បានសងប្រាក់កម្ចីនោះ ?

ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ៨ : រឿងអ្នកខ្ចីប្រាក់បីនាក់

ម៉ែន : អ្នក! ស៊ីថា ក្រែងថ្ងៃនេះ គឺជាថ្ងៃដែល**ធនាគារភូមិ** ផ្តល់ការយល់ព្រមទៅលើសំណើខ្ចីប្រាក់របស់យើងមែនឬ ?

ស៊ីថា : មែនហើយ ! គណៈកម្មការធនាគារជួបប្រជុំគ្នានៅម៉ោង ១១ :០០ ព្រឹកនេះឯង ។ ខ្ញុំមិនបារម្ភទេ ពីព្រោះថាយើងសុំខ្ចីតែ ២០ ០០០រៀល គឺតិចជាងចំនួនដែលយើងធ្លាប់បានខ្ចីពីមុនផង ។

ម៉ែន : ប៉ុន្តែស៊ីថា តើឯងអាចខ្ចីតែចំនួន ២០ ០០០រៀល យ៉ាងដូចម្តេចទៅកើត ? តើឯងភ្លេចហើយឬ នៅសប្តាហ៍ក្រោយនេះ យើងត្រូវសងប្រាក់កម្ចីទៅឱ្យ **ACLEDA** ផងណា ?

ស៊ីថា : ម៉ែន... បងបានប្រាប់ខ្ញុំថា បងអាចរកប្រាក់មកសងប្រាក់កម្ចីនោះហើយមែនទេ !

ម៉ែន : ខ្ញុំដឹង ... តែខ្ញុំមិនអាចរកបានទេ ។ ឯងត្រូវខ្ចីយ៉ាងហោចណាស់ក៏ចំនួន ៤០ ០០០ រៀល ដែរពី**ធនាគារភូមិ** ។

ស៊ីថា : អាអ្នក ! ខ្ញុំនឹងមិនអាចសងប្រាក់កម្ចីដ៏ច្រើននេះបានទេ !

ម៉ែន : កុំព្រួយពេក! ខ្ញុំនឹងឱ្យប្រាក់ដែលឯងត្រូវការនៅពេលក្រោយ ។ ខ្ញុំត្រូវទៅហើយចាំជួប គ្នានៅពេលក្រោយ !

អង្គប្រជុំរបស់ស៊ីថា ជាមួយធនាគារភូមិ : ស៊ីថា និង សុវណ្ណប៊ើរចូលមក

ស៊ីថា : អ្នកសំឡាញ់ ! ឱ្យគ្នាខ្ចី ១០ ០០០រៀលមក ដើម្បីយកទៅសងគេនៅថ្ងៃនេះ បានទេ ?

សុវណ្ណ : អូ ... មែនហើយ ស៊ីថា (ទំនងជាខឹង) ។ នេះគឺជាលើកទីពីរហើយ ដែលឯងបានមកខ្ចីគ្នា សម្រាប់យកទៅសងបំណុលរបស់ឯង ។ ឯងមិនទាន់បានសងប្រាក់គ្នាចំនួន ១០ ០០០ រៀលកាលដែលខ្ញុំឱ្យឯងខ្ចីពីពេលមុនផង !

ស៊ីថា : កុំព្រួយ ! គ្នានឹងសងឯង ។ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំនឹងបានទទួលប្រាក់ពី **AMK** ហើយខ្ញុំនឹងសងឯងភ្លាម ។

សុវណ្ណ : តើឯងកំពុងខ្ចីប្រាក់ពី **AMK** ឬ ?

ស៊ីថា : មែនហើយ ខ្ញុំត្រូវខ្ចីគេ ពីព្រោះថា ការលក់ដូររបស់ខ្ញុំក្នុងមួយរយៈពេលនេះមិនល្អសោះ ហើយខ្ញុំមានបំណុលយ៉ាងច្រើន ។ ហេតុអ្វីក៏ឯងមិនទៅជាមួយគ្នាតែម្តងទៅ នៅរសៀលនេះ ? កុំគិតច្រើនពេក ! ឯងអាចនឹងទទួលប្រាក់កម្ចីច្រើនៗបានណា នៅទីនោះ !

សុវណ្ណ : គ្នាមិនទាន់ដឹងទេ ។ ចាំខ្ញុំគិតមើលសិន ។

ស៊ីថា : កុំឆោតពេក ។ ខ្ញុំប្រាក់គេ វាងាយស្រួលទេ ។ នោះហើយគឺជាអ្វីដែលគ្នាកំពុងធ្វើ ដើម្បីបានប្រាក់យកមកសងឯងហ្នឹងណា ។ ទៅ ឯងនឹងមានប្រាក់គ្រប់គ្រាន់ទៅតាមតម្រូវការរបស់ឯងបាន ។ ខ្ញុំនឹងទៅកាត់តាមផ្ទះរបស់ឯងនៅម៉ោង ១ រសៀល ។ ត្រៀមខ្លួនឱ្យស្រេចទៅណា ។

ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ៩ : ក្រដាសកាតសម្រាប់ការសម្តែងរឿង

អ្នកគឺជាសមាជិកក្រុមនានាដែលបានឱ្យ **ស៊ីថា** ខ្លីប្រាក់។ អ្នកកំពុងព្យាយាមសម្រេចត្រូវធ្វើអ្វីខ្លះ ចំពោះការខកខានមិនបានសងប្រាក់កម្ចីរបស់ស៊ីថា ។

អ្នកគឺជាសមាជិកគ្រួសាររបស់នាង**ស៊ីថា** (បងស្រី បងប្អូនសាច់ថ្លៃ ម្តាយមីង ។ល។) ដែលទាំងអស់គ្នាបានឱ្យ ប្រាក់នាងខ្លី តែនាងមិនដែលបានសងវិញសោះ ។

អ្នកគឺជាម្ចាស់ហាង ដែលកំពុងពិភាក្សាគ្នាអំពីការផ្តល់ប្រាក់កម្ចីដល់អតិថិជន : តើអតិថិជនប្រភេទណាខ្លះដែល អ្នកឱ្យប្រាក់ខ្លី និងប្រភេទណាខ្លះដែលអ្នកមិនឱ្យប្រាក់ខ្លី ។

ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ១០ : ផលវិបាកនៃការមិនបានសងបំណុល

**ខ្ញុំគ្មានលទ្ធភាពសងបំណុលទាំងអស់បានទេ
ដូច្នេះខ្ញុំត្រូវបង្ខំចិត្តលក់ដីស្រែ ដែលជា
កេរ្តិ៍ដ៏ណែនាំពីជួនតា**

មេរៀនទី ៦ : ការប្រៀបធៀបសេវាសន្សំប្រាក់

កំណត់ចំណាំរបស់គ្រូបណ្តុះបណ្តាល

គោលបំណង

នៅចុងបញ្ចប់មេរៀន សិក្ខាកាមទាំងអស់នឹងបាន :

- កំណត់យន្តការនានា សម្រាប់ការសន្សំប្រាក់របស់សមាជិក នៅក្នុងសហគមន៍របស់ពួកគេ
- ពិភាក្សាពីគុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិ របស់វិធីផ្សេងៗនៃការសន្សំប្រាក់
- កំណត់កត្តាផ្សេងៗ ដែលអាចជះឥទ្ធិពលដល់ជម្រើសនៃសេវាសន្សំប្រាក់របស់ពួកគេ
- ផ្ដល់គោលបំណងនានានៃការសន្សំប្រាក់និងប្រភេទបញ្ញើប្រាក់

ប្លង់វគ្គសិក្សា (១៥០ នាទី)

ជំហានទី ១ - ១០ នាទី

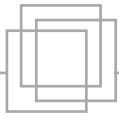
ពិភាក្សា : **តើមនុស្សនៅក្នុងភូមិរបស់អ្នក សន្សំប្រាក់ទុកហេយវិធីណាខ្លះ ?** ជំរុញឱ្យសិក្ខាកាម រិះរកវិធីផ្សេងៗទាំងអស់ ដែលអ្នកភូមិទាំងនោះតែងសន្សំ ដោយរាប់បញ្ចូលការសន្សំទុក " ក្នុងផ្ទះ " " ទិញជាគ្រឿងអលង្ការ " " ទិញជាសត្វចិញ្ចឹម " " ក្នុងក្រុមសន្សំប្រាក់ " " ជាមួយស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុនានា " ឬ " ក្នុងធនាគារ " ។ ចូរកត់ត្រាចម្លើយទាំងឡាយរបស់គេនៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំ (សូមមើលឧទាហរណ៍ខាងក្រោម) ។

សម្រាប់ប្រភេទសន្សំប្រាក់នីមួយៗ ចូរស្នើឱ្យសិក្ខាកាមលើកដៃ ប្រសិនបើពួកគេបានប្រើប្រាស់វិធីសន្សំប្រាក់ផ្សេងពីនេះ ។

ជំហានទី ២ - ៣៥ នាទី

បែងចែកសិក្ខាកាមទាំងអស់ជា ៣ ទៅ ៤ ក្រុមតូចៗ (ចំនួនក្រុម គឺអាស្រ័យទៅលើចំនួនប្រភេទនៃយន្តការសន្សំប្រាក់ដែលសិក្ខាកាមទាំងអស់នោះបានស្គាល់) :

- ក្រុមទី ១: ពិភាក្សាពីគុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិនានា នៃការសន្សំប្រាក់ជាមួយធនាគារណាមួយ (ឧ. ACLEDA) ។
- ក្រុមទី ២ ពិភាក្សាពីគុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិនានា នៃការសន្សំប្រាក់ជាមួយស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ (ឧ. AMK) ។
- ក្រុមទី ៣ ពិភាក្សាពីគុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិនានា នៃការសន្សំប្រាក់ជាមួយក្រុមជួយខ្លួនឯង ។
- ក្រុមទី ៤ ពិភាក្សាពីគុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិនានា នៃការសន្សំប្រាក់នៅផ្ទះ ឬជាការទិញរបស់ទ្រព្យ ។

សេវាសន្សំប្រាក់	គុណសម្បត្តិ	គុណវិបត្តិ	អាត្រានៃហានិភ័យ
សន្សំជាមួយធនាគារ			
សន្សំជាមួយស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ			
សន្សំជាមួយក្រុមជួយខ្លួនឯង			
សន្សំនៅផ្ទះ (ជាសាច់ប្រាក់)			
សន្សំដោយទិញជារបស់ទ្រព្យ (មាស គ្រឿងអលង្កការ សត្វចិញ្ចឹម ដី)			

នៅពេលការពិភាក្សាតាមក្រុមបានត្រូវបញ្ចប់ហើយ ចូរផ្តល់ពេលវេលាឱ្យក្រុមនីមួយៗចំនួន ២ នាទី ដើម្បីឡើងបង្ហាញគំនិតទាំងឡាយរបស់គេ ។ គ្រូបណ្តុះបណ្តាលអាចបន្ថែមចំណុចមួយចំនួន (សូមមើលក្នុងជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ១១) ។

ជំហានទី ៣ - ១០ នាទី

ចូរកំណត់ថា តើសេវាសន្សំប្រាក់ណាមួយ ដែលមានសុវត្ថិភាពជាងគេ ។ សួរសិក្ខាកាម : **តើមានរឿងអាក្រក់អ្វីខ្លះ ដែលអាចកើតឡើងចំពោះប្រាក់សន្សំរបស់អ្នក?** (ប្រាក់សន្សំត្រូវគេលួច ឬបាត់បង់តម្លៃ សមាជិកគ្រួសារផ្សេងទៀតយកទៅប្រើប្រាស់ មិនអាចបើកប្រាក់សន្សំ ដោយសារបញ្ហានៅក្នុងធនាគារ ឬស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុណាមួយ) ។

ស្នើឱ្យសិក្ខាកាមទាំងអស់សង្កេតមើលប្រភេទសេវាសន្សំប្រាក់ផ្សេងៗ ដែលយើងបានពិភាក្សាចក្ខុវិស័យមកហើយកំណត់រកប្រភេទសន្សំប្រាក់ណាមួយ ដែលមានសុវត្ថិភាពជាងគេ ។ ហេតុអ្វី ? ចូរក្រឡេកទៅមើលតារាងខាងលើ ហើយចង្អុលទៅជួរខាងស្តាំដៃបំផុត ដែលមិនទាន់បានបំពេញ ។ ស្នើឱ្យសិក្ខាកាមពិចារណាសេវានីមួយៗ ហើយផ្តល់ពិន្ទុ ១ , ២ , ឬ ៣ ទៅតាមអាត្រាសុវត្ថិភាព ដែលពួកគេគិត ថាវាអាចកើតមាន ។ "១" សុវត្ថិភាពបំផុត និងមានហានិភ័យតិចតួច ហើយ "៣" សុវត្ថិភាពនិងមានហានិភ័យខ្ពស់ ។ ជំរុញឱ្យមានការពិភាក្សាថែមទៀត ប្រសិនបើនៅមើលឃើញថា មិនទាន់មានការព្រមព្រៀងគ្នានៅឡើយទេ ។

ជំហានទី ៤ - ២០ នាទី

កំណត់កត្តានានា ដែលអាចជះឥទ្ធិពលដល់ជម្រើសនៃសេវាសន្សំប្រាក់របស់យើង ។ សួរសិក្ខាកាម : តើមានកត្តាសំខាន់ៗអ្វីខ្លះ ដែលត្រូវពិចារណា ទាក់ទងនឹងការជ្រើសរើសសេវាសន្សំនានា ?

ជំរុញឱ្យសិក្ខាកាមបញ្ចេញយោបល់ ហើយសរសេរចម្លើយទាំងនោះនៅលើក្តារខៀន ។ ប្រសិនបើចម្លើយទាំងនោះមិនមានលក្ខណៈដូចខាងក្រោមនេះទេ ចូរសរសេរបន្ថែមចំណុចទាំងនេះទៅក្នុងចម្លើយ ដូចដែលបានកត់ត្រានៅលើក្តារខៀននោះ ។

ខ្លឹមសារគន្លឹះសម្រាប់គ្រូបណ្តុះបណ្តាល :

- ចំណុចដែលគួរពិចារណា នៅពេលធ្វើការជ្រើសរើសយកសេវាសន្សំប្រាក់ណាមួយ :
- សមស្របទៅតាមលទ្ធភាព
- សេវាងាយស្រួលប្រើប្រាស់
- ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលត្រូវធ្វើដំបូង
- សុវត្ថិភាព
- ការប្រាក់

ជំហានទី ៥ - ២០ នាទី

ចូរពិភាក្សាលើប្រភេទបញ្ញើប្រាក់ទាំងឡាយ ។ សាកសួរតើមាននរណាម្នាក់បានធ្វើប្រាក់របស់គេ នៅក្នុងធនាគារ ឬជាមួយស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុណាមួយទេ? ប្រសិនបើមាន ចូរស្នើឱ្យគាត់ពិពណ៌នាពីជម្រើសផ្សេងៗនៃប្រភេទបញ្ញើប្រាក់ ។ សូមមើលជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ១២ សម្រាប់ជាឧទាហរណ៍នៃប្រភេទបញ្ញើប្រាក់ជាទូទៅ ដែលបានផ្តល់ដោយធនាគារ និងស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុទាំងឡាយ ។

ជំហានទី ៦ - ២០ នាទី

ការជ្រើសរើសប្រភេទបញ្ញើ ដែលសមស្របទៅនឹងគោលបំណងនានានៃការសន្សំប្រាក់ ។ បែងចែកសិក្ខាកាមជាពីរក្រុម ។ ផ្តល់ស៊ីណេរីយ៉ូពីរដល់ក្រុមនីមួយៗ (មើលជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ១៣) ហើយស្នើឱ្យពួកគេកំណត់រកប្រភេទបញ្ញើណា ដែលសមស្របបំផុតទៅនឹងគោលបំណងរបស់អ្នកសន្សំប្រាក់ ។

ខ្លឹមសារគន្លឹះសម្រាប់គ្រូបណ្តុះបណ្តាល :

ស៊ីណារីយ៉ូទី ១

ចម្លើយ : **គណនីបញ្ជីមានកាលកំណត់**

ស៊ីណារីយ៉ូទី ២

ចម្លើយ : **ប្រភេទគណនីចរន្ត** នឹងអនុញ្ញាតឱ្យនាងសន្សំប្រាក់ចំនួនតិចតួចបាននៅពេលណា ដែលនាងអាចធ្វើ ហើយនាងអាចដកប្រាក់នៅពេលណាដែលនាងត្រូវការ ។ ដោយសារតែនាងមិនដឹងថា នៅពេលណា ដែលនាងអាចត្រូវការដកប្រាក់នោះសម្រាប់ភាពបន្ទាន់ណាមួយ ដូច្នេះនាងប្រហែលជាមិនចង់ឱ្យពេលដកប្រាក់របស់នាងត្រូវគេកំណត់នោះទេ ដែលបង្ខំឱ្យនាងបង់ប្រាក់ជាបទពិន័យ មុនពេលកិច្ចសន្យារបស់នាងនោះ ។

ស៊ីណារីយ៉ូទី ៣

ចម្លើយ : ដោយសារតែនាង **សុខុម** នឹងមិនចំណាយប្រាក់នេះនៅក្នុងអំឡុងពេលពីរឆ្នាំខាងមុខ គណនីបញ្ជីតាមតម្រូវការ នឹងទទួលបានប្រាក់ការខ្ពស់ ហើយជួយឱ្យប្រាក់របស់នាងមានសុវត្ថិភាពពីការប៉ុនប៉ងដើម្បីយកទៅចំណាយផ្សេងៗ ពីព្រោះនាងនឹងត្រូវបង់ប្រាក់ពិន័យ ប្រសិនបើនាងដកប្រាក់មកប្រើប្រាស់មុនពេលកំណត់ ។

ស៊ីណារីយ៉ូទី ៤

ចម្លើយ : **គណនីបញ្ជីសំចៃ**

ជំហានទី ៧ - ១៥ នាទី

ស្នើឱ្យសិក្ខាកាមទាំងអស់ក្រឡេកទៅមើលគោលបំណងនានា ដែលគេបានបង្កើតឡើងនៅក្នុង**មេរៀនទី២** ។ ស្នើឱ្យពួកគេគិត **ថាតើប្រភេទបញ្ជីណាមួយ ដែលនឹងជួយឱ្យពួកគេសម្រេចគោលបំណងទាំងនោះបានប្រសើរ បំផុត? ហេតុអ្វី?**

ពិភាក្សាជាមួយសិក្ខាកាមអំពីសមាជិកណាខ្លះនៅក្នុងគ្រួសារគេ មានការ**ចូលរួមក្នុងការសន្សំប្រាក់ ហើយធនាគ្នាមានសិទ្ធិប្រាក់សន្សំ** ។ **តើពួកគេចង់ឱ្យមានគណនីបញ្ជីសំចៃឬចង់ឱ្យមានប្រភេទបញ្ជីផ្សេងៗ ឬឱ្យមានប្រភេទបញ្ជីផ្សេងៗ ទៀត?** ចូរពន្យល់ថា នៅស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុមួយចំនួន ពួកគេអាចបើកគណនីបញ្ជីសំចៃសម្រាប់ទាំងកូនៗទៀតផង ។ នេះគឺអាចជួយឱ្យកុមាររៀនសន្សំប្រាក់ ចាប់តាំងពីពួកគេនៅវ័យកុមារភាព ហើយជួយឱ្យពួកគេរីករាយនឹងផលកម្រៃនានានៅក្នុងជីវិតជាបន្តបន្ទាប់ ។

ជំហានទី ៨ - ១០ តាម

រំលឹកឡើងវិញលើអ្វី ដែលយើងបានពិភាក្សា និងរកឃើញនៅក្នុងមេរៀននេះ ។

តើអ្នកបានរៀនសូត្រអ្វីខ្លះពីមេរៀននេះ ?

- តើអ្នករកឃើញអ្វីខ្លះដែលជាការចាប់អារម្មណ៍ និងមានផលប្រយោជន៍សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងកិច្ចការហិរញ្ញវត្ថុរបស់អ្នក ?
- តើអ្នកនឹងយកចំណុចអ្វីខ្លះ ទៅអនុវត្តជាក់ស្តែង ?

សង្ខេបចំណុចសំខាន់ៗ :

- **វិធីសន្សំប្រាក់** : ជាមួយធនាគារ ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ ក្រុមជួយខ្លួនឯង នៅផ្ទះ ឬការទិញទ្រព្យសម្បត្តិ ឬជាសត្វចិញ្ចឹម ។
- **គុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិ** នៃសេវាសន្សំប្រាក់នីមួយៗ
- ចំណុចដែលគួរពិចារណា នៅពេល**ជ្រើសរើសសេវាសន្សំប្រាក់**
- **ប្រភេទបង្ហាញប្រាក់** ដែលសបស្រមទៅតាមគោលបំណងនៃការសន្សំប្រាក់ ។

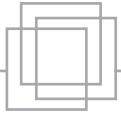

ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ១១ : គុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិនៃប្រភេទសេវាសន្សំប្រាក់

សេវាសន្សំប្រាក់	គុណសម្បត្តិ	គុណវិបត្តិ	អាត្រា ហានិភ័យ
ធនាគារ ឬ ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ	<ul style="list-style-type: none"> - មានសុវត្ថិភាពជាងគេ - មានការប៉ុនប៉ងតិចតួចក្នុងការដកនិងចំណាយប្រាក់ - ចំណេញប្រាក់ការ - ទទួលបានប្រភេទបញ្ញើច្រើនយ៉ាង (គណនីបញ្ញើសំចៃ គណនីបញ្ញើមានកាលកំណត់ ។ល។) - ជួយក្នុងការគ្រប់គ្រងប្រាក់ 	<ul style="list-style-type: none"> - ការប្រាក់ទាប - តម្រូវឱ្យមានចំនួនប្រាក់ដាក់ធ្វើជាអប្បបរមា ដើម្បីបើកគណនីមួយ អាចជាឧបសគ្គ - អាចតម្រូវឱ្យបង់ថ្លៃសេវាផ្សេងៗ - មានការរង់ចាំ និងមានការយឺតយូរនៅក្នុងធនាគារ - អ្នកដែលមិនអាចអាននិងសរសេរអក្សរបាន នឹងមិនអាចទទួលយកសេវានេះបាន 	
ក្រុមជួយខ្លួនឯង	<ul style="list-style-type: none"> - ងាយស្រួលទទួលបានសេវា - ការសន្សំជាធម្មតាត្រូវភ្ជាប់ ទៅនឹងឥណទាន - អាចទទួលបានប្រាក់ចំណេញនៅលើប្រាក់កម្ចីនានា ដែលបានផ្តល់ឱ្យពីប្រាក់សន្សំ - ច្បាប់របស់ក្រុមស្តីពីចំនួនដងនៃការសន្សំនិងចំនួនប្រាក់សន្សំ អាចជួយឱ្យមានទម្លាប់សន្សំសំចៃ 	សុវត្ថិភាព គឺអាស្រ័យលើក្រុម	

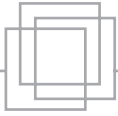

សន្សំនៅផ្ទះ (ជាសាច់ប្រាក់)	- ងាយស្រួល	- មិនមានសុវត្ថិភាព - ងាយស្រួលបំផុតក្នុងការដក ចាយ និងខ្លះខ្លាយទៅលើមុខ ទំនិញមិនចាំបាច់	
សន្សំថាវិញ សម្បត្តិច្រព្យ (មាស អលង្ការ សត្វចិញ្ចឹម ផ្សេងៗ)	- តម្លៃអាចកើនឡើងនៅ ពេលណាមួយខាងមុខ - ត្រូវតែលក់នៅពេលត្រូវ ការសាច់ប្រាក់ - កាត់បន្ថយការប៉ុនប៉ង ចំណាយ	- ពិបាកលក់ចេញនៅពេលមាន ភាពបន្ទាន់ណាមួយ - តម្លៃអាចធ្លាក់ចុះនៅពេលណា មួយខាងមុខ - ប្រថុយប្រថានទៅនឹងចោរកម្ម ឬស្លាប់ (ក្នុងករណីសត្វចិញ្ចឹម)	

ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ១២ : ប្រភេទបញ្ញើប្រាក់នៅស្ថាប័នធុនតូច

ប្រភេទបញ្ញើប្រាក់	លក្ខខណ្ឌបញ្ញើ	គោលបំណងបញ្ញើ
គណនីបញ្ញើសំចៃ (គណនីចរន្ត) (Savings Passbook, or Savings Account)	<ul style="list-style-type: none"> - មិនកំណត់ពេលវេលា និងចំនួនទឹកប្រាក់ - ការដកប្រាក់ ធ្វើនៅពេលណាក៏បាន (បើទោះបីនៅពេលខ្លះ អតិថិជនត្រូវផ្តល់ដំណើរអំពីការស្នើសុំដកប្រាក់ក្នុងរយៈពេល ៣ ឬ ៤ ថ្ងៃជាមុនក៏ដោយ) - ជាធម្មតាអាច បានទទួលបានប្រាក់ការ 	នៅពេលមានភាពបន្ទាន់ នានា និងនៅពេលមានឱកាសផ្សេងៗដែលមិនបានគ្រោងទុក
គណនីបញ្ញើមានកាលកំណត់ (Fixed-term account)	<ul style="list-style-type: none"> - ប្រាក់បញ្ញើមានចំនួនកំណត់សំរាប់រយៈពេលជាក់លាក់ ដែលបានកំណត់ជាមុន ។ អតិថិជនអាចសម្រេចទៅលើចំនួនប៉ុន្មាន ដែលត្រូវសន្សំ សម្រាប់រយៈពេលប៉ុណ្ណា ។ - មិនអាចដកប្រាក់សន្សំមកវិញបាន រហូតទាល់តែបានបំពេញតាមកិច្ចសន្យា - ដកប្រាក់មុនកិច្ចសន្យា នឹងត្រូវផាកពិន័យជាប្រាក់ការពីអតិថិជន - ប្រាក់ការជាធម្មតាមានអត្រាខ្ពស់ជាងប្រភេទគណនីបញ្ញើសំចៃ - អាចខ្ចីប្រាក់សន្សំរបស់អ្នក 	សម្រាប់សេចក្តីត្រូវដែលបានគ្រោងទុក
គណនីបញ្ញើតាមតម្រូវការ (Time Deposit)	<ul style="list-style-type: none"> - ចំនួនប្រាក់បញ្ញើសរុប និងប្រាក់ការមានកំណត់ទុកជាមុនសម្រាប់អំឡុងពេលណាមួយ - តម្រូវឱ្យមានចំនួនប្រាក់បញ្ញើអប្បបរមា - មិនអាចបត់បែនបាន - បានទទួលប្រាក់ការខ្ពស់ជាងប្រភេទបញ្ញើគណនីមានកាលកំណត់ឬគណនីបញ្ញើសំចៃសម្រាប់ចំនួនប្រាក់ស្មើគ្នា 	សម្រាប់សេចក្តីត្រូវការធំៗដែលបានគ្រោងទុកនៅពេលអនាគត ដូចជា ពិធីអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬជាដើមទុនធំមួយ

ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ១៣ : ការផ្តល់គោលបំណងសន្សំប្រាក់ជាមួយប្រភេទបញ្ញើប្រាក់

ស៊ីណារីយ៉ូទី ១

ដាណែត ចង់សន្សំប្រាក់ ដើម្បីពិធីអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់នាងនៅឆ្នាំក្រោយ ។ នៅពេលនេះ នាងស្ទើរតែគ្មានប្រាក់សន្សំសោះ ប៉ុន្តែប្រសិនបើនាងសន្សំ ៦០០០០រៀលរៀងរាល់ខែ ក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំ នាងនឹងមានប្រាក់គ្រប់គ្រាន់ល្មម សម្រាប់ពិធីអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់នាង ។ នាងមិនចង់យកប្រាក់សន្សំនេះ ដើម្បីទៅធ្វើអ្វីផ្សេងពីនេះឡើយ ។

ស៊ីណារីយ៉ូទី ២

សុភា ទើបតែបានបញ្ចប់ការសិក្សាមេរៀនមួយស្តីអំពីការសន្សំប្រាក់សម្រាប់ពេលមានភាពបន្ទាន់ ។ នៅពេលនេះ នាងបានកំណត់ក្នុងចិត្តថា នឹងសន្សំប្រាក់ជារៀងរាល់ខែ បើទោះបីនាងអាចលៃលកសន្សំ ប្រាក់បានដ៏តិចតួចក្តី ។ នៅពេលនេះ នាងមិនដឹងថា តើនាងអាចនឹងប្រើប្រាស់ប្រាក់សន្សំនោះដើម្បីអ្វីទេ ប៉ុន្តែគ្រាន់តែនាងមិនចង់ឱ្យមានជម្ងឺដង្កាត់ ឬគ្រោះថ្នាក់ផ្សេងៗ ដែលមិនអាចគ្រោងទុកបានមកប៉ះពាល់ ទ្រព្យធនក្រុមគ្រួសាររបស់នាង ។

ស៊ីណារីយ៉ូទី ៣

មីង សុខុម ទើបតែបានទទួលប្រាក់ចំនួន ៦០០០០០ រៀល ពីកូនប្រុសរបស់គាត់ ដែលបានកំពុងធ្វើការនៅភ្នំពេញ ។ គាត់អាចចំណាយប្រាក់នេះទៅលើមុខចំណាយសំខាន់ៗមួយចំនួន ប៉ុន្តែគាត់ចង់សន្សំវាសម្រាប់ការសិក្សារបស់កូនស្រីគាត់នៅមហាវិទ្យាល័យ ។ បើទោះបីកូនស្រីរបស់គាត់ នឹងមិនទៅសិក្សានៅមហាវិទ្យាល័យក្នុងអំឡុងពេលពីរឆ្នាំខាងមុខទៀតក្តី តែគាត់ដឹងថា នាងនឹងត្រូវការប្រាក់ជាច្រើន ។

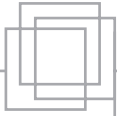
ស៊ីណារីយ៉ូទី ៤

ចិន្តា ត្រូវការទឹកន្លែងមួយ ដើម្បីសន្សំប្រាក់មួយចំណែក ដែលបានពីការលក់ផ្លែឈើរបស់នាង ។ នាងត្រូវការសន្សំ ដើម្បីឱ្យនាងអាចពង្រីកអាជីវកម្មរបស់នាង នៅក្នុងពេលដ៏ខ្លីខាងមុខបាន ។ នាងចង់សន្សំប្រាក់រៀងរាល់សប្តាហ៍ ហើយដកចំនួនប្រាក់ដែលត្រូវការនៅរៀងរាល់ខែ ដើម្បីយកទៅទិញផ្លែឈើផ្សេងៗ ថែមទៀត ។

ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ១៤ : ការពិភាក្សាប្រើសរសេរសេវាសន្សំប្រាក់

មេរៀនទី ៧ : ការរៀបចំគំរោងថវិកាសម្រាប់គ្រួសារ

កំណត់ចំណាំរបស់គ្រូបណ្តុះបណ្តាល

គោលបំណង

នៅចុងបញ្ចប់មេរៀននេះ សិក្ខាកាមទាំងអស់នឹងបាន :

- កំណត់ពីសារៈសំខាន់របស់គំរោងថវិកា
- ពិពណ៌នាបានពីជំហាននានា ដើម្បីបង្កើតគំរោងថវិកា
- ទទួលបានជំនួយអំពីវិធីនានា ដើម្បីប្រកាន់ខ្ជាប់ទៅតាមគំរោងថវិកា
- កំណត់រកវិធីផ្សេងៗ ដើម្បីលើកកម្ពស់ការគ្រប់គ្រងប្រាក់កាស តាមរយៈការរៀបចំគំរោងថវិកា

ប្លង់វគ្គសិក្សា (១៦០ នាទី)

ជំហានទី ១ - ១៥ នាទី

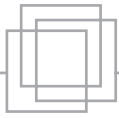
ចូរពន្យល់អត្ថន័យអំពីអ្វីទៅដែលហៅថាគំរោងថវិកា : គំរោងថវិកា គឺជាផែនការមួយ ដែលលាតត្រដាងពីអ្វីដែលអ្នកបំរុងធ្វើជាមួយនឹងប្រាក់កាសរបស់អ្នក ។ គំរោងថវិកាល្អ គឺជួយឱ្យអ្នកធ្វើការចំណាយទៅលើ អ្វីដែលអ្នកត្រូវការ និងសន្សំប្រាក់ទៅតាមចំនួន ដែលអ្នកចង់បានក្នុងជីវិត ។

សួរសិក្ខាកាម : **តើអ្នកធ្លាប់ធុរស្បែក ថវិកាដែរឬទេ ?** ប្រសិនបើធ្លាប់ ចូរស្នើឱ្យពួកគេចែករំលែក អំពីបទពិសោធន៍អំពីរបៀបដែលគេរៀបចំគំរោងថវិការបស់គេ ដល់សិក្ខាកាមដទៃទៀត ។ ស្នើឱ្យសិក្ខាកាមម្នាក់ឬពីរនាក់ ឡើងសរសេរនៅលើក្តារខៀន (ប្រសិនបើគេអាចសរសេរបាន) ឬពិពណ៌នា (ប្រសិនបើគេមិនអាចសរសេរបាន) ចូរធ្វើឱ្យប្រាកដប្រជាថា គំរោងថវិកាមានប្រភេទចំណាយ និងប្រភពចំណូលផ្សេងៗគ្នា ។

ជំហានទី ២ - ៣៥ នាទី

ស្នើឱ្យសិក្ខាកាមទាំងអស់នឹកស្រមៃគិតថា កូនស្រីរបស់គេនឹងរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍នៅខែក្រោយ ដូច្នេះពួកគេត្រូវគ្រោងថវិកាមួយនៅពេលនេះ ដើម្បីរៀបចំពិធីមង្គលការរបស់នាង ។

បែងចែកសិក្ខាកាមជា ៣ ឬ៤ក្រុម ។ ពិភាក្សា : **តើអ្នកត្រូវការព័ត៌មានអ្វីខ្លះ ដើម្បីរៀបចំគំរោងថវិកានេះ?** គ្រូបណ្តុះបណ្តាលអាចផ្តល់ការជួយគាំទ្រខ្លះៗ នៅពេលចាំបាច់ ។

ផ្តល់ពេលវេលាឱ្យក្រុមនីមួយៗចំនួន ៥ នាទីដើម្បីរៀបចំគំរោងថវិកានេះ និង ២នាទីទៀត ដើម្បីបង្ហាញគំរោងថវិកានេះដល់សិក្ខាកាមក្នុងក្រុមឯទៀត ។

ចំហាត់ទី ៣ - ២៥ នាទី

ស្នើឱ្យសិក្ខាកាមទាំងឡាយពិនិត្យមើលគំរោងថវិការបស់គេ ។ ចូរសួររសំណួរដូចខាងក្រោមនេះ ៖

- តើអ្នកបានរៀបចំគំរោងថវិកានេះទៅតាមជំហានអ្វីខ្លះ ?
- តើគំរោងថវិកាណាមួយ ដែលបានដាក់បញ្ចូលប្រភពទាំងអស់នៃប្រាក់ចំណូល (អំណោយពីភ្ញៀវ បងប្អូន សមាជិកគ្រួសារ ឬពីមិត្តភក្តិ ។ល។)
- តើគំរោងថវិការបស់ក្រុមមួយណា ដែលបានប៉ាន់ស្មានប្រាក់ចំណូល មានលក្ខណៈប្រាកដប្រជា ?
- តើគំរោងថវិការបស់ក្រុមមួយណា ដែលបានកំណត់ប្រភេទចំណាយផ្សេងៗទាំងអស់ និងប៉ាន់ស្មានចំនួនពិតប្រាកដសម្រាប់រាល់ចំណាយទាំងអស់ ?
- តើគំរោងថវិកាមួយណាដែលមានសមតុល្យល្អ រវាងចំណូលនិងចំណាយ ?
- ប្រសិនបើអ្នករៀបចំថវិកានេះម្តងទៀត តើអ្នកនឹងធ្វើអ្វីខ្លះឱ្យខុសពីមុន ?

ខ្លឹមសារគន្លឹះសម្រាប់គ្រូបណ្តុះបណ្តាល ៖

ជំហាននានាសំរាប់រៀបចំគំរោងថវិកា

១. ពិនិត្យឡើងវិញលើគោលបំណងថវិការបស់អ្នក

២. ប៉ាន់ស្មានចំនួនប្រាក់ចំណូលពីប្រភពនីមួយៗ

៣. កត់ត្រាចំណាយនានា និងចំនួនប្រាក់ដែលត្រូវការ

៤. ធ្វើឱ្យប្រាកដប្រជាថា ចំណាយទាំងឡាយរបស់អ្នក នឹងមិនលើសពីចំណូលរបស់អ្នក

៥. សម្រេចទៅលើចំនួនប៉ុន្មាន ដែលអ្នកនឹងសន្សំទុក

៦. ពិនិត្យឡើងវិញ និងធ្វើការកែតម្រូវបើចាំបាច់

ចំហាត់ទី ៤ - ៥០ នាទី

នៅពេលនេះ អ្នកនឹងអនុវត្តជាក់ស្តែង ក្នុងការរៀបចំគំរោងថវិកាសម្រាប់គ្រួសាររបស់អ្នក ។ ស្នើឱ្យសិក្ខាកាមធ្វើការជាដៃគូ ដើម្បីរៀបចំគំរោងថវិកាមួយសំរាប់រយៈពេល ៦ខែ សម្រាប់គ្រួសាររបស់ពួកគេ ។

ចែកជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ១៦ និងទី១៧ និងពន្យល់ពីវិធីប្រើប្រាស់វា ។

ចំណូល

១. នៅក្នុងតារាងថវិកា ចូរបញ្ជាក់ពីប្រភពផ្សេងៗនៃប្រាក់ចំណូលគ្រួសាររបស់អ្នក ហើយកត់ត្រាវាទៅក្នុងជួរទីមួយនៅក្រោម " ប្រាក់ចំណូល " ។ ក្នុងចំណោមប្រភពចំណូលទាំងនេះ ភាគខ្លះអាចផ្តល់ប្រាក់ចំណូលរៀងរាល់ខែ រៀងរាល់ថ្ងៃ ឬរៀងរាល់សប្តាហ៍ ហើយប្រភពខ្លះទៀត អាចផ្តល់ប្រាក់ចំណូល តែនៅក្នុងអំឡុងពេលជាក់លាក់ណាមួយប៉ុណ្ណោះនៃឆ្នាំ ។
២. ប៉ាន់ប្រមាណប្រាក់ចំណូលប្រចាំខែសម្រាប់ប្រភពនីមួយៗ ហើយកត់ត្រាវាទៅក្នុងជួរផ្សេងៗ នៅក្នុងតារាង ។ ប្រាក់ចំណូលមួយចំនួនរបស់អ្នក អាចបានមកម្តងម្កាល តែមានចំនួនច្រើន ។ ដើម្បីគណនាប្រាក់ចំណូលមិនប្រក្រតីនេះជារៀងរាល់ខែ ចូរកំណត់ថាតើចំនួនប្រាក់ចំណូលមិនប្រក្រតី ដែលអ្នកទទួលបានប្រចាំឆ្នាំនោះមានចំនួនប៉ុន្មាន ហើយចែកចំនួននោះនឹងចំនួន ១២ ខែ (សូមមើលជំនួយបណ្តុះបណ្តាល ទី ១៧) ។ បញ្ចូលចំនួនប្រាក់ចំណូលមិនប្រក្រតីប្រចាំខែ ដែលអ្នកបានគណនានោះទៅក្នុងតារាងថវិកា ។

ចំណាយ

១. កត់ត្រាចំណាយទាំងឡាយរបស់អ្នកសម្រាប់ប្រភេទចំណាយនីមួយៗ : ការសងបំណុល ចំណាយលើវត្ថុចាំបាច់ ចំណាយលើវត្ថុដែលមិនសូវចាំបាច់ ចំណាយនៅពេលមានភាពបន្ទាន់នានាជាដើម ។ល។
២. ប៉ាន់ស្មានចំណាយរបស់អ្នក សម្រាប់ប្រភេទចំណាយនីមួយៗក្នុងខែនីមួយៗ ។ អ្នកអាចបង់លើមុខចំណាយមួយចំនួនសម្រាប់ពេលតែម្តងក្នុងមួយឆ្នាំ ឬសម្រាប់រៀងរាល់បីខែម្តង ។ ប្រសិនបើអ្នកមានមុខចំណាយមិនប្រក្រតី វាមានប្រយោជន៍ណាស់ ក្នុងការបំបែកវាទៅតាមខែទាំងឡាយ នៅក្នុងតារាងថវិការបស់អ្នក ។ ដើម្បីរកប្រាក់ចំណាយមិនប្រក្រតីនេះជារៀងរាល់ខែ ចូរគណនាចំនួនប្រាក់ចំណាយមិនប្រក្រតីសរុបក្នុងមួយឆ្នាំ ហើយចែកចំនួននោះនឹងចំនួន ១២ ខែ (សូមមើលជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ១៧) ។

ជំហានទី ៥ - ២៥ តាម

នៅពេលបញ្ចប់ការគណនានេះរួចហើយ ស្នើឱ្យដៃគូពីរប្រើ ចែករំលែកលទ្ធផលនានាជាមួយក្រុម ហើយជំរុញឱ្យពិភាក្សាក្នុងក្រុមដទៃទៀត ផ្តល់យោបល់ទៅលើគំរោងថវិកាដែលបានបង្ហាញនោះ ។ ចូរធ្វើឱ្យប្រាកដប្រជាថា សិក្ខាកាមទាំងឡាយបានបញ្ចូលប្រភពចំណូលទាំងអស់ទៅក្នុងតារាងថវិកា ហើយតារាងនេះមានសមតុល្យល្អរវាងប្រាក់ចំណូល និងប្រាក់ចំណាយ និងមានប្រាក់សន្សំមួយចំនួនផងដែរ ។

- ពិភាក្សាសំណួរដូចខាងក្រោម :
- តើអ្នកបានប៉ាន់ស្មានប្រាក់ចំណូលដោយវិធីណា ?
  - តើអ្នកបានប៉ាន់ស្មានប្រាក់ចំណាយដោយវិធីណា ?
  - តើអ្នកមានអារម្មណ៍យ៉ាងណា នៅពេលអ្នករៀបចំថវិកានេះ ?
  - តើការរៀបចំថវិកានេះ មានផលប្រយោជន៍អ្វីខ្លះ ?

ជំហានទី ៦ - ១០ តទី

រៀបរាប់ពីផលប្រយោជន៍នានានៃគំរោងថវិកា :

- ងាយស្រួលធ្វើសេចក្តីសម្រេចលើការចំណាយ និងការសន្សំ
- ជួយឱ្យមានការប្រុងប្រយ័ត្ននៅពេលធ្វើការចំណាយ
- ជួយឱ្យមានទំលាប់ល្អក្នុងការសន្សំប្រាក់
- ប្រសិនបើបានគោរពទៅតាមបន្ទាត់ថវិកា វាជួយឱ្យអ្នកសម្រេចបានគោលបំណងហិរញ្ញវត្ថុ
- ជួយអ្នកឱ្យគ្រប់គ្រងប្រាក់កាសរបស់អ្នកបាន

រំលឹកឡើងវិញលើអ្វី ដែលយើងបានពិភាក្សា និងស្វែងរកនៅក្នុងមេរៀននេះ :

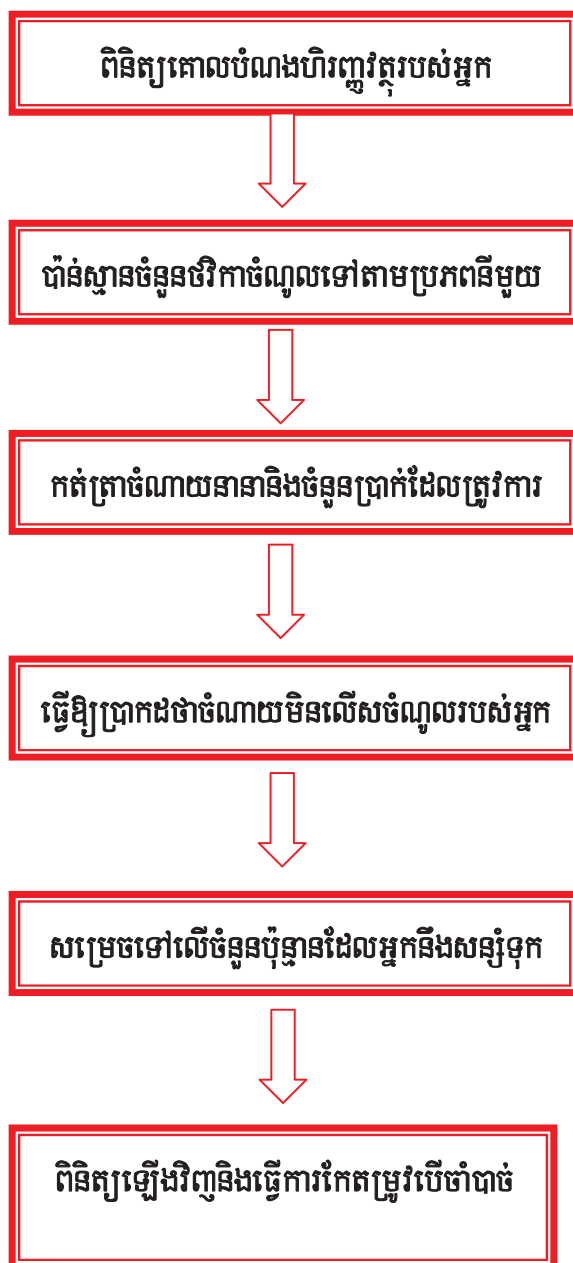
- តើអ្នកបានរៀនសូត្រអ្វីខ្លះពីមេរៀននេះ ?
- តើអ្នករកឃើញអ្វីខ្លះ ដែលគួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍ និងមានផលប្រយោជន៍សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងកិច្ចការហិរញ្ញវត្ថុរបស់អ្នក ?
- តើអ្នកនឹងយកចំណុចអ្វីខ្លះ ទៅអនុវត្តជាក់ស្តែង ?

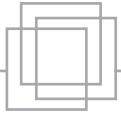
សង្ខេបចំណុចសំខាន់ៗ :

- ជំហាននានាដើម្បីរៀបចំគំរោងថវិកា
- របៀបរៀបចំគំរោងថវិកា
- វិធីប៉ាន់ស្មានប្រាក់ចំណូល និងប្រាក់ចំណាយ
- សារៈសំខាន់នៃការគ្រោងថវិកា

ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ១៥ : ជំហាននានាដើម្បីរៀបចំគម្រោងថវិកា

ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ១៦ : គំរោងថវិកាគ្រួសារខ្ញុំ

គំរោងថវិកាគ្រួសារខ្ញុំ
ថ្ងៃទី ១ ខែមករា ឆ្នាំ ២០០៨ ដល់ថ្ងៃទី ៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៨

	មករា	កុម្ភៈ	មិថុនា	មេសា	ឧសភា	មិថុនា
ប្រាក់ចំណូល						
ប្រាក់ខែ ...						
អាជីវកម្ម						
លក់បន្លែនិងផ្លែឈើដាំនៅក្នុងផ្ទះ						
លក់មាន់ ជ្រូក (ចិញ្ចឹម)						
ចំណូលផ្សេងៗ						
សរុបប្រាក់ចំណូល						
ប្រាក់ចំណាយ						
ចំណាយលើការប្រើប្រាស់ទំនិញក្នុងគ្រួសារ						
អាហារ						
ការសិក្សា						
សុខភាព						
ផ្ទះសម្បែង						
សំលៀកបំពាក់						
ចំណាយលើកិច្ចការអាជីវកម្ម :						
ចំណាយពេលមានភាពបន្ទាន់						
ចំណាយផ្សេងៗ						
សរុបប្រាក់ចំណាយ						
ប្រាក់សន្សំ						

ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ១៧ : តារាងប្រាក់ចំណូលនិងចំណាយមិនប្រក្រតី : ការប៉ាន់ប្រមាណប្រចាំខែ

ប្រាក់ចំណូលមិនប្រក្រតី

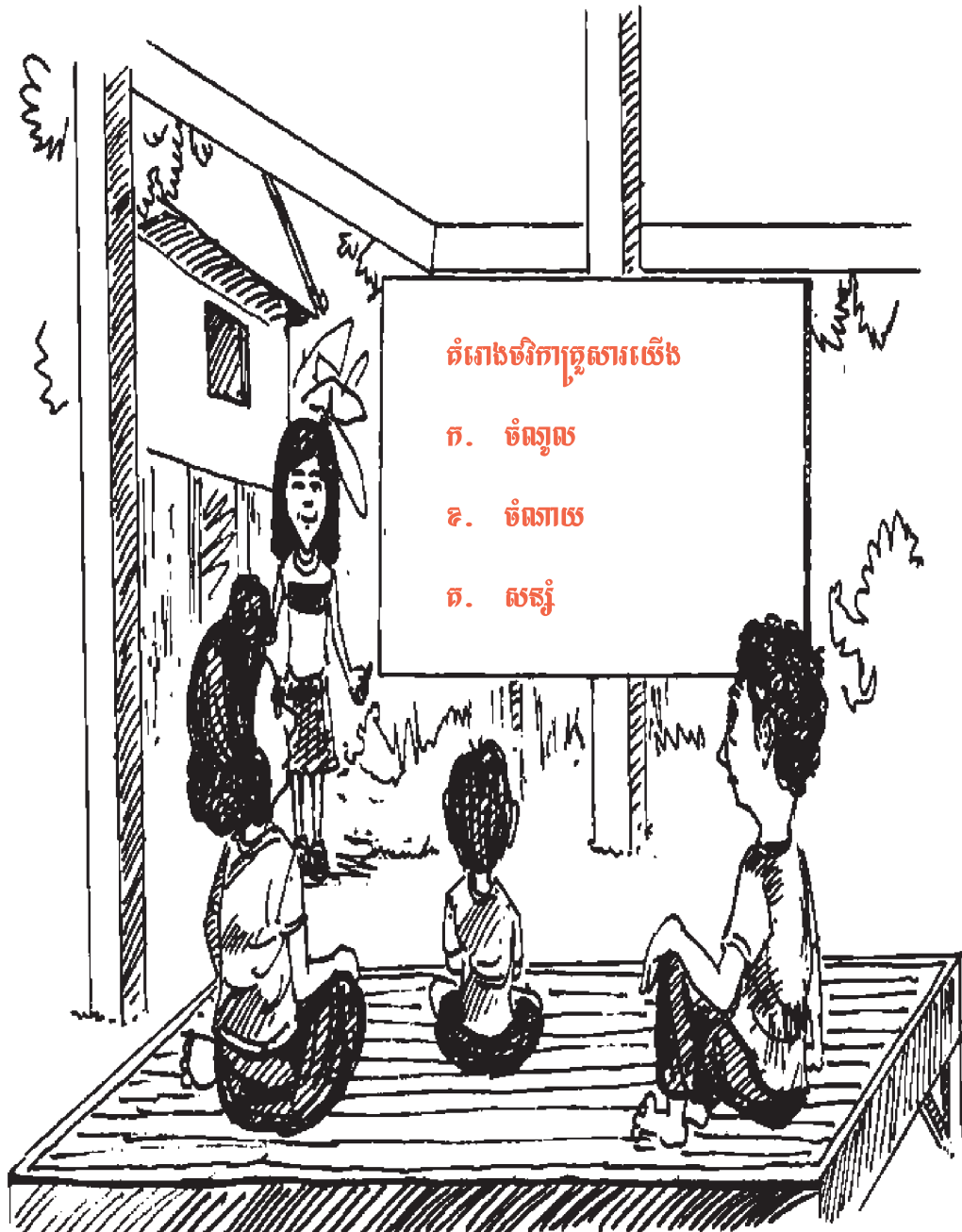
ប្រាក់ចំណូល	ចំនួនបង់បែបធានា ទទួល	ចំនួនប្រាក់ ចំណូល	ចំនួនប្រាក់ ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ	ប្រាក់ចំណូលប្រចាំខែ (ប្រាក់ប្រចាំឆ្នាំចែកនឹង១២)

ចំណាយមិនប្រក្រតី

ប្រាក់ចំណាយ	ចំនួនបង់បែបធានា ចំណាយ	ចំនួនប្រាក់ ចំណាយ១បង	ចំនួនប្រាក់ ចំណាយប្រចាំឆ្នាំ	ប្រាក់ចំណាយប្រចាំខែ (ចំណាយប្រចាំឆ្នាំចែកនឹង១២)

ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ១៨ : គំរោងថវិកាគ្រួសារខ្ញុំ

មេរៀនទី ៨ : ការអនុវត្តទៅតាមគំរោងថវិការបស់អ្នក

កំណត់ចំណាំរបស់គ្រូបណ្តុះបណ្តាល

គោលបំណង

នៅចុងបញ្ចប់មេរៀននេះ សិក្ខាកាមទាំងអស់នឹងបាន :

- កំណត់រកវិធីនានា ដើម្បីដោះស្រាយការលំបាកទាំងឡាយ ដែលត្រូវធ្វើឱ្យស្របទៅតាមគំរោងថវិកា
- អនុវត្តជាក់ស្តែងក្នុងការកំណត់រកវិធីនានាដើម្បីកាត់បន្ថយចំណាយ ដោយការផ្តល់អាទិភាពលើចំណាយ

ប្លង់វគ្គសិក្សា (១២៥ តាមី)

ចំណាត់ថ្នាក់ ១ - ៣០ តាមី

ស្នើឱ្យសិក្ខាកាមទាំងអស់ ធ្វើបញ្ជីចំណាយនានាប្រចាំថ្ងៃ ។ ផ្តល់ពេលវេលាពីរនាទីដល់ពួកគេ ដើម្បីធ្វើកិច្ចការនេះ ។ នៅពេលបញ្ចប់ការចុះបញ្ជីចំណាយនេះ ស្នើឱ្យសិក្ខាកាមម្នាក់ ដែលមានបញ្ជីចំណាយនេះ រៀងជាងគេ និងសិក្ខាកាមម្នាក់ទៀតដែលមានបញ្ជីចំណាយខ្លីជាងគេ ឡើងមកចែករំលែកលទ្ធផលដល់ក្រុម ។ **ពិភាក្សា: បញ្ជីចំណាយទាំង២នេះខុសគ្នាយ៉ាងណាខ្លាំង តើហេតុអ្វីបានជាបែបនេះ ?**

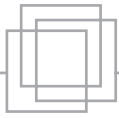
ប្រសិនបើអ្នកចាំបាច់ត្រូវអនុវត្តទៅតាមគំរោងថវិការបស់អ្នក តើអ្នកអាចធ្វើអ្វីខ្លះជាមួយនឹងចំណាយប្រចាំថ្ងៃទាំងឡាយនោះ ?

ស្នើឱ្យពួកគេចាត់អាទិភាពលើចំណាយទាំងឡាយរបស់ពួកគេ : **កំណត់រកចំណាយជាអាទិភាពសំខាន់ៗ ៣ ប្រភេទ** ។

ខ្លឹមសារគន្លឹះសម្រាប់គ្រូបណ្តុះបណ្តាល :

វិធីនានាដើម្បីកាត់បន្ថយចំណាយ :

- កាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់លើវត្ថុមិនចាំបាច់ (អាហារសម្រន់)
- ចំណាយតិចតួចលើពិធីជប់លៀង និងពិធីបុណ្យផ្សេងៗ
- ចំណាយតិចតួចលើព្រឹត្តិការណ៍ផ្សេងៗប្រចាំជីវិត ដូចជា ពិធីមង្គលការ និងបុណ្យកំណើត

- សន្សំឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីទិញវត្ថុចាំបាច់ទាំងឡាយដោយចំនួនច្រើន នៅពេលតម្លៃរបស់វាចុះថោក ។
- ធ្វើផែនការជាមុន ដើម្បីទិញវត្ថុចាំបាច់នានា នៅពេលតម្លៃរបស់វាចុះថោក
- បន្ថយការទិញដើម្បីប្រយោជន៍
- ទុកប្រាក់នៅនឹងខ្លួនតិចតួច ឬសន្សំវានៅកន្លែងសុវត្ថិភាព ដូច្នេះវានឹងមិនមានការប៉ុនប៉ងចំណាយប្រាក់នោះឡើយ

ពិភាក្សាសំណួរដូចខាងក្រោមនេះ ៖

១. **តើមានសម្ភារៈអ្វីខ្លះពិបាកឱ្យទៅទិញនៅទីនោះទេ ដែលបណ្តាលឱ្យមានការលំបាកដល់ការអនុវត្តទៅតាមគម្រោងវិភាគចំណាយនានាមួយដែលបានស្នើឡើង ?** (ឧ. ប្រាក់ចំណូលអាចទូទាត់បានតែវត្ថុចាំបាច់ភាគ ច្រើនប៉ុណ្ណោះ ហើយមិនមានប្រាក់សល់សម្រាប់ទូទាត់បំណុល ឬសម្រាប់សន្សំឡើយ សម្ភារៈរបស់ស្វាមី បណ្តាលឱ្យមានការចំណាយលើសពីអ្វីដែលបានគ្រោងទុក ។

២. **តើការអនុវត្តទៅតាមគម្រោងថវិកា មានការលំបាកអ្វីខ្លះ ?**

ជំហានទី ២ - ២៥ នាទី

បែងចែកសិក្ខាកាមជាបួនក្រុម ដែលក្រុមនីមួយៗមានសមាជិកបួននាក់ ។ ក្រុមនីមួយៗជ្រើសរើសយកការលំបាកចំនួនពីរ (**លទ្ធផលក្នុងជំហានទី ១**) ហើយស្វែងរកដំណោះស្រាយនានា ដែលអាចមាន និងអាចយកទៅអនុវត្តបាន ។

ផ្តល់ពេលវេលាដល់ក្រុមនីមួយៗចំនួនពីរនាទី ដើម្បីឡើងបង្ហាញគំនិតទាំងឡាយរបស់គេ ។ ចូរធ្វើឱ្យប្រាកដប្រជាថា គំនិតទាំងនោះនឹងមានអត្ថន័យខុសៗគ្នា ហើយពិភាក្សានៅលើដំណោះស្រាយណា ដែលមិនទំនងជាអាចយកទៅអនុវត្តបាន ។ កត់ត្រាវិធីនានាដើម្បីជួយឱ្យមានការអនុវត្តទៅតាមគម្រោងថវិកា ។

ជំហានទី ៣ - ៣០ នាទី

ស្នើសិក្ខាកាមទាំងអស់ឱ្យផ្ទុះអារម្មណ៍ស្តាប់រឿងពីរលុយរបស់ នារី និង ចន្ទា (មើលជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ១៩) ។ អ្នកអាចស្នើឱ្យសិក្ខាកាមពីរនាក់អានអត្ថបទរឿងនោះ ។ នៅចុងបញ្ចប់ដំណាលរឿង នីមួយៗពិភាក្សាថា តើ នារី ឬ ចន្ទា ចាត់ចែងដោយវិធីណាខ្លះ ដើម្បីឱ្យនាងអាចអនុវត្តទៅតាមគម្រោងថវិការបស់គាត់ ។

តើមានវិធីអ្វីខ្លះ បើឱ្យឱ្យនាងអាចអនុវត្តទៅតាមគម្រោងថវិការបស់នាង ? (ចងចាំពីអ្វីដែលបានគ្រោងទុកនៅក្នុងថវិការបស់នាង និងអនុវត្តទៅតាមផែនការរបស់នាង ដាក់ប្រាក់សន្សំឱ្យផុតពីភាពងាយដកយកមកប្រើវិញបាន ដូច្នេះវាមិនងាយស្រួលផ្ទុកទៅលើការចំណាយផ្សេងៗ ដកប្រាក់មួយចំនួនទុកសម្រាប់ការចំណាយផ្សេងៗ ដែលមិនបានគ្រោងទុក) ។

តើនាងចន្ទា បានធ្វើអ្វីខ្លះ ដើម្បីឱ្យនាងអាចអនុវត្តទៅតាមគំរោងថវិការបស់នាង ? (នាងបានតាមដានការចំណាយរបស់នាង ដូច្នេះនាងមិនបានចំណាយលើសពីថវិកាដែលគ្រោងទុក ។ នៅពេលនាងបានចំណាយលើសទៅលើខ្លះមួយចំនួន នាងបានកាត់បន្ថយចំណាយទៅលើអ្វីផ្សេងទៀត ។)

បន្ថែមគំនិតផ្សេងៗទៀតទៅក្នុងបញ្ជីចម្លើយ ដែលបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងជំហានទី ៣ ។

ជំហានទី ៤ - ២០ វិនាទី

ពិភាក្សាសំណួរដូចខាងក្រោមនេះ :

១. តើ នារី និងចន្ទា គ្រប់គ្រងការប៉ាន់ប៉ងការចំណាយរបស់គេ ដោយវិធីណាខ្លះ ?
២. តើអ្នកធ្លាប់បានព្យាយាមអនុវត្តទៅតាមវិធីស្រដៀងគ្នាទាំងនោះ ដើម្បីឱ្យអ្នកអាចអនុវត្តទៅតាមរង្វង់ថវិការបស់អ្នក ដែរឬទេ ? តើវិធីទាំងនោះមានប្រសិទ្ធភាពដែរឬទេ ? បើមាន ហេតុអ្វី ? បើមិនមាន ហេតុអ្វី ?
៣. តើបុរសឬស្ត្រី ដែលជាអ្នកមានការប្តេជ្ញាចិត្តច្រើនជាង ក្នុងការអនុវត្តទៅតាមគំរោងថវិការបស់គេ ? ហេតុអ្វី ?

ខ្លឹមសារគន្លឹះសម្រាប់គ្រូបង្ហាត់ :

វិធីនានាដើម្បីអនុវត្តទៅតាមគំរោងថវិការបស់អ្នក :

- ក្រើនរំពួកខ្លួនឯងជាញឹកញយៗ នូវអ្វីដែលអ្នកបានគ្រោងទុក សម្រាប់ធ្វើការចំណាយ
- ដាក់ទៅក្នុងគំរោងថវិកា នូវចំនួនប្រាក់ចំណាយ ដែលអាចកើតឡើងដោយមិនបានគ្រោងទុក ។
- ដាក់ប្រាក់សន្សំឱ្យនៅឆ្ងាយពីភាពងាយស្រួលដកយកមកប្រើប្រាស់វិញ ដូច្នេះអ្នកមិនអាចដកវាមកចាយបាន ។
- តាមដានរាល់អ្វីមួយៗ ដែលអ្នកបានចំណាយ
- ធ្វើឱ្យប្រាកដប្រជាថា អ្នកមិនចំណាយលើសពីថវិកាដែលបានគ្រោងទុក
- ប្រសិនបើអ្នកបានចំណាយលើសចំនួនទៅលើអ្វីមួយ ចូរអ្នកកាត់បន្ថយចំណាយលើវត្ថុដទៃវិញ
- ធ្វើបញ្ជីអំពីវិធីនានាដើម្បីកាត់បន្ថយចំណាយទាំងឡាយ ដែលបានគ្រោងទុក
- ឱ្យសមាជិកគ្រួសារចូលរួមក្នុងការរៀបចំគំរោងថវិកា និងគោរពទៅតាមគំរោងថវិកា
- នៅពេលដាក់ប្រាក់វិនិយោគទៅក្នុងអាជីវកម្ម ចូរពិចារណាវិវត្តន៍វិធីនានា ដើម្បីបង្ការទុក ប្រសិនបើការវិនិយោគជួបនឹងការបរាជ័យ ។

ជំហានទី ៥ - ១០ នាទី

ស្នើសុំក្លាកាមឱ្យងាកទៅរកសិក្ខាកាមម្នាក់ ដែលអង្គុយនៅក្បែរគ្នា ហើយសួរសំណួរ : **តើថ្ងៃនេះអ្នកបាន
រៀនសូត្រអ្វីខ្លះ (ដែលអ្នកអាចយកទៅអនុវត្តនៅឯផ្ទះបាន) ដើម្បីឱ្យអ្នកអាចអនុវត្តទៅ តាមគំរោងថវិកា
របស់អ្នកបាន ?**

ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ១៩ : រឿងព្រេងនិទានអំពីការអនុវត្តទៅតាមគំរោងថវិកាពួកគេ

រឿងរបស់សារី

សារីបានរៀបចំគំរោងថវិកាមួយ ជាមួយក្រុមគ្រួសាររបស់នាង ។ កាលពីសប្តាហ៍មុន នាងបានទៅផ្សារ ហើយមិត្តភក្តិជិតជិតរបស់នាង ចង់លក់សំលៀកបំពាក់ដ៏ស្រស់ស្អាតមួយចំនួន ដែលនាងទើបតែបានទិញពីទីក្រុង នៅពេលថ្មីៗកន្លងទៅនេះដល់នាង ។ សារីបានចង់ទិញសំលៀកបំពាក់ទាំងនោះណាស់ ប៉ុន្តែបាននឹកឃើញថា នាងមិនមានប្រាក់សម្រាប់សំលៀកបំពាក់ថ្លៃៗ ដូច្នេះឡើយនៅក្នុងគំរោងថវិការបស់នាង ។ នាងរីករាយណាស់ ដោយនាងបានដាក់ប្រាក់សន្សំរបស់នាងទៅក្នុងគណនីមួយរបស់ធនាគារភូមិ ដូច្នេះ នាងមិនអាចយកប្រាក់នោះ បានភ្លាមៗទេ ។ នៅថ្ងៃក្រោយមកទៀតក្នុងសប្តាហ៍នោះ កូនរបស់នាងបានធ្វើឱ្យឆ្កាំងដាំបាយរបស់នាងធ្លាក់បែក ។ នាងអាចទិញឆ្កាំងថ្មីជំនួសវិញបាន ជាមួយនឹងប្រាក់ដែលនាងបានទុកបម្រុងសម្រាប់ការចំណាយនានា ដែលមិនបាន គិតទុកជាមុន ។

រឿងរបស់ចន្ទា

ចន្ទាបានចាយវាយជាច្រើននៅអំឡុងបុណ្យចូលឆ្នាំខ្មែរ ។ នាងបានគ្រោងការចំណាយទាំងនេះ នៅក្នុង គំរោងថវិការបស់នាង ។ នៅអំឡុងពេលបុណ្យនោះ នាងបានទិញអំណោយជាច្រើនសម្រាប់ជូនដល់ក្រុមគ្រួសារ មិត្តភក្តិនានា ព្រមទាំងចំណាយសម្រាប់ម្ហូបអាហារពិសេសៗជាច្រើនទៀត ។ យូរៗម្តង នាងបានបូក សរុបប្រាក់ចំណាយទាំងអស់របស់នាង ដើម្បីគណនារកចំនួនប្រាក់ ដែលមាននៅសល់ក្នុងខ្ទង់ថវិការបស់នាង ។ នាងបានដឹងថា នាងបានចំណាយច្រើនទៅលើអំណោយផ្សេងៗជាការគ្រោងទុក ដូច្នេះនាងពិនិត្យមើល ថវិការបស់នាងដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ។ នៅក្នុងគំរោងថវិកា នាងបម្រុងទិញសំលៀកបំពាក់ថ្មីមួយកំប្លៃ តែនាង បានសម្រេចចិត្តទិញសំលៀកបំពាក់នោះក្នុងតម្លៃមួយ ទាបជាងការគិតរបស់នាងពីមុនមក ដើម្បីយកទៅ បង្រ្កប់ចំនួនប្រាក់ដែលបានចាយលើសលើអំណោយ និងម្ហូបអាហារផ្សេងៗ ។

ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ២០ : វិធីទប់ស្កាត់ ការប៉ុនប៉ងបំណាយ

មេរៀនទី ៩ : ការរៀបចំផែនការសន្សំប្រាក់

កំណត់ចំណាំរបស់គ្រូបណ្តុះបណ្តាល

គោលបំណង

នៅចុងបញ្ចប់មេរៀន សិក្ខាកាមទាំងអស់នឹងបាន :

- អនុវត្តការធ្វើផែនការសន្សំប្រាក់
- រៀបចំផែនការសកម្មភាពសម្រាប់បង្កើនប្រាក់សន្សំរបស់គេ

ប្លង់វគ្គសិក្សា (៧០ នាទី)

ជំហានទី ១ - ១៥ នាទី

នៅក្នុងមេរៀនទី ២ សិក្ខាកាមទាំងអស់បានបង្កើតគោលបំណងហិរញ្ញវត្ថុរបស់ខ្លួន ហើយនៅក្នុងមេរៀនទី ៦ ពួកគេបានកំណត់ប្រភេទបញ្ជើសន្សំប្រាក់ ដែលសមស្របទៅនឹងគោលបំណងសន្សំប្រាក់ទាំងនោះ ។

សួរសំណួរដូចខាងក្រោមនេះ :

- **តើអ្នកមានផែនការសន្សំប្រាក់ពេញលេញមួយបើយើងឬនៅ?** តើអ្នកត្រូវធ្វើអ្វីទៀត ដើម្បីឱ្យផែនការសន្សំប្រាក់សម្រាប់គ្រួសាររបស់អ្នកមានលក្ខណៈពេញលេញ ?
- **តើនៅមានចំណុចអ្វីផ្សេងទៀតដែលនៅមិនទាន់បានដាក់បញ្ចូល ?** (ចំនួនប្រាក់សរុបសម្រាប់គោលបំណងនីមួយៗ ពេលវេលាដែលត្រូវការចំនួនប្រាក់សន្សំដែលត្រូវលៃលកទុករៀងរាល់ខែ ឬរៀងរាល់សប្តាហ៍)

ជំហានទី ២ - ៣៥ នាទី

ស្នើឱ្យសិក្ខាកាមម្នាក់ៗ ឬជាដៃគូ បន្តធ្វើផែនការសន្សំប្រាក់ឱ្យបានពេញលេញដោយយោងទៅលើឧទាហរណ៍ក្នុងជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ២១ ។

នៅពេលបានបញ្ចប់សំហាត់នេះហើយ ចូរពិភាក្សាសំណួរដូចតទៅ :

- ចូរសង្កេតមើលចំនួនប្រាក់សរុប ដែលអ្នកត្រូវការ ។ **តើអ្នកគិតថា អ្នកនឹងរកបានសន្សំចំនួនប្រាក់ ដែលត្រូវការសម្រាប់គោលបំណងនីមួយៗ ទៅតាមពេលវេលាដាក់លាក់នោះបានដែរឬទេ?**
- **តើអ្នកគិតថាគ្រួសាររបស់អ្នកអាចមានលទ្ធភាពអ្វីខ្លះ បើឱ្យសម្រេចឱ្យបានគោលបំណងទាំងនេះ?**

ជំហានទី ៣ - ២០ នាទី

ស្នើឱ្យសិក្ខាកាមប្រៀបធៀបគំរោងថវិកា ជាមួយនឹងផែនការសន្សំប្រាក់របស់ពួកគេ ។ ឱ្យពួកគេពិនិត្យមើលប្រាក់ចំណាយ និងប្រាក់ចំណូលប្រចាំខែ ថាតើវា**មានលក្ខណៈវិជ្ជមាន ឬអវិជ្ជមាន** ។ **តើពួកគេត្រូវការកែតម្រូវអ្វីខ្លះ** ? បន្ថយការចំណាយលើវត្ថុមិនចាំបាច់ ខិតខំធ្វើការជាងមុនដើម្បីរកប្រាក់ថែមទៀត ? ហើយនៅក្នុងករណីនោះ តើនរណាអាចធ្វើការច្រើនថែមទៀតបាន ឬ ប្រពន្ធ ឬសមាជិកគ្រួសារដទៃទៀត ? ផ្តល់ពេលវេលាដល់សិក្ខាកាម ដើម្បីឱ្យពួកគេអាចរកចម្លើយបានច្រើនថែមទៀត ។

នៅពេលបានបញ្ចប់ការពិភាក្សាខាងលើនេះហើយ ស្នើឱ្យសិក្ខាកាមម្នាក់ឬពីរនាក់ ឡើងមកបង្ហាញផែនការសន្សំប្រាក់របស់គេ ។ ជំរុញឱ្យសិក្ខាកាមដទៃទៀតសង្កេតមើល និងផ្តល់យោបល់ឱ្យបានច្រើន តាមដែលគេអាចធ្វើទៅបាន ។

ជំនួយការបណ្តុះបណ្តាលទី ២១ : ផែនការសន្សំប្រាក់របស់ខ្ញុំ

គោលបំណង សន្សំប្រាក់	ចំនួនថវិកាសរុប ដែលត្រូវការ	ពេលវេលា ដែលត្រូវការ	ចំនួនប្រាក់សន្សំក្នុងមួយខែ	ចំណាត់ថ្នាក់ នៃភាពសំខាន់
រយៈពេលខ្លី				
ថ្លៃបង់សាលារៀន				
ថវិកានៅពេល មានភាពបន្ទាន់				
រយៈពេលវែង				
ការជួសជុលផ្ទះ				
សរុបប្រាក់សន្សំ ដែលត្រូវការ				

ខ្លឹមសារមេរៀន

ក. សមភាពយេនឌ័រ

សមភាពយេនឌ័រ គឺជាការផ្តល់ឱ្យនូវសិទ្ធិ ការទទួលខុសត្រូវ និងអំណាចធ្វើការសម្រេចស្មើភាពគ្នារវាងបុរសនិងស្ត្រី ។ ជាធម្មតា ស្ត្រីកម្ពុជាជាអ្នកទទួលខុសត្រូវចាត់ចែងថវិកាគ្រួសារ ។ នេះមិនមែនមានន័យថាពួកគេមានអំណាច ដើម្បីធ្វើការសម្រេចលើការចំណាយផ្សេងៗនៅក្នុងគ្រួសារឡើយ ។ នៅក្នុងគ្រួសារមួយចំនួន ភរិយាគឺជាអ្នកទុកដាក់ប្រាក់កាស រីឯស្វាមីគឺជាអ្នកធ្វើការសម្រេចចិត្តទៅលើកិច្ចការហិរញ្ញវត្ថុសំខាន់ៗ ។

វាជាការសំខាន់សម្រាប់ស្ត្រី ក្នុងការចូលរួមក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តជាមួយបុរសទៅលើការបែងចែកធនធាននៅក្នុងគ្រួសារ ពីព្រោះថាសុខុមាលភាពគ្រួសារ គុណភាពនៃជីវិត និងសុភមង្គល គឺអាស្រ័យលើការបែងចែកធនធានទាំងនោះ ប្រកបដោយសមភាព ។ គ្រួសារមួយដែលមានសុភមង្គល គឺសមាជិកម្នាក់ៗរីករាយនឹងការបែងចែកធនធានស្មើគ្នា និងសមរម្យ ហើយសមាជិកគ្រួសារទាំងនោះ អាចបញ្ចេញមតិនៅក្នុងរាល់បញ្ហានានា ដែលជះឥទ្ធិពលដល់ការចិញ្ចឹមជីវិត និងអនាគតរបស់ពួកគេ ។

ជាធម្មតា ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុទាំងឡាយមានអតិថិជនស្ត្រីច្រើនជាងបុរស ។ ស្ត្រីនៅទូទាំងពិភពលោកបានបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ថា ពួកគេគឺជាអ្នកសងប្រាក់កម្ចីវិញបានប្រសើរជាង ។ ជាថ្មីម្តងទៀត នេះមិនមែនមានន័យថា ស្ត្រីទាំងនោះជាអ្នកសម្រេចទៅលើការប្រើប្រាស់ប្រាក់កម្ចីនោះទេ ។ មានករណីកើតឡើងជាច្រើនដែលស្វាមីជាអ្នកសម្រេចលើការប្រើប្រាស់ប្រាក់កម្ចីនោះ ហើយទុកឱ្យភរិយាជាអ្នកទទួលខុសត្រូវសងបំណុល ។ នៅពេលដែលប្រាក់កម្ចីត្រូវបានប្រើប្រាស់មិនចំគោលដៅល្អ នៅទីបំផុតភរិយាត្រូវបង្កើនបន្ទុកការងារដើម្បីជម្រះបំណុល ។

ការធ្វើសេចក្តីសម្រេចទៅលើកិច្ចការហិរញ្ញវត្ថុនានានៅក្នុងគ្រួសារ ត្រូវតែធ្វើឡើងដោយស្វាមី និងភរិយានៅលើលក្ខខណ្ឌស្មើភាពគ្នា ។ លក្ខខណ្ឌស្មើភាពគ្នាមានន័យថា ទាំងស្វាមីនិងភរិយាមានលទ្ធភាពទទួលបានព័ត៌មានស្មើគ្នា និងមានមតិស្មើគ្នានៅក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្ត ។ វគ្គបណ្តុះបណ្តាលនេះគឺមានគោលដៅ ដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវអំណាចធ្វើសេចក្តីសម្រេចរបស់ស្ត្រីនៅក្នុងគ្រួសារ ដោយការបង្កើនចំណេះដឹងស្តីពីការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុដល់ស្ត្រី និងការជួយឱ្យស្ត្រីនិងបុរសយល់ដឹងអំពីវិសមភាពនានា ដែលបានកំពុងកើតមាន លទ្ធផលនៃវិសមភាពទាំងនោះ ព្រមទាំងវិធីនានា ដែលពួកគេអាចកាត់បន្ថយ ឬ លុបបំបាត់ឱ្យវិសមភាពទាំងនោះ ។

ខ. គំរោងថវិកា

និយមន័យ៖ “គំរោងថវិកាគឺជាផែនការមួយ ដែលបង្ហាញពីអ្វីដែលអ្នកនឹងធ្វើជាមួយប្រាក់កាសរបស់អ្នក” ។

គំរោងថវិកាគឺជាឧបករណ៍សាមញ្ញម្យ៉ាង ដែលនរណាក៏ដោយ អ្នកមាន ឬអ្នកក្រ អាចប្រើប្រាស់ដើម្បីគ្រប់គ្រងប្រាក់កាសរបស់គេ ។ គំរោងថវិកាមានតួនាទីដូចជាផែនការមេ សម្រាប់ពេលអនាគត ។ គំរោងថវិកាទាំងឡាយ គឺជាផែនទីបង្ហាញផ្លូវមួយ ដែលអាចជួយអ្នកឱ្យចាកចេញពីស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នឈានទៅសំរេចតាមគោលបំណងហិរញ្ញវត្ថុ ។ គោលបំណងហិរញ្ញវត្ថុអាចមានក្នុងរយៈពេលខ្លី ដូចជាការរួចផុតពីបំណុលដោះស្រាយចំណាយប្រចាំថ្ងៃដោយមិនចាំបាច់ខ្ចីប្រាក់ ការបង់ថ្លៃសាលា ឬក៏ការសន្សំប្រាក់ទុកសម្រាប់សេចក្តីត្រូវការឬបំណងពិសេសណាមួយ ។ គោលបំណងទាំងនេះ អាចមានក្នុងរយៈពេលវែង ដូចជាការសន្សំប្រាក់ទុកសម្រាប់សាងសង់ផ្ទះ ឬការចូលនិវត្ត ។ ការគ្រោងថវិកាមួយ នឹងជួយអ្នកចាត់ចែងធនធានរបស់អ្នកដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលបំណងច្រើនយ៉ាង ។

អ្នកអាចធ្វើរឿងបីយ៉ាង ជាមួយនឹងប្រាក់កាសរបស់អ្នក៖ **ចំណាយវា សន្សំវាទុក ឬវិនិយោគវា :**

- អ្នកចំណាយប្រាក់សម្រាប់សេចក្តីត្រូវការពីមួយថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃ ដូចជា ស្បៀងអាហារ លំនៅដ្ឋាន ការធ្វើដំណើរ សំលៀកបំពាក់ ការថែទាំសុខភាព ការសងបំណុល ព្រមទាំងការចំណាយមួយចំនួនទៀត ដូចជាទឹកតែ ទស្សនាភាពយន្ត ឬការកំសាន្តផ្សេងៗ ។
- អ្នកសន្សំប្រាក់ទុកសម្រាប់ពេលមានភាពបន្ទាន់ណាមួយ ដែលអាចកើតមានឡើង ដោយមិនបានគិតទុកជាមុន ឬដើម្បីសម្រេចគោលបំណងហិរញ្ញវត្ថុក្នុងរយៈពេលខ្លី ឬក្នុងរយៈពេលមធ្យម
- អ្នកវិនិយោគប្រាក់ទៅក្នុងការអាជីវកម្មនានា ដើម្បីរកប្រាក់ចំណូលនៅក្នុងរយៈពេលវែងឆ្ងាយខាងមុខ ។

ដំបូន្មានដ៏ល្អបំផុតសម្រាប់គ្រប់គ្រងផ្នែកទាំងបីនៃជីវិតហិរញ្ញវត្ថុរបស់អ្នក គឺវាមានភាពងាយស្រួលនិយាយ ប៉ុន្តែវាពិបាកសម្រេចបាន ។

ចាយចោលច្រុងច្រយ័ត្ន
សន្សំឱ្យទៀងទាត់
វិនិយោគចោលច្រុងច្រយ័ត្ន

ទាំងនេះគឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងថវិកា ។ គំរោងថវិកា នឹងជួយឱ្យអ្នកចាត់ចែងប្រាក់កាសរបស់អ្នកទៅតាមប្រភេទទាំងបីនេះ ហើយជួយឱ្យអ្នកធ្វើសេចក្តីសម្រេចងាយស្រួលលើការប្រើប្រាស់ប្រាក់កាសប្រចាំថ្ងៃរបស់អ្នក ។

គំរោងថវិកា គឺជួយអ្នកឱ្យចំណាយលើអ្វីដែលអ្នកត្រូវការ និងសន្សំប្រាក់ទុកសំរាប់អ្វី ដែលអ្នក ចង់បាននៅក្នុងជីវិត ” ។

ផលប្រយោជន៍នានារបស់គំរោងថវិកា

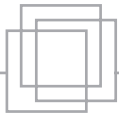
- ងាយស្រួលធ្វើសេចក្តីសម្រេចលើការចំណាយ និងការសន្សំ
- ជួយឱ្យមានការប្រុងប្រយ័ត្ន នៅពេលធ្វើការចំណាយ
- ជួយឱ្យការសន្សំប្រាក់មានរបៀបរៀបរយល្អ
- ប្រសិនបើគោរពបានទៅតាមបន្ទាត់ថវិកា វាជួយឱ្យអ្នកគ្រប់គ្រងប្រាក់កាសរបស់អ្នកបាន

តើអ្នករៀបចំថវិកាតាមវិធីណា ?

១. តាមធានប្រាក់ចំណូលនិងប្រាក់ចំណាយរបស់អ្នក

ជំហានដំបូងនេះ គឺត្រូវរក្សាកំណត់ត្រានៃប្រាក់ចំណូលក្នុងគ្រួសាររបស់អ្នក (ចំណូលមកពីគ្រប់ប្រភពទាំងអស់) និងប្រាក់ចេញ (ចំណាយទាំងឡាយ) ឱ្យបានល្អ ។ បន្ទាប់មក អ្នកអាចប្រើប្រាស់ព័ត៌មានទាំងនេះ ដើម្បីរៀបចំរបាយការណ៍លំហូរសាច់ប្រាក់មួយ ដែលបង្ហាញពីប្រភពថវិកាចំណូល និងប្រភពទាំងឡាយ ដែលប្រាក់របស់អ្នកហូរចេញទៅ នៅក្នុងអំឡុងពេលជាក់លាក់មួយ ។ នេះមានន័យថា ជាការតាមដានពីលំហូរប្រាក់ចំណូលរបស់អ្នក ។ ការវិភាគរបាយការណ៍លំហូរសាច់ប្រាក់ គឺអាចជួយឱ្យអ្នកគណនាបាន ថាតើចំណាយច្រើនជាងចំណូលឬយ៉ាងណា ។ វានឹងជួយអ្នកកំណត់រកមុខចំណាយណា ដែលអ្នកអាចកាត់បន្ថយបាន និងកំណត់រកវិធីនានា ដែលអ្នកអាចបង្កើនការសន្សំបានថែមទៀត ។

ដើម្បីរៀបចំរបាយការណ៍លំហូរសាច់ប្រាក់មួយ ចូរជ្រើសរើសយកអំឡុងពេលមួយ ក្នុងមួយសប្តាហ៍ ឬក្នុងមួយខែ សម្រាប់ធ្វើការវិភាគ ។ កត់ត្រាប្រភពនិងចំនួនប្រាក់ចំណូលទាំងអស់របស់អ្នកនៅក្នុងអំឡុងខែនេះ ។ ប្រាក់ចំណូលសរុបរបស់អ្នក គួររាប់បញ្ចូលប្រភេទប្រាក់ចំណូលដូចតទៅនេះ ដែលទាក់ទិននឹងគ្រួសាររបស់អ្នក : ប្រាក់ខែរបស់អ្នកក្រោយពីការកាត់ចេញផ្សេងៗ ប្រាក់ចំណូលអាជីវកម្មជាមធ្យម ប្រាក់ចំណូលរបស់ស្វាមី ប្រាក់ចំណូលរបស់សមាជិកគ្រួសារដទៃទៀត ប្រាក់ចំណូលពីការជួល ប្រាក់ដែលបានទទួលពីការផ្ញើមកឱ្យ និងប្រភពប្រាក់ចំណូលផ្សេងៗទៀត ។ ប្រសិនបើអ្នកមានប្រភពប្រាក់ចំណូលមួយ ដែលបានមកក្នុងពេលម្តងម្កាល (ឧ. ប្រចាំត្រីមាស ឬប្រចាំឆមាស) អ្នកអាចប៉ាន់ស្មានវា សម្រាប់រយៈពេលមួយឆ្នាំ ដោយចែកចំនួននោះនឹង ១២ ខែ ដើម្បីគណនារកប្រាក់ចំណូលក្នុងមួយខែ ។

នៅជំហានបន្ទាប់ កត់ត្រារាល់ចំណាយទាំងឡាយរបស់អ្នក ដោយរាប់បញ្ចូលចំណាយចាំបាច់នានា (ស្បៀងអាហារ លំនៅដ្ឋាន សំលៀកបំពាក់ ការធ្វើដំណើរ ។ល។) ការសងបំណុល និងចំណាយផ្សេងៗទៀត ។ ចូរកុំកត់ត្រាបញ្ចូល ចំណាយទាំងឡាយដែលមានលក្ខណៈពិសេស ឬចំណាយតែម្តងសម្រាប់រយៈពេលយូរ គឺកត់ត្រាសម្រាប់ចំណាយ ទាំងឡាយណា ដែលអ្នកបានធ្វើនៅក្នុងអំឡុងពេលនេះតែប៉ុណ្ណោះ ។

នៅជំហានចុងក្រោយ ដកប្រាក់ចំណាយសរុប ចេញពីប្រាក់ចំណូលសរុប ។ លទ្ធផលគឺជាប្រាក់ចំណូលសុទ្ធ របស់អ្នក ដែលជាចំនួនខុសគ្នារវាងប្រាក់ចំណូល និងប្រាក់ចំណាយនៅក្នុងអំឡុងពេលនេះ ។

ធ្វើការកត់ត្រារបៀបនេះជាបន្តទៀតសម្រាប់អំឡុងពេលវេលាខាងមុខ (ប្រចាំខែ ឬសប្តាហ៍) ដូច្នេះ អ្នកអាចកំណត់ភាពខុសគ្នានានារវាងអំឡុងពេលទាំងនោះ និងបានដឹងពីការប្រែប្រួលក្នុងប្រាក់ចំណូល និង ប្រាក់ចំណាយទាំងឡាយ ។ តើនៅពេលណា ដែលអ្នកទំនងជាត្រូវថយច្រើនជាងប្រាក់ចំណូល ? តើប្រាក់ចំ ណូលរបស់អ្នកកើនឡើងនៅពេលណា ? តើអ្នកអាចសន្សំប្រាក់បានច្រើនថែមទៀតនៅក្នុងអំឡុងពេលទាំងនោះ បានដែរឬទេ ? តើប្រាក់ចំណាយរបស់អ្នកកើនឡើងនៅពេលណា ? តើមានចំណាយណាខ្លះមិនប្រក្រតី ? តើចំណាយទាំងនេះ ចាំបាច់ដែរឬទេ ?

២. បង្កើតខ្ទង់ផ្សេងៗនៅក្នុងគំរោងថវិកា ដែលសមរម្យសម្រាប់អ្នក

បន្ទាប់ពីបានប៉ាន់ស្មានប្រាក់ចំណូលសុទ្ធប្រចាំខែរបស់អ្នក (ជំហានទី ១ ខាងលើ) នៅជំហានបន្ទាប់ គឺត្រូវពិតអំពីខ្ទង់ផ្សេងៗ នៅក្នុងគំរោងថវិការបស់អ្នក ។ អ្នកត្រូវសម្រេចលើប្រភេទខ្ទង់នីមួយៗ ឱ្យមាន លក្ខណៈជាក់លាក់ ឬមានលក្ខណៈទូទៅ ។ ប្រភេទខ្ទង់ថវិកានេះត្រូវមានលក្ខណៈសាមញ្ញ ។ ប្រភេទ ខ្ទង់ថវិកាសំខាន់ ជាងគេពីរយ៉ាងគឺ ការចំណាយ និងការសន្សំ ។ តារាងទី ១ បង្ហាញពីប្រភេទថវិកាជាក់លាក់ មួយចំនួននៅក្រោម ប្រភេទខ្ទង់ទាំងពីរនេះ ។

តារាងទី ១ : ប្រភេទថវិកាដែលអាចរាប់បញ្ចូល

ចំណាយ	សន្សំ
<ul style="list-style-type: none"> - វត្ថុចាំបាច់ (លំនៅដ្ឋាន ថ្លៃសាលា សុខភាព ទឹកភ្លើង ស្បៀង អាហារ ការធ្វើដំណើរ សំលៀកបំពាក់) - គ្រប់គ្រងបំណុល (ប្រាក់កម្ចី ថ្លៃឈ្នួល បំណុលផ្សេងៗ) - ចំណាយសម្រាប់សកម្មភាពសង្គម (ការកំសាន្ត ការចូលរួម សកម្មភាពសង្គម) 	<ul style="list-style-type: none"> - ថវិកាសំរាប់ពេលមានភាពបន្ទាន់ - ថវិកាសន្សំក្នុងរយៈពេលខ្លី - ថវិកាសន្សំក្នុងរយៈពេលមធ្យម - ថវិកាសន្សំក្នុងរយៈពេលវែង

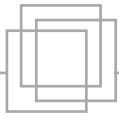
៣. បង្កើតគោលបំណងហិរញ្ញវត្ថុរបស់អ្នក

គោលបំណងអាចមានភាពខុសប្លែកគ្នា - ចាប់ពីការដោះស្រាយសេចក្តីត្រូវការជាមូលដ្ឋាន ឆ្ពោះទៅរកការរួចផុតពីបំណុល ការសិក្សារបស់កូន និងការទិញផ្ទះ ។ គោលបំណងមួយចំនួនអាចសំរេចបានក្នុងរយៈពេលខ្លី តែគោលបំណងផ្សេងទៀត អាចត្រូវការពេលវេលាយូរដើម្បីសម្រេចបាន ។ នៅពេលអ្នកសម្រេចយកគោលបំណងជាអាទិភាពរបស់អ្នករួចហើយ ចូរគណនាថា តើអ្នកត្រូវការថវិកាប៉ុន្មាន ដើម្បីសំរេចគោលបំណងនីមួយៗ ហើយកំណត់ពេលវេលា ដើម្បីសម្រេចគោលបំណងទាំងនោះ ។ ប្រសិនបើចំនួនថវិកា ដែលត្រូវការច្រើនជាងចំនួនដែលអ្នកគិតថាអាចប្រឹងប្រែងរកបាន ចូរធ្វើការកែតម្រូវ ដូចជាពន្យារពេល ដែលអ្នកត្រូវការ ដើម្បីសន្សំចំនួនប្រាក់ដែលអ្នកចង់បាន កាត់បន្ថយចំណាយ ឬផ្លាស់ប្តូរគោលបំណង ។

តារាងទី ២ ផ្តល់ជាឧទាហរណ៍អំពីគោលបំណងហិរញ្ញវត្ថុនានា ។ ឧទាហរណ៍ អ្នកចង់សន្សំប្រាក់ ចំនួន ៩ ០០០ រៀលក្នុងមួយខែ ដើម្បីសម្រេចគោលបំណងរយៈពេលខ្លី ។ ចូរក្រឡេកមើលចំនួនប្រាក់ដែលអ្នកមានដើម្បីធ្វើការសន្សំ - តើមានការខ្វះខាតនៅចន្លោះពេលណាមួយដែរឬទេ ។ អ្នកប្រហែលជាមិនអាចសន្សំជារៀងរាល់ខែ ឱ្យបានច្រើនតាមចិត្តដែលអ្នកប្រាថ្នានោះទេ ជាមួយនឹងប្រាក់ចំណូល និងប្រាក់ចំណាយ បច្ចុប្បន្នរបស់អ្នក ។ ដូច្នេះអ្នកត្រូវកែតម្រូវគោលបំណងសន្សំប្រាក់របស់អ្នក ដោយការសន្សំចំនួនតិចតួច សម្រាប់គោលបំណងជាក់លាក់នីមួយៗ ហើយពន្យារពេលវេលាដើម្បីជួយឱ្យអ្នកអាចសម្រេចបាន ។ អ្នកអាចពិនិត្យមើលថែមទៀតទៅលើមុខចំណាយនានា ដើម្បីរកចន្លោះណាមួយដែលអាចកាត់បន្ថយបាន ដូច្នេះអ្នកអាចបង្កើនចំនួនប្រាក់សន្សំបានថែមទៀត ពីប្រាក់ចំណូលរបស់អ្នក ។

តារាងទី ២ : គោលបំណងហិរញ្ញវត្ថុរយៈពេលខ្លីរបស់អ្នក

គោលបំណង	ទិន្ន	រយៈពេល	ចំនួនប្រាក់សន្សំក្នុងមួយខែ
១) ការជួសជុលផ្ទះ	៥០ ០០០ រៀល	១០ ខែ	៥ ០០០ រៀល
២) ថ្លៃសាលា	២០ ០០០ រៀល	១០ ខែ	២ ០០០ រៀល
៣) ព្យាបាលកូនប្រុស	២០ ០០០ រៀល	១០ ខែ	២ ០០០ រៀល
សរុបប្រាក់សន្សំក្នុងមួយខែ ៩០០០ រៀល			

៤. ចាត់ចែងប្រាក់ចំណូលរបស់អ្នកសម្រាប់ខ្ទង់ថវិកាទីមួយ។

ប្រសិនបើបាយការណ៍លំហូរសាច់ប្រាក់របស់អ្នក ផ្តល់ការប៉ាន់ស្មានដ៏ពិស្តារមួយពីប្រាក់ចំណូល និងប្រាក់ចំណាយបច្ចុប្បន្នរបស់អ្នក អ្នកគួរតែអាចកំណត់រកឱកាសនានាបាន ដើម្បីកាត់បន្ថយការចំណាយ និងបង្កើនការសន្សំ ។ នៅពេលអ្នកចាត់ចែងប្រាក់កាសរបស់អ្នកទៅតាមខ្ទង់ថវិកាទីមួយៗ ចូរពិចារណាទៅលើអាទិភាពនានា និងគោលបំណងហិរញ្ញវត្ថុរបស់អ្នក ។ ប្រសិនបើអ្នកមិនមានប្រាក់ចំណូលគ្រប់គ្រាន់ សំរាប់ចំណាយទៅលើវត្ថុចាំបាច់ប្រចាំថ្ងៃ សងបំណុល និងធ្វើការសន្សំសម្រាប់គោលបំណងជាក់លាក់ណាមួយនោះទេ អ្នកត្រូវធ្វើការកែតម្រូវគំរោងថវិកាឡើងវិញ ។ អ្នកអាចកាត់បន្ថយចំណាយនានារបស់អ្នក ខ. ប្រើប្រាស់គ្រឿងសំណង់ដែលមានតម្លៃទាប (ដើម្បីជួសជុលផ្ទះរបស់អ្នក) ឬពន្យារពេលវេលា ដើម្បីសម្រេចគោលបំណងទាំងឡាយរបស់អ្នក (ផ្តល់ពេលវេលាដល់ខ្លួនឯងចំនួន ១២ ខែ ជាជាង ១០ ខែ ដើម្បីធ្វើការសន្សំសម្រាប់ការជួសជុលផ្ទះនោះ) ។ ចូរគ្រោងថវិកាឱ្យប្រាកដប្រជា ។ សូមមើលតារាងទី ៣ សម្រាប់ជាឧទាហរណ៍អំពីថវិកា ។

តារាងទី ៣ : ការព្យាករណ៍ថវិកាដែលមានលក្ខណៈច្របូក

ការចំណាយ		ការសន្សំ	
- វត្ថុចាំបាច់ (លំនៅដ្ឋាន អាហារ ។ល។)	៦០%	- ថវិកាសំរាប់ពេលបន្ទាន់	១០%
- ដោះបំណុល	១០%	- ប្រាក់សន្សំក្នុងរយៈពេលខ្លី	៥%
- ចំណាយសម្រាប់សកម្មភាពសង្គម	១០%	- ប្រាក់សន្សំក្នុងរយៈពេលវែង	៥%
សរុបប្រាក់ចំណាយ :	៨០%	សរុបប្រាក់សន្សំ :	២០%

តើមានកត្តាអ្វីផ្សេងទៀតដែលនឹងប៉ះពាល់ដល់គំរោងថវិការបស់អ្នក ?

១. វិធានការរបស់អ្នកចំពោះប្រាក់កាស

ឥរិយាបថក្នុងការគ្រប់គ្រងប្រាក់កាសរបស់អ្នកពីអតីតកាល គឺជាការឆ្លុះបញ្ចាំងពីវិធានរបស់អ្នកចំពោះប្រាក់កាស ។ តើអ្នកជាមនុស្សរកប្រាក់យកមកទុក ? ជាអ្នកចាយវាយ ? ជាអ្នកគេចវេសពីប្រាក់កាស (មនុស្សប្រភេទនេះចូលចិត្តចាយវាយ ប៉ុន្តែយល់ដឹងតិចតួចអំពីប្រាក់កាស) ? ជាអ្នកប្រឹងប្រែងខិតខំរកប្រាក់ ? ជាអ្នកទទួលយកហានិភ័យ ? ជាអ្នកគេចវេសពីហានិភ័យ ?

មនុស្សភាគច្រើន មានវិធានលក្ខណៈលាយឡំគ្នា ច្រើនជាងមានលក្ខណៈតែម្យ៉ាងខាងលើនេះ ។ ការយល់ដឹងពី "វិធានលក្ខណៈ" របស់អ្នក គឺអាចជួយឱ្យអ្នករារាំងបានពិនិត្យការនានា ដែលអាចកើតមានឡើងនៅតាមផ្លូវឆ្ពោះទៅរកការសម្រេចគោលបំណងនានារបស់អ្នក ។

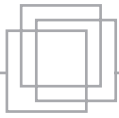
២, " បំណាក់កាលហិរញ្ញវត្ថុ " នៃថវិកាបស់អ្នក

ចំនួនប្រាក់ដែលហូរចូលមក និងចំនួនប្រាក់ដែលអ្នកលែងលកសម្រាប់ការចំណាយ ការសន្សំ ឬការវិនិយោគ គឺមានការខុសប្លែកគ្នាទៅតាមដំណាក់កាលនានានៃជីវិត ។ នៅពេលអ្នកមានវ័យក្មេង អ្នកនឹងចំណាយប្រាក់របស់អ្នកស្ទើរតែទាំងអស់ទៅលើការអប់រំ និងព្រឹត្តិការណ៍សង្គមផ្សេងៗ ។ នៅពេលអ្នកឈានដល់វ័យកណ្តាល អ្នកនឹងអាចបង្កើនការសន្សំបានច្រើន ។ ប្រសិនបើអ្នកក្លាយជាមនុស្សចាស់ ហើយប្រាក់ចំណូលធ្លាក់ចុះ វាអាចបង្ខំឱ្យអ្នកសន្សំបានចំនួនតិចតួចប៉ុណ្ណោះ ហើយត្រូវចំណាយច្រើនទៀតផង ។ ដូច្នេះ នៅពេលអ្នកគ្រោងថវិកា ចូរត្រិះរិះពីដំណាក់កាលនៃជីវិតរបស់អ្នក ។

ក្នុងពេលខាងមុខណាមួយនោះ ការប្រែប្រួលកាលៈទេសៈ អាចតម្រូវឱ្យអ្នកធ្វើការកែលំអថវិកាគំរោងរបស់អ្នក ។ ប្រសិនបើប្រាក់ចំណូលរបស់អ្នកកើនឡើង អ្នកអាចលែងលកបង្កើនចំនួនប្រាក់សន្សំថែមទៀត ។ ប្រសិនបើប្រាក់ចំណូលរបស់អ្នកធ្លាក់ចុះ អ្នកអាចសន្សំបន្តិចបន្តួច ដើម្បីបង់ថ្លៃចំណាយទៅលើវត្ថុចាំបាច់នានា ។ ប្រសិនបើអ្នកមានកូនមួយថែមទៀត អ្នកត្រូវបង្កើនការសន្សំ សម្រាប់ស្បៀងអាហារ និងការអប់រំ ។ ប្រសិនបើតម្លៃសម្រាប់វត្ថុចាំបាច់នានា កើនឡើងនៅអាត្រាខ្ពស់ជាងកំណើនប្រាក់ចំណូល អ្នកត្រូវធ្វើការកែតម្រូវគំរោងថវិការបស់អ្នក ។ ចូរពិនិត្យមើលគំរោងថវិការបស់អ្នកជាទៀងទាត់ ដូច្នេះអ្នកបានត្រៀមលក្ខណៈជាមុន ដើម្បីកែតម្រូវវា ដោយឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលកាលៈទេសៈនានា ។

ការធ្វើផែនការថវិកាដ៏ល្អមួយ នៅពេលខ្លះក៏នឹងត្រូវបរាជ័យដែរ ។ ការបរាជ័យជាទូទៅដោយ សារ ១) ការមានភាពបន្ទាន់ធ្ងន់ធ្ងរពេក (មហន្តរាយធម្មជាតិ ឬការធ្លាក់ខ្លួនឈឺដោយភ្លាមៗ) ដែលបង្ខំឱ្យមានការចំណាយដែលមិនបានគ្រោងទុក ២) កង្វះខាតការប្តេជ្ញាចិត្ត ឬកង្វះខាតការរៀបចំខ្លួន (វិន័យ) ដោយខ្លួនអ្នកផ្ទាល់ ឬសមាជិកគ្រួសាររបស់អ្នក ឬ ៣) មានគោលបំណងនានា ដែលមិនជាក់លាក់ ។ សម្រាប់ចំណាយនៅពេលមានភាពបន្ទាន់នានា អ្នកអាចការពារខ្លួនអ្នកពីឥទ្ធិពលអវិជ្ជមាននៃព្រឹត្តិការណ៍ ដែលមិនបានគ្រោងទុកបាន ដោយការរក្សាថវិកាទុកពេលមានភាពបន្ទាន់ ដែលជាផ្នែកមួយនៃគំរោងថវិការបស់អ្នក ។ នៅពេលអ្នកបានរៀន និងយល់ដឹងអំពីប្រាក់កាស និងកិច្ចការហិរញ្ញវត្ថុ អ្នកនឹងអាចបង្កើតគោលបំណងហិរញ្ញវត្ថុជាក់លាក់ និងរៀបចំខ្លួនឱ្យត្រឹមត្រូវ (វិន័យ) ដើម្បីសម្រេចគោលបំណងទាំងនោះ ។

តើអ្នកអនុវត្តទៅតាមគំរោងថវិការបស់អ្នកដោយរឹងមាំ? **ការរៀបចំខ្លួនឱ្យបានល្អ (វិន័យ) !** ការគ្រោងថវិកាគឺជាការពិភាក្សាគ្នាដ៏សាមញ្ញមួយ ។ នរណាក៏អាចធ្វើវាបានដែរ ។ ប៉ុន្តែការអនុវត្ត និងការគោរពទៅតាមបន្ទាត់ថវិកា គឺមានការលំបាកច្រើនណាស់ ។ វាទាមទារឱ្យមានវិន័យ ! អ្នកត្រូវតែគោរព ទៅតាមខ្លួននីមួយៗនៃគំរោងថវិកា ចាប់ពីការបង្កើតគោលបំណងហិរញ្ញវត្ថុ ទៅដល់ការត្រួតពិនិត្យមើលការចំណាយរបស់អ្នក និងការផ្តល់តំលៃចំពោះការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់អ្នកដើម្បីសន្សំប្រាក់ ។ សេចក្តីណែនាំដូចខាងក្រោមនេះ នឹងជួយឱ្យអ្នករកឃើញវិន័យដែលអ្នកត្រូវការ សម្រាប់បន្ទាត់ថវិកានីមួយៗរបស់អ្នក ។

សម្រាប់ការបង្កើតគោលបំណងហិរញ្ញវត្ថុនានា:

- បង្កើតគោលបំណងថវិកាជាក់លាក់សម្រាប់រយៈពេលខ្លី និងរយៈពេលវែង ។
- បង្កើតគោលបំណងយ៉ាងតិចមួយ ដែលអ្នកត្រូវធ្វើឱ្យបានសំរេចភ្លាមៗ ដើម្បីផ្តល់រង្វាន់ដល់ទម្លាប់សន្សំប្រាក់នៅក្នុងគ្រួសាររបស់អ្នក ។
- ត្រួតពិនិត្យឡើងវិញលើគោលបំណងនានា និងគំរោងថវិកានៅក្នុងពេលណាមួយខាងមុខ ។

សម្រាប់ការចំណាយ:

- កាត់បន្ថយចំណាយអ្វីមួយដែល “ **ប្រាក់ត្រូវចេញ** ” គឺជាចំណុចសំខាន់នៃការសន្សំ ។ ការចំណាយដោយប្រុងប្រយ័ត្ន គឺជួយអ្នកឱ្យអាចសន្សំបាន ។
- កត់ត្រាវិធីនានាដែលអាចធ្វើទៅបាន ដើម្បីកាត់បន្ថយចំណាយប្រចាំថ្ងៃ ។ អ្នកអាចបង្កើនការសន្សំនៅក្នុងពេលណាមួយខាងមុខ ដោយការកាត់បន្ថយចំណាយប្រចាំថ្ងៃទាំងឡាយ ជាជាងការកាត់បន្ថយចំណាយទៅលើមុខចំណាយធំណាមួយ ។
- តាមដានពីចំនួនប្រាក់ដែលអ្នកបានចាយទៅលើមុខចំណាយនីមួយៗ ។

សម្រាប់ការសន្សំ:

- **សន្សំមុនគេបង្អស់ !** ចូរគោរពតាមច្បាប់ ១០% មានន័យថាសន្សំចំនួន ១០% នៃប្រាក់ចំណូលគ្រួសាររបស់អ្នក ។ យុទ្ធសាស្ត្រមួយគឺថាត្រូវសន្សំមុនគេបង្អស់ ហើយបន្ទាប់មកទើបគិតគូរពីការចំណាយទៅលើចំនួនប្រាក់នៅសេសសល់ ។ វាងាយស្រួលនិយាយជាងធ្វើ ។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះគឺជាវិធីល្អមួយដើម្បីសម្រេចគោលបំណងហិរញ្ញវត្ថុរបស់អ្នក ។
- ដាក់ប្រាក់សន្សំមានតម្លៃសម្រាប់គ្រួសារក្នុងរយៈពេលពី ៣ ទៅ ៦ ខែទៅក្នុងថវិកាសំរាប់ពេលមានភាពបន្ទាន់ ហើយត្រូវរក្សាទុកក្នុងកន្លែងសុវត្ថិភាពមួយ មុនពេលអ្នកលែងការសន្សំសម្រាប់គោលបំណងផ្សេងៗទៀត ។ វានឹងការពារអ្នក នៅពេលមានការឈឺថ្កាត់នៅក្នុងគ្រួសារ ឬពេលគ្មានការងារធ្វើ ហើយកាត់បន្ថយការពឹងពាក់ទៅលើបំណុលរយៈពេលខ្លី ដើម្បីដោះស្រាយសេចក្តីត្រូវការ នៅពេលមានភាពបន្ទាន់នានា ។
- **រក្សាទុកប្រាក់សន្សំនៅឱ្យឆ្ងាយពីដៃ** ។ ប្រសិនបើអ្នករក្សាប្រាក់សន្សំរបស់អ្នកនៅក្នុងផ្ទះ អ្នកទំនងជាទទួលសម្ពាធពីសមាជិកគ្រួសារនានា ដើម្បីប្រើប្រាស់ប្រាក់នោះសម្រាប់ការកំសាន្តផ្សេងៗ ។

សម្រាប់ការវិនិយោគ:

- នៅពេលដែលអ្នកកំពុងពិចារណាទៅលើការវិនិយោគណាមួយ ចូរកំណត់ប្រភេទហានិយ័កៗ ដែលនឹងអាចកើតឡើង ។ អ្នកអាចចាត់ទុកហានិយ័កៗ ដូចជាឱកាស ឬបញ្ហា ហើយសួរខ្លួនឯង ថា “ តើមាន

- ឱកាសអ្វីខ្លះ ដែលខ្ញុំនឹងរកឱ្យបានប្រាក់ចំណេញច្រើន ឬ ខ្ញុំត្រូវខាតបង់ធំ ? ប៉ុន្តែទិដ្ឋភាពទីពីរនៃ ហានិភ័យ គឺមានសារៈសំខាន់ណាស់ ។” តើមានផលវិបាកអ្វីខ្លះពីការទទួលយកហានិភ័យនេះ ? ” ឬនឹងម្យ៉ាងទៀតថា” តើនឹងមានអ្វីកើតឡើងខ្លះ ប្រសិនបើការវិនិយោគរបស់ខ្ញុំត្រូវបរាជ័យ ?
- ស្វែងរកការអត់ធ្មត់របស់អ្នកសម្រាប់ហានិភ័យនោះ ។ ចូរចងចាំពីឱកាសផ្សេងៗទៀត ក្នុងជីវិតរបស់ អ្នក ដែលបានជួបប្រទះនឹងហានិភ័យទាំងនោះ ។ តើអ្នកបានទប់ទល់ហានិភ័យទាំងនោះដោយវិធី ណាខ្លះ ? តើហានិភ័យទាំងនោះ ធ្វើឱ្យអ្នកមានអារម្មណ៍យ៉ាងណា ?

គ. ការសន្សំប្រាក់: អ្នកអាចធ្វើបាន!

និយមន័យការសន្សំប្រាក់

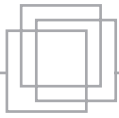
ប្រាក់សន្សំ គឺជាប្រាក់កាស ដែលត្រូវបានដាក់នៅទីកន្លែងមួយដាច់ដោយឡែក ដោយនរណាម្នាក់ ឬ គ្រួសារ មួយ សម្រាប់ទុកប្រើប្រាស់នៅពេលអនាគត ។ វាជាកត្តាគន្លឹះសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងប្រាក់កាសឱ្យបានល្អ ប្រាក់ សន្សំជួយមនុស្សម្នាក់ៗ និងគ្រួសារទាំងឡាយក្នុងការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ ដោះស្រាយនៅពេលមានភាព បន្ទាន់នានា ។ វាជួយឱ្យប្រាក់ចំណូលមានជាបន្តបន្ទាប់ បង្កើនទ្រព្យសម្បត្តិទាំងឡាយ និង សម្រេចបាននូវ គោលបំណងហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងៗ ។

មូលហេតុនៃការសន្សំប្រាក់

ជាញឹកញាប់ ជនក្រីក្រត្រូវការចំនួនប្រាក់ច្រើនជាងអ្វី ដែលគេមាននៅក្នុងដៃ ។ សេចក្តីត្រូវការសម្រាប់ ” ចំនួនប្រាក់ដ៏ច្រើន តែមានប្រយោជន៍” ទាំងនេះកើតឡើងពីព្រឹត្តិការណ៍ផ្សេងៗក្នុងជីវិត ដូចជាពេលសំរាលទារក ការអប់រំ អាពាហ៍ពិពាហ៍ និងមរណៈភាព ពេលគិតរាប់ស្ថានការណ៍បន្ទាន់ និងឆ្លើយតប ទៅនឹងឱកាសនានា ដើម្បីធ្វើវិនិយោគជាទ្រព្យសម្បត្តិ ឬជាអាជីវកម្មនានា ។ មានតែវិធីម្យ៉ាងគត់ ដែលអាចជឿជាក់ និងមាននិរន្តរភាព បានសម្រាប់ឱ្យពួកគេបានទទួលប្រាក់ចំនួនច្រើនដូច្នេះ គឺថាពួកគេត្រូវតែបង្កើនប្រាក់ទុកតាមវិធីណាមួយ ឬតាមរយៈ ការសន្សំប្រាក់របស់ពួកគេ ។

អ្នកអាចប្រើប្រាស់ប្រាក់សន្សំ ដើម្បីដោះស្រាយសេចក្តីត្រូវការនានា ដែលបានគ្រោងទុក និងមិនបាន គ្រោងទុក ។ វាជួយឱ្យលំហូរសាច់ប្រាក់របស់អ្នកមានលក្ខណៈរលូន ផ្តល់ឱ្យមានជម្រើសក្នុងការចំណាយ ព្រមទាំង វិនិយោគជាទ្រព្យសម្បត្តិ និងអាជីវកម្មនានាបានទៀតផង ។ ក្នុងករណីដែលមានភាពបន្ទាន់ និងវិបត្តិទាំងឡាយ ប្រាក់សន្សំជួយអ្នកឱ្យអាចឆ្លើយតបបានភ្លាមៗ ហើយការពារអ្នកពីការបាត់បង់ប្រាក់ចំណូល ឬការពារអ្នក ពីភាពក្រីក្រ ។

ប្រាក់សន្សំ ដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការសម្រេចបាននូវគោលបំណងហិរញ្ញវត្ថុទាំងឡាយ ។ នេះអាចរាប់ បញ្ចូលទាំងគោលបំណងរយៈពេលខ្លី (សប្តាហ៍ ឬខែ) ដូចជាការទិញស្ពុក សម្រាប់អាជីវកម្មមួយ ឬការបង់ ថ្លៃសាលា ។ គោលបំណងរយៈពេលមធ្យម (១ ទៅ ៣ ឆ្នាំ) ដូចជាចំណាយលើការជួសជុលផ្ទះ ឬទៅសួរសុខ ទុក្ខគ្រួសារ ឬគោលបំណងរយៈពេលវែង (លើសពី ៣ ឆ្នាំ) ដូចជាដើម្បីទិញផ្ទះមួយ ឬដើម្បីសន្សំទុកសម្រាប់ ពេលចូលនិវត្ត ។

វិធីសន្សំប្រាក់

អ្នកអាចជ្រើសរើសការសន្សំប្រាក់តាមរយៈស្ថាប័នផ្លូវការ ស្ថាប័នពាក់កណ្តាលផ្លូវការ ឬស្ថាប័នក្រៅផ្លូវការ ហើយប្រាក់សន្សំអាចស្ថិតក្នុងទម្រង់ជាសាច់ប្រាក់ ឬមិនមែនសាច់ប្រាក់ ។

ទម្រង់មិនមែនសាច់ប្រាក់គឺ ទ្រព្យសម្បត្តិនានា ដូចជាគ្រឿងអលង្កការ ឬសត្វចិញ្ចឹម ដែលអាចងាយស្រួលប្តូរទៅជាសាច់ប្រាក់ ហើយជាទូទៅរក្សាតម្លៃរបស់វាបាន ។ ដីធ្លីគឺជាទ្រព្យសម្បត្តិមួយប្រភេទ ដែលអ្នកអាចវិនិយោគ ហើយរក្សាទុកការសន្សំប្រាក់របស់អ្នកបាន ។ ដីធ្លីរក្សាតម្លៃរបស់វា ប៉ុន្តែវាពិបាកលក់ និងទិញម្តងទៀត ជាងសត្វចិញ្ចឹម ។

ប្រាក់សន្សំក្រៅផ្លូវការ គឺជាបញ្ចូលការសន្សំសាច់ប្រាក់នៅក្នុងផ្ទះ ដែលអ្នកងាយស្រួលយកមក ប្រើប្រាស់បាន ហើយអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកជៀសវាងបានពីការចំណាយទៅលើថ្លៃប្រតិបត្តិការទាំងឡាយ ដែលអាចកើតមាននៅពេលធ្វើការសន្សំនៅជាមួយស្ថាប័នផ្លូវការនានា ។ ទម្រង់សន្សំប្រាក់ក្រៅផ្លូវការនេះមានគុណវិបត្តិសំខាន់ពីរយ៉ាងគឺ : ការប៉ុនប៉ងចំណាយប្រាក់កាស និងហានិភ័យទៅលើចោរកម្ម ។ អ្នកត្រូវតែមានវិន័យរឹងមាំដើម្បីជៀសវាងការចំណាយប្រាក់សន្សំទាំងនេះដោយខ្លួនអ្នកផ្ទាល់ និងដោយសមាជិកគ្រួសារដទៃទៀត ។ លើសពីនេះទៅទៀត ការសន្សំប្រាក់នៅក្នុងផ្ទះ គឺមិនអាចរកប្រាក់ការបានឡើយ ហើយវាអាចបាត់បង់តម្លៃរបស់វានៅក្នុងពេលណាមួយខាងមុខ ។

ប្រាក់សន្សំពាក់កណ្តាលផ្លូវការគឺ សំដៅទៅលើអ្នកទទួលទុកប្រាក់បញ្ញើ និងយន្តការសន្សំប្រាក់ជាច្រើនទៀតដោយរាប់បញ្ចូល សមាគមសន្សំប្រាក់និងឥណទានវិលជុំ (**Rotating Credit and Savings Associations, ROSCAs**) ធនាគារភូមិ ក្រុមសាមគ្គី និងក្រុមជួយខ្លួនឯងទាំងឡាយ ។ ទម្រង់ដែលមាន លក្ខណៈសាមញ្ញ និងងាយស្រួលយល់នោះ គឺយន្តការក្រុមដែលលើកទឹកចិត្តឱ្យមានវិន័យ ការពិនិត្យពិច័យ និងការគាំទ្រនៅក្នុងចំណោមសមាជិកនានា ។ គុណសម្បត្តិរបស់ **ROSCAs** គឺថាសមាជិកម្នាក់ៗ នឹងទទួលបានប្រាក់សរុបចំនួនច្រើនក្នុងពេលមួយ ដោយគ្មានការបង់ប្រាក់កម្ចី ឬបង់ប្រាក់ការ ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ចន្លោះខ្លះខាតនោះគឺថា សមាជិកទាំងឡាយនឹងមិនបានទទួលប្រាក់ការរបស់ពួកគេទេ នៅលើចំនួនប្រាក់ដែលពួកគេបានសន្សំ ។ សមាជិកក្រុមជួយខ្លួនឯង ខ្ចីប្រាក់ពីប្រាក់សន្សំរួមគ្នា ដោយមានកាតព្វកិច្ចត្រូវបង់ប្រាក់ការ ប៉ុន្តែពួកគេនឹងបានទទួលភាគលាភនៅអំឡុងពេលណាមួយ ។ ចន្លោះខ្លះខាតរបស់ក្រុមសន្សំប្រាក់នេះ គឺរាប់បញ្ចូលអស្ថេរភាពរបស់ក្រុម ការមិនចុះសម្រុងគ្នានៅក្នុងចំណោមសមាជិកនានា និងលទ្ធភាពទទួលបានប្រាក់កម្ចីមានកម្រិតតិចតួច ។

ប្រាក់សន្សំផ្លូវការ (ក្នុងប្រព័ន្ធ) មានរាប់បញ្ចូលស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារ សហជីពឥណទាន សហករណ៍ ឬស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុទាំងឡាយ ដែលផ្តល់ឱ្យមានជម្រើសច្រើនយ៉ាងសម្រាប់ការសន្សំប្រាក់ ។ ប្រាក់សន្សំនៅក្នុងស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុទាំងនេះ ជាទូទៅមានសុវត្ថិភាព ហើយអាចទទួលបានប្រាក់ការបាន ។ ពួកគេផ្តល់ឱ្យមានគណនីបញ្ញើសន្សំច្រើនប្រភេទទៅតាមតម្រូវការហិរញ្ញវត្ថុខុសៗគ្នា ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី មានតម្រូវការមួយចំនួនសម្រាប់ការបើកនិងថែរក្សាគណនី ដូចជាត្រូវមានចំនួនប្រាក់ដាក់ធ្វើអប្បបរមា ថ្លៃប្រើប្រាស់សេវា ហើយតម្រូវការដកប្រាក់មកវិញអាចមានតម្លៃខ្ពស់ ។ ចូរពិចារណាចំណុចទាំងនេះ ដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ប្រសិនបើអ្នក

ដាក់ប្រាក់ធ្វើ ឬដកប្រាក់មកវិញជាដើម។ ម៉ោងធ្វើការដែលមានកំណត់របស់ធនាគារទាំងឡាយ គឺធ្វើឱ្យអ្នក ពិបាកទទួលបានប្រាក់កាសភ្លាមៗ នៅក្នុងករណីមានភាពបន្ទាន់ណាមួយ ។ ជាទីបំផុត នៅពេលធនាគារទាំងឡាយ បានក្រៀមធន គេបាត់បង់ទំនុកចិត្តទៅលើធនាគារទាំងនោះ ។

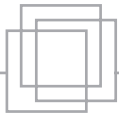
ចម្រើនសម្រាប់ការសន្សំនៅស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ

ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុផ្តល់ការទាំងឡាយ ផ្តល់ប្រភេទបញ្ជីសន្សំជាច្រើនយ៉ាង ។

សៀវភៅប្រាក់បញ្ញើ ឬគណនីបញ្ញើសំចៃ គឺជាប្រភេទគណនីដែលត្រូវគេប្រើប្រាស់ទូលំទូលាយមួយ សម្រាប់ ប្រតិបត្តិការជាទៀងទាត់ ដោយសារតែពេលវេលា និងចំនួនប្រាក់ដាក់សន្សំមានការប្រែប្រួល ។ ការដកប្រាក់ គឺជាធម្មតាមានលក្ខណៈបត់បែនផងដែរ ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី នៅពេលខ្លះអ្នកត្រូវការផ្តល់ដំណឹង ២ ឬ ៣ ថ្ងៃ ជាមុនដែរ ។ ជាពិសេស អ្នកបានទទួលប្រតិបត្តិការ "មិនបាច់បង់ប្រាក់ " មួយ ចំនួនជារៀងរាល់ខែ តែនឹង ត្រូវបង់ប្រាក់សម្រាប់ប្រតិបត្តិការណា ដែលលើសពីចំនួននោះ ។ ជាផ្លូវចំពោះការប្រើប្រាស់ប្រតិបត្តិការជាញឹក ញាប់នោះ ធនាគារឱ្យការប្រាក់មានកម្រិតទាបសម្រាប់គណនីបញ្ញើសំចៃ ។ ប្រតិបត្តិការគណនី ត្រូវបានតាមដាន ដោយសៀវភៅសន្សំ ឬ passbook ហើយចំនួនប្រាក់អប្បបរមា ដែលជាធម្មតាតម្រូវឱ្យមានដើម្បី បើកគណនីនោះ ។ គណនីនេះ គឺមានលក្ខណៈសមស្រប នៅពេលអ្នកត្រូវការដាក់ប្រាក់ និងដកប្រាក់ជាទៀងទាត់ ហើយបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់ការសន្សំប្រាក់របស់អ្នក ។

គណនីបញ្ញើសំចៃតាមកិច្ចសន្យា (Contractual Savings) គឺជាទម្រង់ផ្សេងមួយទៀតនៃការសន្សំប្រាក់ ដែលតម្រូវឱ្យអ្នកដាក់ធ្វើនូវចំនួនកំណត់ណាមួយជាទៀងទាត់ សម្រាប់អំឡុងពេលដែលបានកំណត់ទុកជាមុន ។ ថ្វីបើគណនីបញ្ញើសំចៃតាមកិច្ចសន្យា អាចត្រូវធ្វើឡើងក្នុងវិធីជាច្រើនយ៉ាងក្តី ក៏ការទទួលយកប្រាក់សន្សំមក ប្រើប្រាស់វិញនោះ ជាដើមៗមិនត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យឡើយ រហូតទាល់តែកិច្ចសន្យាត្រូវបានបញ្ចប់ ហើយអ្នក នឹងត្រូវបង់ប្រាក់ពិន័យ ប្រសិនបើអ្នកដកប្រាក់មុនពេលកំណត់កិច្ចសន្យា ។ គណនីប្រភេទនេះនឹងមាន ផលប្រយោជន៍ ប្រសិនបើអ្នកមានប្រភពប្រាក់ចំណូលជាទៀងទាត់ ដែលជួយឱ្យអ្នកអាចបំពេញការប្តេជ្ញាចិត្ត សន្សំប្រាក់នៅក្នុងអន្តរកាលទៀងទាត់ណាមួយសម្រាប់គោលបំណងអនាគត ។

គណនីបញ្ញើតាមកាលកំណត់ ទាមទារឱ្យមានចំនួនទឹកប្រាក់ដើម្បីដាក់ផ្ញើសម្រាប់រយៈពេលជាក់លាក់ ណាមួយ និងចំនួនប្រាក់ការដូចដែលបានកំណត់ជាមុន ។ ប្រាក់សន្សំនោះ នឹងមិនអាចដកយកមកប្រើប្រាស់វិញ បាន ទេនៅក្នុងអំឡុងពេលនេះ ប៉ុន្តែជាទូទៅ វាទទួលបានប្រាក់ការខ្ពស់ច្រើនជាងគណនីប្រាក់សន្សំតាមកិច្ចសន្យា ។ អ្នកអាចចាប់អារម្មណ៍នឹងគណនីប្រភេទនេះ ប្រសិនបើអ្នកទទួលបានប្រាក់ដុលសរុប ដែលអ្នកមិនត្រូវការនៅពេល ភ្លាមៗនេះទេ ។ អ្នកអាចប្រើប្រាស់គណនីប្រភេទនេះដើម្បីគោលបំណងអនាគតមួយ និងទទួលបានប្រាក់ ការជាអតិបរមា ដែលប្រាក់កាសរបស់អ្នកគឺស្ថិតនៅឆ្ងាយពីដៃសម្រាប់ រយៈពេលមួយ ដូចដែលបានកំណត់ជាមុន ។ អ្នកអាចជ្រើសរើសយករយៈពេលប៉ុណ្ណានោះ គឺអាស្រ័យទៅលើការប៉ាន់ស្មានពេលវេលាណា ដែលអ្នកត្រូវការ ប្រាក់យកមកប្រើប្រាស់ ។ គណនីបញ្ញើតាមកាលកំណត់ គឺ មានពេលវេលាខុសគ្នាពី ៦ ខែ ទៅ ១០ ឆ្នាំ ហើយជា ពិសេស បើអ្នកជ្រើសរើសយករយៈពេលកាន់តែវែង អ្នកនឹងទទួលបានអត្រាប្រាក់ការកាន់តែខ្ពស់ ។

កត្តាសំខាន់សម្រាប់ជ្រើសរើសទីកន្លែងដើម្បីសន្សំប្រាក់

នៅពេលធ្វើការសម្រេចចិត្តយកទីកន្លែងណាមួយដើម្បីសន្សំប្រាក់ ចូរពិចារណានៅលើចំណុចដូចខាងក្រោមនេះ ៖

- **តម្រូវការចំនួនប្រាក់ចំពោះទីកន្លែងសម្រាប់គណនីសំរាប់** ។ តើត្រូវមានចំនួនប្រាក់អប្បបរមាមួយ ដែលត្រូវការដើម្បីបើកគណនីនេះទេ ? តើវាតម្រូវឱ្យមានសមតុល្យប្រាក់អតិបរមាមួយដើម្បីថែរក្សាគណនីនេះដែរឬទេ ? តើគេទទួលយកប្រាក់ផ្ញើតិចតួចដែរឬទេ ? តើចំនួនប្រាក់ដាក់ផ្ញើដែលមានចំនួនខុសគ្នាពីមួយលើក ទៅមួយលើក អាចត្រូវដាក់ផ្ញើបានដែរឬទេ ? តើការដាក់ផ្ញើប្រាក់នេះ អាចត្រូវធ្វើឡើងជាវិធីយ៉ាងណាដែរឬទេ ? តើត្រូវបំពេញបែបបទឯកសារអ្វីខ្លះ ?
- **លក្ខខណ្ឌប្រើប្រាស់** ៖ តើកម្មវិធីសន្សំប្រាក់ជាភាគពូកែត្រូវបំពេញ ឬក៏ការសន្សំប្រាក់ជាការស្ម័គ្រចិត្ត ? តើអ្នកត្រូវតែដាក់ចំនួនប្រាក់សន្សំនៅក្នុងចន្លោះពេលទៀងទាត់ណាមួយ ឬក៏សម្រាប់រយៈពេលណាមួយខាងមុខ ? តើលក្ខខណ្ឌទាំងនេះចែងពីចំនួនប៉ុន្មានដែលអ្នកត្រូវដាក់សន្សំ និងពេលវេលាដែលអ្នកត្រូវដាក់សន្សំដែរឬទេ ? តើលក្ខខណ្ឌទាំងនេះចែងពីចំនួនប៉ុន្មានដែលអ្នកអាចដក ប្រាក់សន្សំ និងពេលវេលាដែលអ្នកអាចដកប្រាក់សន្សំដែរឬទេ ? តើអ្នកអាចដកប្រាក់សន្សំនៅទីណាបាន ដោយគ្មានតម្រូវឱ្យបង់ប្រាក់ពិន័យដែរឬទេ ?
- **តម្លៃ** ៖ តើអ្នកត្រូវបង់ប្រាក់ប៉ុន្មានសម្រាប់ការដាក់ផ្ញើ ការដកប្រាក់ ឬសម្រាប់សៀវភៅសន្សំប្រាក់? ទម្រង់នៃការសន្សំប្រាក់មួយចំនួន អាចធ្វើឱ្យបាត់បង់តម្លៃប្រាក់សន្សំនៅអំឡុងពេលអតិផរណា ឬអស្ថេរភាពសេដ្ឋកិច្ច ។ អ្នកចាំបាច់គួរពិចារណាទៅលើតម្លៃទាំងនោះ បើទោះបីតម្លៃនោះមិនពាក់ព័ន្ធនឹងការបង់ប្រាក់ជាក់ស្តែងក្តី ។
- **លទ្ធភាពទទួលបាន ឬងាយស្រួលប្រើប្រាស់** ៖ តើគណនីនេះមានលក្ខណៈងាយស្រួលដែរឬទេ ? តើពេលម៉ោងប្រតិបត្តិការរបស់ស្ថាប័ននោះមានសភាពសមស្របដែរឬទេ ? តើស្ថាប័ននោះស្ថិតនៅឆ្ងាយប៉ុន្មានពីផ្ទះ ឬកន្លែងធ្វើការរបស់អ្នក ? តើប្រតិបត្តិការមានលក្ខណៈរហ័ស និងមានការទុកចិត្តបានដែរឬទេ ? តើគុណភាពសេវាមានសភាពយ៉ាងដូចម្តេចដែរ ? តើបរិយាសនៅទីនោះ មានការកកក្តៅ និងមានការរាក់ទាក់ដែរឬទេ ? តើអតិថិជនត្រូវចូលក្នុងជួរដ៏វែងនៅពេលដាក់ផ្ញើ ឬដកប្រាក់ដែរឬទេ ? តើព័ត៌មានអំពីគណនី ងាយស្រួលរកឃើញដែរឬទេ ? តើគណនីនោះផ្តល់របាយការណ៍ជាបន្តបន្ទាប់ដែរឬទេ ? តើវាងាយស្រួលយល់ដែរឬទេ ? តើនីតិវិធីនានាសម្រាប់ការ ដាក់ពាក្យសុំបើកគណនី ងាយស្រួលធ្វើតាមដែរឬទេ ? តើវាមានបណ្តាញATM ដែរឬទេ ?
- **សុវត្ថិភាព** ៖ តើស្ថាប័ននោះមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះយ៉ាងណាដែរ ? តើស្ថាប័ននោះមានការធានារ៉ាប់រង ឬទ្រព្យធានាផ្សេងៗទៀតដើម្បីផ្តល់សុវត្ថិភាពដល់ប្រាក់សន្សំដែរឬទេ ? តើប្រតិបត្តិការនានាតាមទូរស័ព្ទ ឬតាមមធ្យោបាយអេឡិចត្រូនិកមានសុវត្ថិភាពដែរឬទេ ? តើធនាគារ ឬសាខារបស់វា មានទីតាំងស្ថិតនៅកន្លែងដែលមានសុវត្ថិភាពដែរឬទេ ?

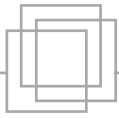
- **ការចម្រុះបញ្ជី** : តើការដកប្រាក់ពីគណនីមានលក្ខណៈងាយស្រួលយ៉ាងដូចម្តេចដែរ ? តើអាចដកប្រាក់ទាំងអស់បានដែរឬទេ ? តើត្រូវបង់ថ្លៃដែរឬទេ ប្រសិនបើមានការដកប្រាក់មុនពេលកំណត់ជាក់លាក់ណាមួយ ?
- **ប្រាក់ការ** : តើប្រាក់សន្សំរបស់អ្នកបានទទួលប្រាក់ការដែរឬទេ ? ប្រសិនបើបាន តើចំនួនប៉ុន្មាន? តើប្រាក់ការត្រូវបានទទួលដោយរបៀបណា និងនៅពេលណា ? តើអាត្រាប្រាក់ការនោះមានភាពខុសប្លែកគ្នាយ៉ាងណាដែរ ជាមួយនឹងប្រភេទបញ្ញើដទៃទៀត ឬជាមួយនឹងផែនការសន្សំផ្សេងៗទៀត ?

វិធីធ្វើផែនការសន្សំប្រាក់

ផែនការសន្សំប្រាក់ គឺជាឧបករណ៍សំខាន់មួយសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងប្រាក់កាស ដើម្បីសម្រេចគោលបំណងហិរញ្ញវត្ថុនានាក្នុងរយៈពេលខ្លី ពេលមធ្យម និងពេលវែង ។ ដើម្បីធ្វើផែនការសន្សំប្រាក់មួយ ចូរអនុវត្តទៅតាមជំហាននានាដូចខាងក្រោមនេះ :

១. បង្កើតគោលបំណងសន្សំប្រាក់
២. គណនាចំនួនប្រាក់ដែលអ្នកត្រូវសន្សំសម្រាប់អំឡុងពេលណាមួយខាងមុខ ដើម្បីសម្រេចគោលបំណងសន្សំ ប្រាក់របស់អ្នក ។ បង្កើតចំណុចជាទិសដៅសម្រាប់ការសន្សំប្រាក់ ។
៣. គណនាចំនួនប្រាក់ប៉ុន្មានដែលអ្នកអាចរកបាននៅអំឡុងពេលណាមួយខាងមុខ ចំនួនប្រាក់រកបានជាទៀងទាត់ (ឬចំនួនប្រាក់រកបានមិនប្រក្រតី) ព្រមទាំងគណនាចំនួនប្រាក់ប៉ុន្មានដែលអ្នកគិតថានឹងដាក់សន្សំជាទៀងទាត់ ។
៤. កំណត់រកមុខចំណាយណាមួយដែលអ្នកអាចកាត់ចោលបាន (ឧទាហរណ៍ដូចជា ការជួលកាសែតវីឌីអូ ការទិញបារី ឬថ្លៃទឹកតែ) ហើយបង្វិលប្រាក់ទាំងនេះសម្រាប់ការសន្សំរបស់អ្នកវិញ ។
៥. សម្រេចយកទឹកនឹងណាមួយដែលអ្នកនឹងដាក់ប្រាក់សន្សំ ។ កំណត់រកប្រភេទបញ្ញើនានាដែលអាចមាន និងដើម្បីដាក់ប្រាក់សន្សំ ព្រមទាំងពិចារណាលើគុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិនានារបស់ប្រភេទនីមួយៗនោះផង ។
៦. ធ្វើផែនការលើចំនួនប្រាក់ប៉ុន្មាន និងរយៈពេលពាក់ព័ន្ធជាមួយដែលអ្នកនឹងដាក់ប្រាក់សន្សំ ។ ឧទាហរណ៍ អ្នកអាចដាក់ប្រាក់មួយចំនួនទៅក្នុងស្រោមសំបុត្រ នៅពេលណាដែលអ្នកបានទទួលប្រាក់ ឬនៅចុងថ្ងៃនីមួយៗនៃការធ្វើអាជីវកម្មរបស់អ្នក ហើយរក្សាវាទុកនៅកន្លែងសុវត្ថិភាពមួយរង់ចាំរហូតទាល់តែអ្នកអាចយកវាទៅធ្វើនៅធនាគារបាន ។ ទៅធនាគារនៅថ្ងៃណាមួយដូចដែលបានកំណត់ទុករៀងរាល់សប្តាហ៍ ឬរៀងរាល់ខែ ។ ប្រសិនបើអ្នកជានិយោជិតបានទទួលប្រាក់បៀវត្សរ៍ ហើយនិយោជករបស់អ្នកបានបង់ប្រាក់ខែតាមរយៈធនាគារ ដូច្នេះអ្នកត្រូវពិចារណាដើម្បីកាត់ប្រាក់មួយចំនួនពីមូលប្បទានប័ត្ររបស់អ្នក ដែលជាការដាក់ធ្វើជាស្វ័យប្រវត្តិទៅក្នុងគណនីបញ្ញើស្វ័យប្រវត្តិរបស់អ្នក ។

៧. តាមដានប្រាក់សន្សំរបស់អ្នក ។ ត្រួតពិនិត្យមើលជាទៀងទាត់លើការវិវឌ្ឍឆ្ពោះទៅរកចំណុចទិសដៅនៃការសន្សំរបស់អ្នក ដោយការវែកមើលចំនួនប្រាក់ដែលអ្នកបានសន្សំ និងចំនួនប្រាក់ប៉ុន្មានទៀតដែលនឹងត្រូវសន្សំដើម្បីឱ្យបានសម្រេចគោលបំណងរបស់អ្នក ។ ពិនិត្យមើលរបាយការណ៍ធនាគារ សៀវភៅសន្សំ ឬប្រភពព័ត៌មានផ្សេងៗទៀតស្តីពីការសន្សំរបស់អ្នក ។

វិធីសាស្ត្រដែលបានមកពីបទពិសោធន៍សម្រាប់ការសន្សំប្រាក់ (Rules of Thumb for Savings)

ក្នុងខណៈដែលមានគោលការណ៍ជាមូលដ្ឋានសំរាប់ការគ្រប់គ្រងប្រាក់កាស ហើយអាចអនុវត្តទៅលើបុគ្គលម្នាក់ៗបាន ដូច្នេះសេចក្តីសម្រេចនានាដើម្បីធ្វើការសន្សំ ឬការប្រើប្រាស់ គឺអាស្រ័យជាសំខាន់ទៅលើកម្រិតប្រាក់ចំណូលរបស់អ្នក លទ្ធភាពទទួលបានប្រាក់កម្ចី លទ្ធភាពប្រើប្រាស់ប្រភេទបញ្ជីសមស្របនានា និងវិន័យលើខ្លួនឯង ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ នៅមានវិធីសាស្ត្រដែលបានមកពីបទពិសោធន៍មួយចំនួន ហើយអ្នកអាចយកទៅប្រើប្រាស់ ដើម្បីធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តអំពីការសន្សំប្រាក់ និងការប្រើប្រាស់ថវិកា ។

- សន្សំនៅពេលអ្នករកប្រាក់បាន ។
- សន្សំប្រាក់ឱ្យបានច្រើនតាមដែលអ្នកអាចធ្វើបាន ហើយសន្សំឱ្យបានឆាប់រហ័សតាមដែលអ្នកអាចធ្វើបាន ។ សន្សំប្រាក់កាន់តែច្រើន ជីវភាពរបស់អ្នកកាន់តែប្រសើរ ។
- ព្យាយាមដាក់ប្រាក់សន្សំចំនួន ១០% នៃប្រាក់ចំណូលរបស់អ្នក បើទោះបីអ្នកមិនត្រូវការទិញ ឬការវិនិយោគជាក់លាក់ណាមួយក៏ដោយ ជាមួយនឹងប្រាក់សន្សំនេះ ។
- ដកប្រាក់ចំនួន ១០% ពីប្រាក់ចំណូលរបស់អ្នកសម្រាប់ការសន្សំ មុនពេលអ្នកធ្វើអ្វីណាមួយផ្សេងទៀត ។ ប្រសិនបើអ្នកមិនអាចដកប្រាក់ចំនួន ១០% នេះបានទេ ចូរដកប្រាក់ចំនួនតិចតួច ប៉ុន្តែត្រូវសន្សំនូវចំនួនណាមួយ ។
- គណនាចំនួនប្រាក់របស់អ្នកដែលអាចកើនឡើងនៅពេលណាមួយខាងមុខ ប្រសិនបើអ្នកធ្វើការសន្សំជាទៀងទាត់នៅក្នុងគណនីមួយដែលអាចបានទទួលប្រាក់ការ ។
- កុំយកប្រាក់ជាប់នឹងខ្លួនចំនួនច្រើន ជៀសវាងការប៉ុនប៉ងចំណាយណាមួយ !
- ចាយវាយដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ។ ប្រសិនបើអ្នកទិញវត្ថុជុំនានា ចូរពិចារណាថាតើ វត្ថុទាំងនោះ នឹងមានតម្លៃប៉ុន្មាន ប្រសិនបើអ្នកលក់វាចេញវិញនោះ ? ចូរស្វែងរកឱកាសនានាដើម្បីសន្សំប្រាក់ដោយការទិញវត្ថុដែលមិនងាយខូចគុណភាពជាចំនួនដុល ។
- ទូទាត់បំណុលនានារបស់អ្នក ។ មានអ្នកខ្លះផ្តល់មតិថា អ្នកត្រូវសងបំណុលរបស់អ្នកសិន មុនពេលអ្នកធ្វើការសន្សំ រីឯអ្នកខ្លះទៀតផ្តល់មតិថា ត្រូវធ្វើការសន្សំក្នុងខណៈពេលកំពុងសងបំណុល ពីព្រោះថា វាមានសារៈសំខាន់ដើម្បីចាប់ផ្តើមកសាងទ្រព្យសម្បត្តិឱ្យបានឆាប់រហ័សតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ។ ជម្រើសនេះអាស្រ័យទៅលើអាទិភាព ស្ថានភាព និងមធ្យោបាយនានារបស់បុគ្គល ម្នាក់ៗ ។
- សន្សំសម្រាប់ការចំណាយទៅលើជីវភាពប្រចាំថ្ងៃសម្រាប់រយៈពេលពី ៣ ទៅ ៦ ខែនៅក្នុងថវិកាសំរាប់ពេលបន្ទាន់ នៅគ្រប់ពេលទាំងអស់ ។ គេអាចប្រើប្រាស់វាក្នុងករណីមិនមានការងារធ្វើ មានជម្ងឺ

ដែលមិនបានគ្រោងទុកជាមុន និងដើម្បីដោះស្រាយសេចក្តីត្រូវការនៅពេលមានភាពបន្ទាន់ដទៃទៀត ។
ប្រាក់សន្សំសម្រាប់ពេលមានភាពបន្ទាន់នានា នឹងជួយកាត់បន្ថយសេចក្តីបារម្ភរបស់អ្នក ។

- រក្សាទុកថវិកាសំរាប់ពេលមានភាពបន្ទាន់នៅក្នុងគណនីដោយឡែកមួយ ។ ចូរបើកគណនីពីរគឺ គណនីទីមួយសម្រាប់ពេលមានភាពបន្ទាន់ដែលងាយស្រួលដកយកមកប្រើប្រាស់វិញ ហើយមិនមានការបង់ប្រាក់ពិន័យសម្រាប់ការដកនោះ និងគណនីមួយទៀតសម្រាប់ប្រាក់សន្សំ ដើម្បីគោលបំណងនានាដែលពិបាកដកយកមកប្រើប្រាស់វិញ (ហើយដូច្នេះ មិនមានការប៉ុនប៉ងដកប្រាក់យកមកប្រើប្រាស់វិញ) ។ ការរក្សាទុកប្រាក់សន្សំ " នៅឆ្ងាយពីដៃ " គឺមានសារៈសំខាន់ណាស់ ។

យ. ការគ្រប់គ្រងបំណុល : បោះស្រាយមោឃយកចិត្តទុកដាក់

នៅពេលអ្នកខ្ចីប្រាក់ អ្នកចូលទៅក្នុងពិភពនៃបំណុល ។ បំណុលមានច្បាប់ មានអ្នកលេង និងមានយុទ្ធសាស្ត្រជាច្រើន ។ យុទ្ធសាស្ត្រមួយដ៏ប្រសើរបំផុតនៅក្នុងបណ្តាយុទ្ធសាស្ត្រនានា ដែលអាចយកទៅអនុវត្តបានសម្រាប់ខ្លួនអ្នកនោះ គឺអ្នកត្រូវរៀនពីវិធីប្រើប្រាស់បំណុលឱ្យបានប្រសើរ ។

សមាសភាពឥណទាន

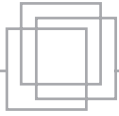
ប្រសិនបើអ្នកខ្ចីប្រាក់ពីធនាគារមួយ ឬពីអ្នកឱ្យខ្ចីប្រាក់ណាម្នាក់ អ្នកនឹងស្តាប់ឮខ្លឹមសារនានាដែលភ្ជាប់ជាមួយនឹងប្រាក់កម្ចីរបស់អ្នកដូចតទៅនេះ ។ វាមានសារៈសំខាន់ក្នុងការយល់ដឹងអំពីអត្ថន័យនៃខ្លឹមសារៗសម្រាប់ប្រាក់កម្ចីជាក់លាក់របស់អ្នក ។

- **ទំហំប្រាក់ឥណទាន** : ចំនួនប្រាក់ដែលអ្នកខ្ចី ។
- **រយៈពេលកម្ចី** : អំឡុងពេលដែលអ្នកមានដើម្បីប្រើប្រាស់សាច់ប្រាក់កម្ចី និងការសង ។
- **អាត្រាការប្រាក់** : ភាគរយនៃចំនួនប្រាក់កម្ចីទាំងអស់ដែលត្រូវបង់ ដោយអ្នកខ្ចីប្រាក់សម្រាប់ប្រើប្រាស់ប្រាក់ដែលបានខ្ចីនោះ ។ ប្រាក់ការជាទូទៅត្រូវបង់ជាប្រចាំខែ ។
- **ប្រាក់ឈ្នួល** : ថ្លៃរដ្ឋបាលនានាដែលត្រូវបង់បន្ថែមលើប្រាក់ការ ដែលជាទូទៅត្រូវបង់ក្នុងពេលតែម្តងខណៈដែលអ្នកទៅខ្ចីប្រាក់ ។
- **អំឡុងពេលអនុគ្រោះ** : អំឡុងពេលមួយបន្ទាប់ពីទទួលបានប្រាក់កម្ចី និងមុនពេលសងលើកដំបូង ។
- **កាលវិភាគសងប្រាក់** : ភាពញឹកញាប់នៃការសងប្រាក់កម្ចី (ឧ. ប្រចាំសប្តាហ៍ រៀងរាល់ពីរ សប្តាហ៍ម្តង រៀងរាល់ខែ) ។

ហេតុអ្វីត្រូវខ្ចី ?

យើងត្រូវការខ្ចីប្រាក់សម្រាប់មូលហេតុជាច្រើន ។ មូលហេតុភាគច្រើន គឺយើងខ្ចីប្រាក់ ដើម្បី:

១. ធ្វើវិនិយោគ
២. ឆ្លើយតបនឹងពេលមានភាពបន្ទាន់ដែលមិនបានគ្រោងទុក

៣. ដោះស្រាយសេចក្តីត្រូវការចាំបាច់ក្នុងគ្រួសារ (ការទិញវត្ថុអ្វីមួយដែលយើងមិនមានប្រាក់គ្រប់គ្រាន់នៅពេលបច្ចុប្បន្ន) ។

ប្រាក់កម្ចីផ្តល់ដល់អ្នកនូវចំនួនប្រាក់ដុលមួយដែលអ្នកអាចពិបាករក ។ វាជួយអ្នកឱ្យអាចឆក់យកឱកាសអាជីវកម្មនានា ឆ្លើយតបនឹងពេលមានភាពបន្ទាន់ទាំងឡាយ ធ្វើការជួសជុលផ្ទះ ឬការទិញអ្វីមួយ ដែលអ្នកត្រូវការ ។ ប៉ុន្តែការខ្ចីប្រាក់អាចត្រូវបង់សោហ៊ុយខ្ពស់ ហើយមានកាតព្វកិច្ចជាច្រើនដើម្បីសង ប្រាក់កម្ចីនេះទាន់ពេលវេលា ។ ដោយសារមូលហេតុទាំងនេះ ការទទួលប្រាក់កម្ចី គឺមិនដូចការប្រើប្រាស់ប្រាក់ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នកដែលអ្នកអាចមានតាមរយៈប្រាក់ខែ ប្រាក់កម្រៃអាជីវកម្ម ឬប្រាក់សន្សំនោះឡើយ ។ តារាងខាងក្រោមនេះគឺបង្ហាញពីគុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិនានានៃការទទួលយកប្រាក់កម្ចី ។

	ការប្រើថវិកាកម្ចី	ប្រើថវិកាប្រាក់របស់អ្នក
គុណសម្បត្តិ	<ul style="list-style-type: none"> - អ្នកអាចមានលទ្ធភាពទទួលបានប្រាក់គ្រប់ចំនួន ដែលច្រើនជាងប្រាក់សន្សំ ។ - អ្នកទទួលបានប្រាក់បានលឿន នៅពេលអ្នកត្រូវការវាសម្រាប់ភាពបន្ទាន់នានា ។ 	<ul style="list-style-type: none"> - អ្នកជៀសផុតពីការចំណាយផ្សេងៗសំរាប់ខ្ចីប្រាក់ ។ - អ្នកមានសេរីភាពប្រើប្រាស់ប្រាក់របស់អ្នកតាមដែលចិត្តចង់ ។ - អ្នកមានការប្រឈមមុខនឹងហានិភ័យតិចតួច នៅពេលអ្នកផ្គត់ផ្គង់ថវិកាដល់អាជីវកម្មបន្ថែមបន្តិចម្តងៗ ដែលពឹងផ្អែកលើលទ្ធភាពដែលអ្នកអាចវិនិយោគ ។ - អ្នកជៀសផុតពីកាតព្វកិច្ចនៃការសងប្រាក់កម្ចីនៅពេលអនាគត ។
គុណវិបត្តិ	<ul style="list-style-type: none"> - អ្នកត្រូវបង់ថ្លៃចំណាយផ្សេងៗសំរាប់ការខ្ចីនេះ (ប្រាក់ការ ថ្លៃរដ្ឋបាល និងពេលវេលាស្មើសុំខ្ចី) ។ - អ្នកទទួលខុសត្រូវចំពោះការសងប្រាក់កម្ចី របស់អ្នកឱ្យទាន់ពេលវេលា និងប្រឈមមុខនឹងការផាកពិន័យចំពោះការសងយឺតយ៉ាវ ។ - អ្នកត្រូវបំពេញទៅតាមតម្រូវការនានារបស់សមាជិកភាពក្នុងក្រុម (ចូលរួមប្រជុំទាន់ពេល ។ល។) ប្រសិនបើប្រាក់កម្ចីនោះត្រូវធ្វើឡើងទៅតាមរយៈក្រុម ។ 	<ul style="list-style-type: none"> - អ្នកខ្វះលទ្ធភាពដើម្បីទទួលបានដើមទុនដែលត្រូវការ ។ - អាជីវកម្មរបស់អ្នករីកចម្រើនយឺត ។ - លទ្ធភាពឆ្លើយតបទៅនឹងឱកាសនានាមានកំរិត ។

ហានិភ័យ

បំណុលគឺជាហានិភ័យមួយ សម្រាប់អ្នកខ្ចីប្រាក់ម្នាក់ៗ ។ ប្រសិនបើអ្នកមិនអាចសងបំណុលរបស់អ្នកបាន ទេ វានឹងមានផលវិបាកជាច្រើន ! បើទោះបីជាមានការធ្វើផែនការដោយប្រុងប្រយ័ត្នក៏ដោយ អ្នកអាចមានបញ្ហា ជាច្រើនក្នុងការសងប្រាក់កម្ចី ។ មានព្រឹត្តិការណ៍ជាច្រើនដែលកើតឡើងដោយមិនបានគ្រោងទុក ដែលអាចធ្វើ ឱ្យហានិភ័យនេះឱ្យក្លាយជាការពិតបាន ដូចជា :

- នៅពេលប្រាក់ចំណូលរបស់អ្នកត្រូវចាយវាយទៅលើជម្ងឺ ឬពេលអវត្តមានពីការងារ
- នៅពេលការធ្វើវិនិយោគប្រាក់កម្ចីជួបនឹងការខាតបង់
- នៅពេលចំណាយក្នុងគ្រួសារ និងចំណាយក្នុងអាជីវកម្មមានចំនួនច្រើនជាងប្រាក់ចំណូលរបស់អ្នក
- នៅពេលមានព្រឹត្តិការណ៍កើតឡើង ដោយមិនបានគ្រោងទុក បង្កើតឱ្យមានតម្រូវការសាច់ ប្រាក់ជាបន្ទាន់ (ឧ. ដើម្បីបង់ថ្លៃវេជ្ជបណ្ឌិត ថ្លៃបុណ្យសព ។ល។)

ស្ថានភាពដូច្នេះ គឺកើតមានជាទូទៅនៅក្នុងចំណោមជនក្រីក្រ ។ ប្រាក់កម្ចីត្រូវតែសងវិញ ដោយមិនគិតថា អ្នកគឺជាជនក្រីក្រ ឬជាអ្នកមានទ្រព្យធនឡើយ ។ ប្រសិនបើអ្នកប្រឈមមុខនឹងការលំបាកក្នុងការសងប្រាក់ កម្ចីរបស់អ្នកនោះ តើអ្នកមានជម្រើសអ្វីខ្លះ ?

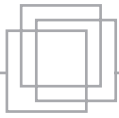
ដើម្បីទទួលបានប្រាក់កាសសម្រាប់ទូទាត់ប្រាក់កម្ចីនានា អ្នកចាំបាច់ត្រូវកាត់បន្ថយការចំណាយ ឬ ត្រូវ លក់វត្ថុអ្វីមួយដែលមានតម្លៃ ។ អ្នកអាចស្នើសុំឱ្យមិត្តភក្តិ និងបងប្អូនទាំងឡាយជួយអ្នក ប៉ុន្តែវាមានហានិភ័យ ដោយសារអ្នក " ប្រើប្រាស់ " សន្តានចិត្តរបស់គេដើម្បីខ្លួនអ្នក ហើយនឹងអាចបាត់បង់កេរ្តិ៍ឈ្មោះ ល្អរបស់អ្នក ។

ប្រសិនបើអ្នកខកខានមិនបានសងប្រាក់កម្ចីទាំងព្រមគ្នាទេ ឬមិនបានគោរពតាមកិច្ចសន្យា តើមាន ផលវិបាកអ្វីខ្លះ ? អ្នកអាចបាត់បង់លទ្ធភាពទទួលបានប្រាក់កម្ចីពីប្រភពឥណទាននានានៅពេលអនាគត ។ អ្នក អាចធ្វើឱ្យទំនាក់ទំនងជាមួយសមាជិកក្រុមឥណទានរបស់អ្នក មានភាពល្អក់ករ អ្នកអាចឈឺចាប់ពីការអាម៉ាស់ មុខក្នុងសហគមន៍ ហើយបាត់បង់សន្តានចិត្តល្អពីមិត្តភក្តិ និងក្រុមគ្រួសាររបស់អ្នក ។ ការមិនបានគោរព ទៅតាមកិច្ចសន្យាសងប្រាក់កម្ចី អាចបណ្តាលឱ្យបាត់បង់ទំនុកចិត្ត និងការគោរពខ្លួនឯង ។

ខ្ចីប្រាក់ដោយឈ្នួលវៃ

ហានិភ័យទាំងឡាយដែលកើតឡើងពីការទទួលបានប្រាក់កម្ចី ជួយឱ្យអ្នកគិតពិចារណាអំពីការខ្ចីប្រាក់ដោយ ប្រុងប្រយ័ត្ន នៅពេលណា និងចំនួនប្រាក់ប៉ុន្មានដែលត្រូវខ្ចី ។ ប្រាក់កម្ចីទាំងឡាយអាចជួយ ឱ្យបើកទ្វារថ្មីៗបាន ប៉ុន្តែអ្នកចាំបាច់ត្រូវយល់ដឹងថា នៅពេលណាដែលទទួលបានប្រាក់កម្ចី គឺជាការសម្រេចចិត្តដ៏ប្រុងប្រយ័ត្នមួយ ។ ការប្រើប្រាស់ប្រាក់កម្ចីជាដើមទុនល្អសម្រាប់ការធ្វើវិនិយោគទៅក្នុងអាជីវកម្ម មានរាប់បញ្ចូលដូចខាងក្រោមនេះ :

- ការទិញសំភារៈ និងវត្ថុធាតុដើម ជាចំនួនដុលនៅតម្លៃទាប ដែលនឹងបង្កើនប្រាក់ចំណេញបាន ។

- ការទិញទ្រព្យសម្បត្តិដែលមានផលិតភាពដូចជា គ្រឿងម៉ាស៊ីនទាំងឡាយដែលជួយអ្នកឱ្យបង្កើនផលិតភាព ។ ឧទាហរណ៍ : ស្តាប់បូមទឹកដែលជួយអ្នកឱ្យបង្កើនទិន្នផល ឬគ្រឿងឧបករណ៍សម្រាប់កែច្នៃម្ហូបអាហារ ដែលបន្ថែមតម្លៃទៅលើកសិផលណាមួយ ។
- ការទិញទ្រព្យសម្បត្តិណាមួយ ដែលជួយឱ្យអាជីវកម្មថ្មីថ្កោង អាចដំណើរការទៅបាន ដូចជាទូរស័ព្ទមួយគ្រឿង ឬទូរគ្រឿងមួយគ្រឿង ។

ក្រៅអំពីប្រាក់កម្ចីសម្រាប់កិច្ចការអាជីវកម្មទាំងនេះ គ្រួសារទាំងឡាយ ជួនកាលត្រូវការខ្ចីប្រាក់សម្រាប់ពេលមានភាពបន្ទាន់នានា ។ វាជាប្រាក់កម្ចីប្រកបដោយហានិភ័យ ពីព្រោះថាវាមិនបាននាំមកនូវប្រាក់ចំណូលបន្ថែមដើម្បីយកទៅទូទាត់ប្រាក់កម្ចីទាំងនោះឡើយ ។ ប៉ុន្តែ នៅក្នុងករណីជាច្រើន ផលវិបាកនៃការមិនខ្ចីប្រាក់នៅក្នុងពេលដែលសមាជិកគ្រួសារណាម្នាក់ត្រូវឈឺថ្កាត់ ឬបានទទួលគ្រោះថ្នាក់ណាមួយនោះ អាចមានសភាពអាក្រក់ជាងការដែលខ្ចីប្រាក់ទៅទៀត ។

ការប្រើប្រាស់បំណុល	បំណុលល្អ	បំណុលអាក្រក់
ការទិញសំភារៈសម្រាប់កិច្ចការអាជីវកម្ម	ទ្រព្យឬសំភារៈដែលបានទិញមានអាយុកាលប្រើប្រាស់យូរអង្វែងសម្រាប់ទូទាត់ទៅឱ្យម្ចាស់បំណុល ។ ចំណូលដែលរកបានពីទ្រព្យនោះ គឺខ្ពស់ជាងចំណាយទៅលើប្រាក់កម្ចី ។	បំណុលគឺនៅតែជាប់ជំពាក់ ក្រោយពីទ្រព្យនោះត្រូវអស់អាយុកាលប្រើប្រាស់ ហើយខូចខាតឬប្រាក់ចំណូលពីទ្រព្យសម្បត្តិនោះមានចំនួនតិចតួចជាងថ្លៃប្រាក់កម្ចី ។
ដើមទុនបង្វិល	ប្រាក់កម្ចីអាចឱ្យអ្នកចាប់យកឱកាសអាជីវកម្មណាមួយ ដែលអាចរកកម្រៃគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីសងប្រាក់កម្ចីវិញ និងមានប្រាក់មួយចំនួននៅសេសសល់ ។ ប្រាក់កម្ចីដែលជួយឱ្យអ្នកអាចសន្សំជាទុន ឬជាសារពើភ័ណ្ឌផ្សេងៗដូច្នេះវាជួយបង្កើនប្រាក់ចំណូល របស់អ្នកពីការលក់ផលិតផលសម្រេច ។	<ul style="list-style-type: none"> - អ្នកមិនអាចរកប្រាក់ចំណូលគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីសងប្រាក់កម្ចី ។ - អ្នកមានប្រភពផ្គត់ផ្គង់ថវិកាផ្សេងៗទៀត ដែលមិនសូវយកតម្លៃថ្លៃ ។ - អ្នកមិនអាចទទួលបានប្រាក់កម្ចីទាន់ពេលដើម្បីទាញយកផលប្រយោជន៍ឱ្យបានពេញលេញពីឱកាសជាក់លាក់ណាមួយ ។
សេចក្តីត្រូវការចាំបាច់ក្នុងគ្រួសារ		បំណុលគឺនៅតែជាប់ជំពាក់ ក្រោយពីប្រាក់កម្ចីត្រូវបានប្រើប្រាស់រួចហើយ ។ ប្រាក់កម្ចីមិនបានបង្កើតប្រាក់ចំណូល ដើម្បីយកទៅទូទាត់បំណុលឡើយ ។
កម្ចីសម្រាប់ពេលមានភាពបន្ទាន់	ប្រាក់កម្ចីជួយអ្នកដោះស្រាយបញ្ហាភ្លាមៗដោយមិនបង្កឱ្យមានការសំបាកហួសហេតុ ។	រយៈពេលសំរាប់សងប្រាក់កម្ចីមានកំណត់ច្បាស់លាស់ មិនអាចបត់បែនទៅតាមសមត្ថភាពសងរបស់អ្នក ។

ផ្ទៃល្អល្អឡើង

ផ្ទៃល្អល្អដែលកើតមានចំពោះប្រាក់កម្ចីសំខាន់ជាងគេនោះ គឺប្រាក់ការដែលត្រូវបង់ ។ ជាធម្មតា វាត្រូវគេគណនាជាចំនួនភាគរយនៃចំនួនប្រាក់កម្ចីសរុប ហើយអ្នកត្រូវសងវារៀងរាល់ខែ ដែលជាផ្នែកមួយនៃការសងប្រាក់កម្ចី ។ លើសពីនេះទៅទៀត មានអ្នកឱ្យខ្ចីប្រាក់ជាច្រើនតម្រូវឱ្យអ្នកបង់ថ្លៃរដ្ឋបាល ដែលជាធម្មតាអ្នកត្រូវបង់តែមួយលើកទេ គឺពេលដែលអ្នកទទួលយកប្រាក់កម្ចីនោះ ។ អ្នកត្រូវបង់ប្រាក់ល្អល្អ និងប្រាក់ការដោយផ្ទាល់ទៅឱ្យអ្នកផ្តល់ប្រាក់ឱ្យខ្ចី ។ ” ផ្ទៃល្អល្អឡើង ” ដោយផ្ទាល់ទាំងនេះ គឺជាធម្មតាត្រូវបង់ជាចំនួនសាច់ប្រាក់ ។

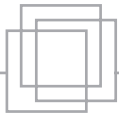
ប៉ុន្តែ នៅមានចំណាយជាច្រើនផ្សេងទៀតដែលកើតមានចំពោះការខ្ចីប្រាក់ ដែលអ្នកអាចមិនសូវចាប់អារម្មណ៍ទេ ។ ជួនកាល ការស្នើសុំខ្ចីប្រាក់ និងការទៅទទួលយកប្រាក់កម្ចី បង្ខំអ្នកឱ្យចាយវាយ សម្រាប់ការធ្វើដំណើរទៅចូលរួមអង្គប្រជុំនានា ឬទៅធនាគារដើម្បីបំពេញទម្រង់ស្នើសុំខ្ចី ។ សកម្មភាពទាំងនេះអាចតម្រូវឱ្យអ្នកត្រូវចាកចោលអាជីវកម្មរបស់អ្នក បង្ខំឱ្យអ្នកបិទទ្វារអាជីវកម្ម ឬបង្ខំឱ្យអ្នកជួលនរណាម្នាក់ដើម្បី ” មើលការខុសត្រូវហាង ” ក្នុងពេលដែលអ្នកមិននៅ ។ ថ្វីបើ ” ចំណាយប្រយោល ” ទាំងនេះអាចមិនមែនជាផ្នែកមួយនៃការសងសាច់ប្រាក់កម្ចីក្តី តែវាជាចំណាយជាក់ស្តែង ហើយអ្នកគួរពិចារណានៅពេលធ្វើការជ្រើសរើសអ្នកឱ្យខ្ចីប្រាក់ណាម្នាក់ ។

ការជ្រើសរើសអ្នកឱ្យខ្ចីប្រាក់

ផ្ទៃល្អល្អប្រាក់កម្ចី គឺខុសគ្នាដោយអាស្រ័យលើប្រភេទប្រាក់កម្ចីដែលអ្នកស្វែងរក ហើយនិងគោលការណ៍នានារបស់អ្នកឱ្យខ្ចីប្រាក់ ដែលទាក់ទិននឹងអាត្រាការប្រាក់ ផ្ទៃល្អល្អ តម្រូវការសន្សំប្រាក់ និងទ្រព្យបញ្ចាំ ។ មុនពេលអ្នកខ្ចីប្រាក់ ចូរប្រៀបធៀបផ្ទៃចំណាយសម្រាប់ប្រាក់កម្ចី ដែលអ្នកចង់បាននៅក្នុងចំណោម អ្នកឱ្យខ្ចីមួយចំនួន ។

ការជ្រើសរើសអ្នកឱ្យប្រាក់ខ្ចី គឺមិនមែនគ្រាន់តែពិនិត្យទៅលើផ្ទៃចំណាយ សម្រាប់ប្រាក់កម្ចីប៉ុណ្ណោះទេ ។ ប៉ុន្តែ អ្នកអាចពិចារណាទៅលើចំណុចមួយចំនួនទៀត ដូចខាងក្រោមនេះ ។

- ទីតាំង (តើអ្នកឱ្យប្រាក់ខ្ចីស្ថិតនៅជិតផ្ទះ ឬជិតទីតាំងអាជីវកម្មរបស់អ្នកដែរឬទេ ?)
- ប្រភេទប្រាក់កម្ចី (តើស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុផ្តល់ប្រភេទប្រាក់កម្ចី ឬសេវាសន្សំប្រាក់នានាដែលធ្វើឱ្យអ្នកចាប់អារម្មណ៍ដែរឬទេ ?)
- សេវាបម្រើអតិថិជន (តើអ្នកមានអារម្មណ៍កក់ក្តៅដែរឬទេ ជាមួយនឹងស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុនោះ ? តើបុគ្គលិកនៅទីនោះមានភាពរាក់ទាក់ និងជួយជ្រោមជ្រែងដែរឬទេ ?)

សំណួរត្រូវសួរបស់អ្នកឱ្យប្រាក់ខ្ចីណាម្នាក់ :

- តើមានប្រភេទប្រាក់កម្ចីអ្វីខ្លះ ?
- តើមានតម្រូវការទ្រព្យបញ្ចាំអ្វីខ្លះ ?
- តើមានតម្រូវការប្រាក់សន្សំអ្វីខ្លះ ?
- តើមានអាត្រាការប្រាក់ប៉ុន្មាន ?
- តើត្រូវបង់ថ្លៃរដ្ឋបាលប៉ុន្មាន សម្រាប់ការខ្ចីប្រាក់នោះ ?
- តើមានការបង់ប្រាក់ពិន័យអ្វីខ្លះ នៅពេលមានការសងយឺតយ៉ាវ ?
- តើត្រូវប្រើរយៈពេលប៉ុន្មានដើម្បីទទួលបានប្រាក់កម្ចីនោះ ?
- តើអ្នកត្រូវទៅកាន់ការិយាល័យផ្តល់ប្រាក់កម្ចីនោះប៉ុន្មានលើក ដើម្បីបំពេញទម្រង់ស្នាមស្នើសុំប្រាក់កម្ចី ?

តើបំណុលប៉ុន្មានដែលអ្នកអាចបោះស្រាយបាន ?

បំណុលធ្ងន់ធ្ងរពេកអាចបណ្តាលឱ្យមានបញ្ហាពិបាក ។ ពាក្យថា " ការជាប់បំណុលធ្ងន់ធ្ងរ " គឺសំដៅលើបំណុលគ្រួសារដែលមានបំណុលខ្ពស់ បើប្រៀបធៀបទៅនឹងប្រាក់ចំណូលគ្រួសារ ។ តើអ្នកគណនាយ៉ាងដូចម្តេច ដើម្បីដឹងថាតើបំណុលមានទម្ងន់ធ្ងន់ប៉ុណ្ណោះនោះ ? ជាអកុសល វាមិនមានវិធីសាស្ត្រអ្វី ក្រៅពីផ្អែកលើបទពិសោធន៍នានាអំពីសុវត្ថិភាពបំណុល ដែលប្រៀបធៀបនឹងអាត្រាប្រាក់ចំណូលឡើយ ។ បើទោះបីយ៉ាងនេះក្តី គេច្រើនប្រើប្រាស់បំណុល ដែលមានចំនួនពី ២០ ទៅ ៣០ ភាគរយនៃប្រាក់ចំណូលគ្រួសារប៉ុណ្ណោះ ។ តើគ្រួសាររបស់អ្នកគួរតែជៀសវាងការទទួលចំនួនប្រាក់កម្ចីច្រើនជាងមួយ ក្នុងពេលតែមួយឬ ? វាមិនចាំបាច់ទេ ។ អ្នកអាចទទួលប្រាក់កម្ចីជាកិច្ចសន្យាបន្ថែមទៀតបាន ប្រសិនបើអ្នកប្រឈមមុខនឹងវិបត្តិ ហើយត្រូវការសាច់ប្រាក់ជាបន្ទាន់ណាមួយ ។

មុនពេលទទួលយកប្រាក់កម្ចី អ្នកគួរតែប្តឹងពិចារណាទៅលើផ្ទៃចំណាយ និងហានិភ័យនៃការខ្ចីប្រាក់ ។ ចូរឆ្លើយសំណួរដូចខាងក្រោមនេះ ដោយផ្អែកលើស្ថានភាពរបស់អ្នកផ្ទាល់ :

១. តើថវិកាគ្រួសារ ឬថវិកាអាជីវកម្មរបស់ខ្ញុំប៉ុន្មានភាគរយ ដែលខ្ញុំអាចរកបានសម្រាប់ការសងបំណុល ? តើខ្ញុំនឹងមានប្រាក់សេសសល់គ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីប្រើប្រាស់សម្រាប់ការចំណាយនានាក្នុងគ្រួសារដែរឬទេ ?
២. តើអ្នកធានាទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំអាចសងប្រាក់កម្ចីរបស់ខ្ញុំបានដែរឬទេ ? តើពួកគេនឹងមានអារម្មណ៍យ៉ាងណាចំពោះខ្ញុំ ប្រសិនបើពួកគេត្រូវសងជំនួសខ្ញុំនោះ ?
៣. តើមានផលវិបាកអ្វីខ្លះ ប្រសិនបើខ្ញុំមិនអាចសងប្រាក់កម្ចីរបស់ខ្ញុំបាន? តើទ្រព្យបញ្ចាំមានតម្លៃប៉ុន្មាន (ឧ. ម៉ូតូ ផ្ទះ ។ល។) ដែលខ្ញុំបានដាក់ទៅក្នុងកិច្ចសន្យាសងនោះ ?

ការគ្រប់គ្រងបំណុល

ក្នុងនាមជាអ្នកខ្ចីប្រាក់ម្នាក់ វាអាចធ្វើឱ្យអ្នកធ្លាក់ទៅក្នុងអន្ទាក់បំណុលនេះបាន ។ ពីព្រោះវាកើតឡើងយ៉ាងយឺតៗ ហើយអ្នកមិនអាចមើលឃើញវាកំពុងតែមករកអ្នកនោះទេ ។ ភ្លាមនោះ អ្នកធ្លាក់ខ្លួនជំពាក់គេច្រើនជាងលទ្ធភាពដែលអ្នកអាចរកប្រាក់សងបាន ហើយគ្មានវិធីគេចចេញពីអន្ទាក់បំណុលនោះ បានឡើយ ! អ្នកនឹងត្រូវសងប្រាក់ការជាបន្តបន្ទាប់ ហើយមានសេចក្តីសង្ឃឹមតិចតួចក្នុងការសងប្រាក់កម្ចីញបាន ។

ការមានបំណុលយូរអង្វែង គឺជាកត្តាមួយដែលធ្វើឱ្យជនក្រខ្វះខាតនៅក្នុងភាពក្រីក្រ ។ ចំពោះមនុស្សភាគច្រើន ការរស់នៅជាមួយនឹងបំណុល គឺតែងតែកើតមាន និងបន្តកើតមានជាធម្មតា ។ ពីព្រោះសេចក្តីត្រូវការប្រាក់ឥណទានជាពិសេសនោះ គឺមិនទៅណាឆ្ងាយឡើយ អ្នកទំនងជាបន្តប្រើប្រាស់ប្រាក់កម្ចី ថ្មីៗទៀត ។ ជាក់ស្តែងនៅពេលជួបនឹងកាលៈទេសៈផ្លាស់ប្តូរណាមួយ អ្នកអាចត្រូវការប្រាក់កម្ចីជាច្រើន នៅក្នុងពេលតែមួយ ។ ការណ៍នេះអាចកើតឡើង នៅពេលអ្នកត្រូវប្រឈមមុខជាមួយនឹងវិបត្តិ ហើយសេចក្តីត្រូវការសាច់ប្រាក់ភ្លាមៗ ។

មិនចំពោះថា ការគ្រប់គ្រងបំណុលដែលកំពុងតែមាន ឬការសម្រេចចិត្តទៅលើលទ្ធភាពរបស់អ្នកក្នុងការទទួលយកប្រាក់កម្ចីជាលើកទីពីរនោះទេ ជាការសំខាន់នោះគឺ ត្រូវធ្វើឱ្យប្រាកដថា កាតព្វកិច្ចនានាសម្រាប់ការសងបំណុលទាំងនោះ នឹងមិនត្រួតត្រាលើជីវិតរបស់អ្នកឡើយ ។ ចំណុចនោះហើយដែលអ្នកនៅតែអាចបង់ថ្លៃចំណាយសម្រាប់សេចក្តីត្រូវការចាំបាច់ និងចំណាយប្រចាំថ្ងៃទាំងឡាយបាន ។ មានគោលការណ៍ ពីរយ៉ាងដែលជួយឱ្យអ្នកអាចត្រួតត្រាលើបំណុលរបស់អ្នកបានគឺ :

- ១, កុំខ្ចីប្រាក់ច្រើនជាងលទ្ធភាពដែលអ្នកអាចរកសងបាន ។**
- ២, សន្សំប្រាក់ឱ្យទៀងទាត់សម្រាប់ទិញទំនិញចាំបាច់សម្រាប់ការរស់នៅ និងបង់បំណុល បើឱ្យកុំឱ្យអ្នកត្រូវការប្រាក់កម្ចីរាល់ពេលមានអាសន្ន ។**